

**”וְעַתָּה
כִּתְבוּ לָכֶם
אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת
וּלְמַדָּה אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
שִׁמְרָהּ
בְּפִיהֶם”**

דברים לא' 19

ועדת היגוי ארצית:

דני רוזנר - מנהל מינהל חברה ונוער
איציק בן אבי - ממונה תכניות חינוכיות ופרויקטים, מינהל חברה ונוער.
טליה נאמן - מנהלת אגף תכנים, תכניות, הכשרה והשתלמויות, מינהל חברה ונוער.
עמליה לואין - מפקחת ארצית אגף תכנים, תכניות, הכשרה והשתלמויות, מינהל חברה ונוער.

רכז ארצי:

חננאל מלכה

עריכה:

שגית לוי - סגנית מנהלת בית הספר הארצי אגף תכנים, תכניות, הכשרה והשתלמויות מינהל חברה ונוער
חננאל מלכה - רכז התוכנית

הפקה:

כרמלה אפטקר - רכזת בכירה, אגף תכנים, תכניות, הכשרה והשתלמויות, מינהל חברה ונוער.

חברי הוועידה הארצית:

ממונה התוכנית | איציק בן אבי
מפקחת ארצית אגף תכנים, תכניות, הכשרה והשתלמויות - יו"ר הוועדה | הגב' עמליה לואין
מפמ"רית התנ"ך בחינוך הממלכתי | גב' ענת צידון
נציגת המפמ"רית | גב' דפנה ליקבורניק
יו"ר ארגון זהות | הרב חיים רטיג
ראש החוג לתנ"ך במכללת הרצוג | הרב ד"ר שוקי רייס
חוקרת תרבות ישראל ומשוררת | גב' אסתר שקלים
חתן התנ"ך הארצי למבוגרים | שמואל עמרוסי
נציגת מט"ח | הגב' רעות פוקס
סגנית מנהלת בית הספר הארצי אגף תכנים, תכניות, הכשרה והשתלמויות מינהל חברה ונוער | שגית לוי
רכז התכנית | חננאל מלכה

זוכים ארציים:

מחוז צפון | אמי שניידר, יערת העמק, מגדל העמק
מחוז חיפה | חן קרמרש, תיכון אורט מוצקין
מחוז תל אביב | צור הנדל, חטיבת בן גוריון, פתח תקווה
מחוז מרכז | ליה רוזן, תיכון עתיד למדעים, לוד
מחוז ירושלים | שי בסקין, תיכון אור, צור הדסה
מחוז דרום | אדוה בטיט, חטיבה עליונה מקיף י"א אשדוד

עיצוב ועימוד גרפי: סקורפיו 88 | 02-653-6446

איורים: יגאל גורן | 052-267-0096

תוכן העניינים

13.....	ספר זוכים מחוז צפון.....
33.....	ספר זוכים מחוז חיפה.....
61.....	ספר זוכים מחוז תל אביב.....
81.....	ספר זוכים מחוז מרכז.....
105.....	ספר זוכים מחוז ירושלים.....
129.....	ספר זוכים מחוז דרום.....
157.....	עבודות נבחרות מכלל המחוזות.....
209.....	ספר זוכים יסודי.....
219.....	ספר פרויקט 'מקורוק'.....

ירושלים, כ"ב ניסן תשע"ז
18/04/2017
פניה: 16321883
סימוכין: 16321884

ברכת שר החינוך לספר היצירות תורה, נביאים ו...כותבים

התנ"ך – ספר הספרים של העם היהודי. הוא נצח הנצחים מבראשית ברא ועד חזון אחרית הימים. הוא יסוד קיומנו והוא מורשתו של העם היהודי. על לימוד התנ"ך כתב דוד בן גוריון: "...חינוך עברי אינו כרוך בלימוד השפה בלבד.

חינוך עברי פירושו גם היכולת להעביר את יצירות המופת היהודיות הגדולות של כל הדורות.. גולת הכותרת של גאונות היצירה היהודית. בתנ"ך ימצא כל יהודי את מקורותיו ושורשיו..."

"תורה נביאים וכותבים" - נועד ליצור למידה משמעותית של התנ"ך, לחיזוק הקשר של התלמידים לספר הספרים, למורשתם, ולחיי היום יום שלהם. הרחבת העיסוק בתנ"ך בצירוף תחומי דעת שונים הכשרת תלמידים להשתתפות בחידון התנ"ך ומעורבות מנהיגות צעירה בתהליך והשתלבות בני נוער בתהליך ההכשרה ובתכנית.

מוסדות החינוך ישלבו סוגיות חברתיות וערכיות בלימודי התנ"ך. הם יקיימו תהליך חווייתי בו יעסקו הלומדים בדרך של תחרות, כתיבה, שירה, חידונים, ויביעו הבנתם ועמדתם ביחס לסיפורי התנ"ך. בנוסף, התהליך ילווה בסיורים וטיולים בארץ ישראל בעקבות התנ"ך. המגמה היא לקרב אותם לסיפורי התנ"ך, ולהעמיק את הקשר שלהם לעם ישראל, ארץ ישראל ומורשת ישראל.

התלמידים ילמדו על סיפורי עלילה וגבורה, דברי שירה, חכמה ומוסר, צדק ומשפט, ישועות ונחמות. הם ילמדו על אימהות האומה, על אברהם העברי, על מנהיגות, ניסים ומופתים ומעמד הר סיני, הנחלת אהבת התנ"ך, סיפוריו, לשונו, שירתו ומסריו יגיעו לחיי כל תלמיד. מגמתנו היא להעשיר את תודעת התנ"ך בקרב הנוער, שכל נערה ונער יכירו ויאהבו. שפסוקים יהיו שגורים בפהם, שאתרי ארץ ישראל יהוו מקור ללמידה חווייתית.

אני מאמין שבדרך זו נחזק את תודעת התלמידים על המורשת היהודית, על הקשר שלנו לנחלת אבותינו, נחלתו של כל יהודי ושל כל נערה ונער בארץ ישראל. ברכותי ואיחולי להצלחה לכל המשתתפים בתוכנית: "כולכם חכמים, כולכם נבונים וכולכם יודעים את התורה".

בברכה
נפתלי בנט

המנהל הכללי
Director General
المدير العام

ירושלים, כ"ז ניסן תשע"ז
23/04/2017
מספר פניה: 14432131
מספר סימוכין: 14432300

ברכת מנכ"ל משרד החינוך לחוברת תורה נביאים ו...כותבים

התנ"ך - ספר הספרים, מהווה את יסוד היסודות של מורשתנו וערכינו כעם, כאומה וכחברה. יש בו תרבות, ויש בו היסטוריה. יש בו מליצה ויש בו גם חוכמה. יש בו חוק וגם מוסר. ויש בו גם בשורה. ספר הספרים פרץ את גבולות האומה שלנו, ומיסד בתרבויות העולם את הערכים של אהבת האדם, השמירה על כבוד האדם, חירות ושיוויון.

לאורך כל שנותיה, קידשה היהדות את ערכיה ואת החינוך גם יחד. היא קידשה את הלימוד ואת הנחלת הערכים האנושיים.

מערכת החינוך שלנו ממשיכה בהתמדה את המסורת המקודשת של האומה ושל אבותיה. מסורת של למידה, חקר, העמקה ובניית ידע. מסורת של הנחלת ערכים כחלק מעיצוב זהותו של התלמיד, אך גם כחלק מתרומתה לעיצוב פניה של החברה והמדינה.

במהלך השנים האחרונות, מערכת החינוך בישראל הרחיבה והעמיקה את העיסוק בתחום הערכים ואת הלימוד סביבם. התכנית "**תורה נביאים וכותבים**" מהווה חלק מתוך מגוון רחב של פעילויות חינוכיות-ערכיות, אשר פועלת בתוך המערכת. התכנית מפגישה את התלמיד עם דמויות המקרא בדרך של חוויה, התבלטות וסקרנות. היכרות מעמיקה עם הדמות והזדהות עמה.

ספר העבודות הארצי שלפניכם, מסמל את התוצר הסופי של התכנית ושל התהליך החינוכי אשר החל בראשית שנת הלימודים. הוא משקף מגוון רחב ויצירתי של נושאים מרתקים ומאתגרים, בהם בחרו מורים ותלמידים לעסוק. המאמרים שלפנינו עוסקים בדמויות המקרא, אך גם בתחומים אחרים אשר מעסיקים את החברה שלנו – מושג השלום, פמניזם ושמרנות מול קידמה.

ספר הספרים הוא אוקיינוס שלם של חוכמה ודעת. לאורך כל הדורות הוא הווה ומהווה גם עתה מושא לחקר וללמידה. אני בטוח שהוא יהווה השראה לעוד בתי ספר רבים שיבחרו להתעמק בתוך מקורותיו. אני מברך מעומק הלב אתכם המורים, המחנכים התלמידים אשר לקחתם חלק בתכנית, ואני בטוח שהלימוד יהפוך לכם לנכס תרבות שישרת אתכם בכל עת ובכל מקום.

ראו ברכה בעמלכם והמשיכו לעסוק בלימוד התנ"ך.

בהוקרה ובהערכה,

שמואל אבנב

ברכתו של מנהל מינהל חברה ונוער, מר דני רוזנר

"כְּתַב לְךָ אֶת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ אֶל סֵפֶר" (ירמיה, ל' 2)

התנ"ך הוא התשתית התרבותית של עם ישראל כולו – על פלגיו, גוונים ועדותיו. על התנ"ך מבוסס יסוד קיומנו כעם, ובו מעוגנת זכותנו על הארץ; הוא הקושר אותנו לעברנו, וממנו תקוותינו לעתיד. התנ"ך אינו ספר ככל הספרים, זהו ספר בעל ערך לאומי, חברתי ותרבותי לעם היהודי. לפיכך, הוראת התנ"ך היא החובה הראשונה במעלה המוטלת על מערכות החינוך היהודי בארץ ובתפוצות.

אנו במשרד החינוך מאמינים ומכירים בחשיבות יצירת הדיאלוג והשיח עם ספר הספרים, כחלק מלימוד התנ"ך בבית הספר. השנה הנושא השנתי במשרד הוא 'חמישים שנה לאיחוד ירושלים'. לפני חמישים שנים זכינו לאחד את בירתנו הנצחית לאחר ניצחון גדול על אויבינו שהושג תוך שישה ימים בלבד. בזכותו של ההישג הזה, אנו יכולים היום ללכת שוב בשבילי התנ"ך בירושלים ובארץ כולה - לבקר בעירו של דוד המלך, בנחל הגיחון שם הומלך שלמה המלך, ובנקבת השילוח שחפר חזקיהו.

התכנית "תורה נביאים... וכותבים", נותנת במה נוספת, ומאפשרת את קיום הדיאלוג הזה. מי בשיר ומי בסיפור, על מגוון הדרכים החווייתיות יצירתיות שימצא לנכון, כנאמר "שבעים פנים לתורה". התנ"ך מזמין את כל הקורא בו לחשוב, להתלבט, לצחוק, ליצור, להתבונן ולכתוב.

ספר זה הוא פרי עבודתם הברוכה של תלמידים ומורים שביקשו להגביר את העיסוק בתנ"ך, ללמוד אותו בדרכים מגוונות ולעודד לגילוי יצירתיות ולהכניס רלוונטיות בתכנים של אוצרנו הישן, עבודה שדרשה מהתלמידים לימוד מעמיק יותר בספר הספרים, לימוד שאנו מקווים שיהיה עבורם נכס לחיים.

יהי רצון שהעיסוק בספר הספרים בכלל וחידון התנ"ך בפרט יצליחו לנטוע בלב בני הנוער ובלבנו אהבה, אחווה ומסירות לעם ישראל ולארץ ישראל.

בברכה,

דני רוזנר

מנהל מינהל חברה ונוער

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אשכול מורשת
הפיקוח על הוראת המקרא בחינוך הממלכתי

ירושלים, ניסן תשע"ז
אפריל 2017

הקריאה אליכם, תלמידים יקרים, ליצור שיח ודיאלוג עם הטקסט המקראי מסבים לנו הנאה וחוויה צרופה.

מבעד למילים והביטויים, לחרוזים ולחידודי הלשון, עולים הגיגים ומחשבות עלומים, הנותנים לאירועים, לדמויות, לזמנים רחוקים, לתפוס מקום ראוי ומכובד מעל הדפים הכתובים.

בכתיבתכם המיוחדת, אפשרתם להעלות על הכתב חוויות אנושיות, אשר מקומם מעבר לזמן ומשמעותם רלוונטיות לחיינו כאן ועכשיו.

בכתיבתכם הפכתם את הטקסט לעץ חיים כנאמר:

"עץ חיים למחזיקים בה" (משלי ג' 18).

יפעת כתיבתכם הינה כמעין המתגבר, המתחדש ומתעצם, הנובע ממעמקים ולא ניתן לעצור את שטפו" כנאמר:

"יפוצו מעיינותיך חוצה ברחובות פלגי מים" (משלי ה' 16).

אנחנו כן זכינו מן ההפקר! חצבתם את היצירה מלבכם, הוצאתם אותה אל בינות אצבעותיכם ומהן נמלטה אל עיננו ומילאה את לב כולנו.

בהערכה רבה,

ענת צידון

מפמ"ר תנ"ך מ"מ

ומנהלי חברה ונוער במחוזות:

חנה שוורץ	עינב שוורץ	אברהם בן שושן
מחוז תל אביב	מחוז חיפה	מחוז צפון
אלי שטרית	יפה צדקיהו	רפי דהן
מחוז דרום	מחוז ירושלים	מחוז מרכז

מחוז צפון

"הנה אלה
מרחוק
יבאו
והנה אלה
מצפון
ומים..."

ישעיה מוט' 12

מחוז צפון

מנהל חברה ונוער מחוז צפון: אברהם בן שושן
חברי ועדת הבדיקה: גליה כובש- מנהלת מרכז ההדרכה
רותם קורנבליט, רויטל אסף, מוטי גנץ, שרית שחר, דיצה ונקמפן
רכזת התכנית במחוז: רויטל אסף

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
מחוז תל אביב

ברכת מנהלת המחוז צפון לחוברת פרס- תורה, נביאים וכותבים

"כולכם חכמים, כולכם נבונים וכולכם יודעים את התורה"

תלמידים יקרים,

התנ"ך הוא ספר הספרים והוא מהווה את המצפן הערכי, חברתי תרבותי עבור כל יהודי בארץ ובעולם. אחת ממשימותיה החשובות ביותר של מערכת החינוך היא יצירת דיאלוג ושיח עם ספר הספרים והעמקת הקשר עם מורשת ישראל.

התכנית "תורה נביאים וכותבים", העניקה לכם במה נוספת ללמוד תנ"ך בדרך מגוונת וחוייתית, ברוח הפסוק "שבעים פנים לתורה".

הסיפורים והשירים שכתבתם, מציגים קול ייחודי וקריאתם מילאה את ליבי בגאווה גדולה.

אני מבקשת להודות לשותפי, מנהל מינהל חברה ונוער, אברהם בן שושן על עבודתו הברוכה לעידוד למידה יצירתית והעמקת הקשר עם ערכיה המובילים של מדינת ישראל וארץ ישראל.

ברכותי ואיחולי הצלחה לכל משתתפי התכנית.

יישר כוח.

דר' אורנה שמחון

מנהלת מחוז הצפון

תוכן עניינים- מחוז צפון

מקום ראשון

19.....חט"ב: קללות ותפילות – סיפור משפט שלמה / אמי שניידר- יערת העמק.

24.....חט"ע: יללות הגר / שי שניר- מרכז אלונים.

מקום שני

27.....חט"ב: נוח והמבול – קריאה לתיקון עולם / דייאנה צ'בוטריוב-אורט יגאל אלון.

30.....חט"ע: קין והבל – קנאת אחים / תמנע צרי – הניסויי תפן.

מקום שלישי

31.....חט"ב: משלו של יותם / אופק ינאי- מקיף העמק המערבי.

© [Signature]

מקום ראשון חטיבות ביניים

קללות ותפילות – בעקבות משפט שלמה

אמי שניידר – כתה ח', יערת העמק, מגדל העמק

בהנחיית אילנית אלימלך

”אָז תְּבֹאנָה שְׁתֵּים נָשִׁים זְנוֹת אֶל הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמְדֶנָּה לְפָנָיו” (מלכים א', ג 16)

בתקופה שלי, להיות אישה זו לא הייתה משימה קלה. קל וחומר אישה שחיה לבדה, ללא משפחה או דמות גברית שתתמוך בה. ואני הייתי כזאת. אנשים קראו לי ערירית, בת בליעל, טיפשה, סוטה ועוד מילות גנאי שניתן לדקלם מזריחת החמה ועד צאתה. למען האמת, אף פעם לא אהבתי את האפלויות הללו, ואת העובדה שנחשבתי ליוצאת דופן. אמנם חיי היו שונים מחייהן של נשים אחרות, אך אין זו סיבה לגרום לי להרגיש כמו... מצורעת.

בגלל חוסר קיומה של דמות גברית בחיי, הייתי צריכה לפרנס את עצמי. אם לומר בשתי מילים, העבודה שלי הייתה פיתוי גברים, ובמילה אחת, העבודה שלי הייתה מזעזעת. אלה היו השפלה וסבל, אבל זאת הייתה הדרך היחידה שלי לשרוד בעולם האכזרי שחייתי בו.

וכך עברו ימיי. עד שהפתעה שמעולם לא ציפיתי לה הגיעה, קללתי ותפילתי נענו ביום אחד – הפכתי לאישה הרה.

כאשר רק גיליתי את היותי הרה, גרתי עם אישה נוספת, שנשאה אף היא תינוק ברחמה. קראו לה אבישג, והיא הייתה כמוני – נערת פיתוי. לא אגיד שחיבבתי אותה כמו חברת נפש, אך הייתה בינינו קירבה שאף אדם לא יוכל להבין. היינו אחיות לגורל. הייתה לה גם אישיות משעשעת, היא ידעה איך לגרום לאנשים להתפקע מצחוק. דבר זה גרם לי לתהות, מדוע

נשים טובות כמוה ”זוכות” במזל נוראי שכזה?!

יום אחד אבישג קראה לי מחדר השינה שלה: ”אחינועם!”

”כן?” עניתי בזמן שישבתי וליטפתי את בטני הרחבה והעגולה.

”הביאי לי מטלית, בדחיפות!” צעקה אליי. מיהרתי לחדרה עם מטלית, וראיתי אותה עומדת מעל שלולית. היא חטפה ממני את המטלית וניסתה להתכופף כדי לנקות את השלולית, אך הבטן הגדולה שלה הקשתה עליה. היא הרימה אליי את ראשה ואמרה בכעס: ”מה את מסתכלת? התינוק לחץ עליי, לא הטלתי כאן את מימי בבוונה!”

חיוך עלה על פניי למראה כעסה, ניגשתי אליה ולקחתי את המטלית מידה. הסרתי משערי את המטפחת שאספה אותו, וקשרתי אותה סביב שערה השחור של אבישג. היא הביטה בי כלא מבינה דבר. אז אמרתי לה:

”את תצטרכי את המטפחת, ששיערך לא יטריד אותך. את יולדת.”

לאחר כמה שעות מפרכות ורוויות צרחות קורעות לב, אבישג ילדה תינוק בריא ושלם שלא הפסיק לבכות. בימים שבאו אחר כך, היא רק ישבה לידו ולא פסקה מלהביט בו. היא אמרה לי שזו מתנה שמלאך שלח לה משמים. לאחר כשלושה ימים, גם אני ילדתי את תינוקי. את בני הקטן.

אני ואבישג הרגשנו מאושרות כפי שלא היינו מעולם. אמנם לא היו לנו מספיק אוכל, בגדים או מקום, אך את כל חלל העוני והאומללות מילאו ילדינו. אך האסון לא איחר לבוא. לילה אחד, כאשר ילדינו כבר נרדמו, הלכתי לישון גם אני. אט אט עיניי נעצמו, ואז רגע לפני ששינה כבדה נפלה עליי שמעתי צרחה קצרה ובכי חד ומצמרר של תינוק. קמתי במהירות וניערתי מעליי את שנתי. הסתובבתי אל תינוקי, אך הוא ישן ונשם נשימות קצרות. הוא היה בסדר. התקדמתי אל הצד השני של הבית, כשהבנתי שאירע משהו נורא לתינוקה של אבישג. לפתע צעדיי נעצרו, והבטתי באבישג בוכה וכורעת ליד תינוקה ששכב בשקט. מת.

את הלילה העברנו שתינו בתפילות שקטות לאלוהים שיעלה השמימה את נשמתו של הילד הקטן. כל אותו לילה אבישג בכתה ובכתה. היא אמרה לי שהיא חנקה אותו בשוגג, כששכבה לישון. ריחמתי עליה מאוד, והתפללתי אל האל שירחם על האם השכולה המסכנה, ולא יגרום לה לייסורים נוספים.

כשהתעוררתי חיפשתי את אבישג, אך לאחר מכן שיערתי שהיא הלכה לקבור את גופת תינוקה שנפטר. הלכתי להיניק את תינוקי שלי כשאני חושבת בעצב על האסון שאירע הליל. הבטתי אל העריסה כלא מאמינה – ילדי לא נמצא. חיפשתי בכל מקום, אולי זחל למקום

נסתר. אך לא מצאתי אותו. התחלתי להילחץ ולנשום נשימות תכופות ומהירות, והרגשתי שהעולם מסתובב סביבי כשהבנתי שאני לא מוצאת אותו. אבל אז הכתה בי המחשבה. היא לקחה אותו איתה. התלבשתי במהירות ויצאתי מהבית. רצתי לעבר בית הקבורות. ואז ראיתי אותה, אבישג היפה והמצחיקה, עומדת ליד קבר שזה עתה נחפר. לאחר מכן, הבטתי לעבר ידיה, וראיתי אותה מחזיקה תינוק. את התינוק שלי. היא חטפה אותו. רצתי מהר לעברה, וצעקתי במלוא גרוני: "זה הילד שלי! תחזירי לי אותו!". היא ענתה בקרירות בחזרה: "אני מצטערת, אבל את מתבלבלת. זה הילד שלי" היא הסתובבה והלכה לצד השני. "איך את מעיזה לקחת את התינוק שלי? איך את מעיזה?!"

היא נעצרה והביטה סביבה, ואז צעקה אל החלל בקול תמים: "האישה הזו מנסה לגנוב ממני את תינוקי, עזרו לי".

אנשים מסביב שמו לב למהומה והחלו להתקרב אלינו בקריאות זועמות הדורשות ממני לעזוב אותה בשקט. אך לא אשקוט ולא אנוח, עד שילדי יוחזר אליי. צעקתי לעברם בחזרה: "היא גנבה את התינוק שלי, וטוענת שהוא שלה! היא משקרת!" האנשים מסביב לא השתכנעו והמשיכו לצעוק עליי. הבנתי שכנראה הם מאמינים לה ולא לי, מהסיבה הפשוטה שהיא אבישג. היא עתה על עצמה דמות של קדושה מעונה, וחופץ מזה היא הייתה לבושה ונראית טוב, בניגוד אליי, שלבשתי סמרטוטים שקראתי להם "שמלה". היא המשיכה בשלה והחלה להזיל דמעות בנוסף לשקרים שהזילה מפיה בלי הפסקה. הריב נמשך ונמשך ובני החל לבכות, וכמוהו גם אני. עד שמישהו צעק לעברנו: "לכנה אל המלך שלמה, מלכנו איש חכם. הוא יפתור את העניין". היא הסתכלה בעיניי ואמרה בלגלוג כלפיי ובהתחננות כלפי הקהל שהתאסף סביבנו: "אם את אומרת שאת טוענת אמת, אז למה שלא תגידי זאת למלך שלמה?" ועניתי לה בחזרה: "ברצון".

הקהל שסביבנו הלך יחד עם אבישג, ואני הלכתי בצד השני של הדרך, לבדי. עקבתי בעיניי אחרי תינוקי, ומלמלתי חרש תפילות לה' שיצילני וישיב לי את תינוקי.

כשהגענו למקום שבו המלך שופט, קהל הסקרנים שעקב אחרינו נדרש להישאר מחוץ למשפט. אני, אבישג וילדי היינו בהיכל מפואר ורחב ידיים. אני ואבישג עמדנו זו מול זו וביננו שכב בעריסה תינוקי. חמישה שומרים עמדו לידנו וליד בימה גדולה שעליה ניצבו שני כיסאות קטנים אך יפי תואר, וביניהם עמד כיסא גדול מקושט באבני חן. לפתע נכנסו

מדלת צדדית שלושה שומרים, ואז נכנס אדם לבוש בגלימה ארוכה שליטפה את הרצפה, וכתר זוהר על ראשו. זה היה המלך. המלך שלמה. מאחוריו נכנסו עוד שני אנשים לבושים בבגדים יוקרתיים, ושלושתם עלו על הבימה והתיישבו על כיסאותיהם. השומרים הסתדרו בשורה בצד הבימה, ואחד מהם אמר: "עלמות, קודו קידה" שתינו קדנו קידה עמוקה, ואז השתררה דממה באולם. חשבתי לעצמי, איך כל זה קרה? רק הלילה נפטר תינוקה של אבישג, ועכשיו אני עומדת מול מלך ישראל? מעולם לא ציפיתי לזה. הבטתי בפניו של המלך, ושמתי לב ליופיו. הייתי המומה. היה מין זוהר מסתורי סביבו, שגרם לי לרצות להביט בו עוד ועוד. אך לפתע עיניו פגשו את עיניי, והסטתי את מבטי במהירות מטה. לפני שהספקתי להרגיש מבוישת, המלך פצח בדיבורו:

"ובכן עלמותיי, מה העניין? שהעלמה מימין תתחיל" הוא הניד בראשו לעבר אבישג.

היא החליקה את שמלתה בשתי ידיה ואמרה: "האישה שלידי טוענת שתינוקי הוא שלה. הלילה קרה דבר נורא, התינוק שלה מת. ישבנו ובכינו. אך כשנרדמתי, ברוב ערמומיותה היא החליפה בין התינוקות. למחרת הבנתי מה היא עשתה, אך היא לא הייתה ערמומית מספיק. האבל הקשה עליה, והיא נרדמה. לקחתי מהר את ילדי, וברחתי. אני מפחדת ממנה, מלכי. אינני מסוגלת לעמוד לידה, אין לדעת למה עוד היא מסוגלת לעשות".

שלמה העביר ממנה את מבטו אליי ושאל: "את מכחישה את ההאשמות הללו? או שאת בכלל מודה באשמה?".

הזדקפתי ועניתי בקול רם: "אני מכחישה".

"אם את מכחישה, אז מה היא גרסתך?"

"תינוקה של האישה שלידי נפטר הלילה. בבוקר, חיפשתי את תינוקי שלי אך לא מצאתי אותו. אז הבנתי שהיא לקחה את התינוק שלי, בתור תחליף לתינוקה המת" אמרתי והתחלתי להבין דרך דבריי את מה שקרה בעצם. המלך דיבר עם שני האנשים שישבו משני צדדיו, וכנראה כשהגיע להחלטה הוא אמר: "יועציי מציעים שנטלטל בעדינות את התינוק, כדי שיבכה. לאחר מכן, כל אחת מכן תנסה להרגיעו. העלמה שתרגיע אותו באופן הטוב ביותר, היא אמו. יש מן הנכון בדברים אלו אך אינני מסכים. סלחו לי יועציי, אך יש לי רעיון אחר". יועצי המלך הנידו לעברו בראשיהם בציפייה לשמוע את רעיונו.

"הביאו לי סכין" קרא המלך לעבר השומרים.

התחלתי להריץ בראשי את כל האפשרויות של העומד לקרות. מה הוא הולך לעשות? למה הוא זקוק לסכין? לא הצלחתי לענות לעצמי. שני השומרים שיצאו קודם לכן, חזרו עם סכין ארוכה וחדה. והמלך אמר: "כעת נחתוך את התינוק לשניים. כל אם תקבל חצי מהתינוק, והעניין ייפתר".

עיבדתי את דבריו אט אט, ואז כשחלחלו לתוכי הדברים נתקפתי בחילה עזה. העברתי מילה מילה בראשי, אך הבנתי ששמעתי נכון. היועצים שישבו לידו הביטו במלך בזעזוע, וכך גם השומרים שמסביב. אבישג גם נראתה בהלם, אך אין לדעת אם היא באמת הזדעזעה מהרעיון או שכל זה היה חלק מההצגה שלה בתור האם המסכנה. השומר שאחז בסכין העביר את מבטו בין ילדי שנרדם בינתיים בעריסתו, לבין המלך. "אני מוכן לבצע כל דבר שתבקש, הוד מלכותך, אך האם מלכי בטוח בכך?" השומר שאל בהיסוס.

"אני בטוח. השאלה היא האם העלמות בטוחות?" המלך הביט באבישג ובי בהרמת גבות. "אני בטוחה עם כל דבר שהוד רוממותו מציע" ענתה אבישג עם מעט חנופה בקולה. המלך הביט בי אך אני רק עמדתי בשקט והבטתי ברצפה.

השומר התכופף, הניף את הסכין אך אז, לפני שהספיק לפגוע בתינוק שלי רצתי וחסמתי את דרכה של הסכין אל גופו. השומר הפיל את הסכין, והבטתי אל המלך וצעקתי: "עזבו אותו! רק אל תפגעו בתינוק. תנו אותו לאישה השנייה. רק שלא ייפגע..." מעיניי זלגו כמה דמעות בשקט. השומר הרים את הסכין, והביט במלך כדי לשמוע מה גזר הדין הסופי: "אם כך, התינוק הוא שלך יקירתי. הוכחת זאת" אמר אליי המלך בחיוך. ואז הבנתי את חוכמתו. הוא לא התכוון להרוג את הילד, הוא רצה לבדוק מי מאיתנו היא האם האמיתית בכך שיבדוק את גבולות אהבתנו אליו. הרמתי את תינוקי אליי, וחייכתי אל המלך בחזרה. קדתי קידה קצרה, הסתובבתי והלכתי בצעדים מהירים. הסתכלתי אחורה כדי לראות מה תעשה אבישג, אך היא לא עשתה דבר. היא עמדה בשקט והביטה בי, כי היא ידעה שתפילה יותר חזקה מקללה.

מנימוקי הוועדה לבחירה:

"הסיפור כתוב היטב, השפה עשירה ומגוונת. הקורא חש במתח המתפתח בעלילה ומתעורר עניין להמשיך לקרוא. ברגישות רבה מציגה אמי רגשות ומצבים מזווית מבט נשית".

מקום ראשון חטיבה עליונה

יללות הגר

שי שניר – כתה י"ב, מרכז אלון, ק. אלונים

בהנחיית רעות ממן-קדוש

"וַיֹּאמֶר לָהּ מֶלֶאךָ יְהוָה שׁוּבִי אֶל גְּבֻרָתְךָ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יְדֶיךָ" (בראשית טז' 9)

ובימים ההם, בבראשית, בעת שקיעת השמש

בורחת לה השפחה הגר מעינוי גבירתה שרי.

כמו הגדי המקפץ לו הבורח מהטורף

כך הגר דוהרת לכיוון החופש, לכיוון השמש השוקעת-

בבגדיה הקרועים, ברחמה עובר וחבלות בגופה.

רצה ורצה ואין עוצר בעדה.

אך העייפות ממלאת את עיניה,

והרעב ממלא את בטנה,

עוצרת היא ליד אגמון מים

ושוכבת תחת ענפי עץ הדקל.

אך אין מנוחה להגר השפחה

כי מלאך ה' הופיע.

"הגר", מלאך ה' פנה

"הגר, קומי ממנוחתך למה ברכת מבית אברהם

ושרי גבירתך?"

ותאמר הגר "שרי גברתי מתעללת בי

לכן ברחתי למקום מבטחים, לי ולעוברי"

"האם שכחת, הגר?" ויאמר מלאך ה'

"האם שכחת שאת נושאת את ילדו של אברהם

האם שכחת שאת שפחתה של שרי?

האם שכחת שאת התנשאת עליה?"

הגר שתקה.

שמרה את דמעותיה בעיניה, כי ידעה היא את מקומה.

ויאמר לה מלאך ה' "שובי אל- גבירתך והתעני תחת ידיה"

הגר קפאה במקומה.

הגר שאלה בבכי

"איך אני אוכל?"

לפניך נערה חלשה ושבירה, למה לי עוד סבל?

ראה מלאך, ראה!

אפילו קרני השמש החמימות קוראות לי לבוא"

העיר מלאך ה' "הגר, ה' ברא את השמים ואת הארץ וגם את הבהמות

אל תהיי כמו שאר הבהמות אשר רק שורדות

ה' ברא את האדם אשר נבדלו מהבהמות בשל תבונתם

הם פיתחו כלים וחפצים אשר משרתים את צרכם

ראי הגר, ראי!

הירח והכוכבים מפלסים לך את הדרך, לבית גבירתך שרי."

הגר עמדה במקומה המומה מדברי מלאך ה'.

המלאך המשיך וסיפר לה על בנה שיהיה איש חזק וחסון,

והנה הגר ישבה לבדה.

הגר ישבה לבדה ובכתה את כאבה:

אין היא רוצה לחזור כי לחופש היא צמאה,

יודעת היא שדרך השמש אינה נכונה

אך, לא יכולה להתכחש לחום המשרה ביטחון.

דרך הירח והכוכבים נכונה,

אך, אורם קודר וקר.

וכך, ישבה לבדה הגר ובכתה את כאבה

כי, אין היא יכולה לברוח מלהחליט על גורלה.

מנימוקי הועדה לבחירה:

"השיר שכתב סובב סביב לבטיה ומחשבותיה של הגר באותה סיטואציה בה מלאך ה' פונה אליה. התלמיד משקף הזדהות וכניסה אל נבכי מחשבותיה של דמות נשית"

מקום שני חטיבות ביניים

נוח והמבול – קריאה לתיקון עולם

דייאנה צ'בוטריוב – כיתה ט', אורט ע"ש יגאל אלון נצרת עילית

בהנחיית דליה בן חמו

אחת מתכונותיי הייתה לסמוך על הנאמר לי ולהימנע מלהיות סקפטי, מכיוון שברוב המקרים הדברים שנאמרו החזיקו במשמעות כלשהי, גם אם היו שקריים – תמיד הייתה להם כוונה. התגוננות מתמדת לא נראתה כנכונה בעיני מרבית האנשים, אולם היא עזרה לי פעמים רבות מספור והביאה אותי למקומות טובים יותר.

לכן, כאשר ברחובות נשבה רוח חזקה ששיחקה בהתלהבות בכל דבר שלא יכול להתנגד לה, בעודה מעיפה אותו מצד לצד, ידעתי כי הגיע הזמן. העננים שנראו כגדושים ומלאים ברבבות ליטרים של מים היו רק רמז אחד לכך שמשהו גדול עומד לקרות.

ישבתי מול התיבה העצומה ומחשבותיי נדדו 120 שנים קודם לכן, כשרק קיבלתי על עצמי את המשימה הגדולה. נצטוויתי לבנות מבנה שיציל אנשים ומיני חיות מפני מבול הרסני, אלא שאף אחד מבני עמי לא האמין לבשורה. היה זה דבר קשה מנשוא לפתח חסינות ממילותיהם הצורבות ותגובותיהם המזלזלות של בני עמי, שחשבו כי אני מבזבז את זמני לשווא ומוליך את כולם שולל. חבריי שנהגו לתמוך בי ולעמוד לצדי חשבו כעת כי נשתבשה עליי דעתי.

”נח, מה מטריד אותך?” צעדיה של אשתי נעמה היו הדבר היחיד שנשמע מלבד שריקות הרוח. נאנחתי בכבדות, עורך וויכוח פנימי עם עצמי סביב השאלה-האם כדאי שאשתף אותה במחשבותיי הסוערות?

”האם את סומכת עליי?” שאלתי בכנות. יודע שאהיה זקוק לאמונה שלה ושל משפחתי.

פניה החזיקו בהבעה מוטרדת, והסקתי כי גם היא שרויה במאבק עם עצמה מעצם השאלה המוזרה, שתשובתה נדמתה כמובנת מאליה. משהו בה ידע כי תשובתה תהיה בעלת משקל כבד.

"כמובן, כן." היא התיישרה לצדי באטיות. "קרה משהו?" היא המשיכה, מביטה גם היא על התיבה שהייתה בנויה היטב. התיבה הורכבה מעצי גופר ונמרחה בקפידה בזפת כדי למנוע מהמים למלאה ולהטביעה.

הסתכלתי אל השמיים הקודרים, מרגיש שיפות זעירות מתחילות ליפול אל הקרקע ולהכתימה. "בקרוב יתחיל מבול גדול, ולא סתם מבול. המבול עומד לשטוף הכל", הסברתי. תפסתי את ידה בשלי, יודע כי זהו הרגע בו אשתמש בתשובתה, באמונה. "אצטרך את עזרתך, שתאספי את המשפחה ותעלי את כולם לתיבה".

היא הנהנה בראשה וקמה מיד כדי למלא את מבוקשי. כעבור זמן קצר מיקמנו ביחד את זוגות החיות בתאיהם. בו בזמן, המבול התחזק ואט אט יכולתי להרגיש כי התיבה כבר לא נחה על האדמה וצפה על המים הגועשים. צווחות ובכי היו הקולות היחידים שנשמעו מעבר לגשם הזלעפות שהשאיר הרס מוחלט. מקום שנהג להיות מכונה "יבשה" היה כעת ים גדול. התאמצתי להתעלם מהזוועות שנשקפו לעיניי, ולזכור כי עשיתי כל שביכולתי כדי להצילם. היו אלה הם אשר בחרו בדרך שהובילה למותם.

"וַיֹּאמֶר ה' אֱמָחָה אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה, עַד רֶמֶשׂ וְעַד עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי נַחַמְתִּי כִּי עָשִׂיתָם." (בראשית, פרק ו' 7)

חטאיהם של בני עמי הביאו לעונש הכבד, אך כיצד יכולתי אני לא להאשים את עצמי שלא התאמצתי מספיק כדי לשכנעם לעלות לתיבה למרות התנגדותם? כיצד יכולתי לקבל את העובדה שכל זכר ממכריי נעלם כלא היה? כיצד יכולתי לחיות בעולם כה ריק?

אטמתי את כל חלונות התיבה, מראה למשפחתי את תוכן התיבה ויודע כי עליי להניח להם לזמן מה. בשורות קשות כל כך הן אינן דבר של מה בכך.

"אתם מוגנים." ניסיתי לעודד. "אני מצטער על המראות הקשים. היינו צריכים להסתתר".

"למה לא הצלת אותם???" קרא יפת בני במלוא גרונו.

ידעתי שהשאלה תגיע במוקדם או במאוחר, וניסיתי למצוא את המילים הנכונות לתשובה כנה ואמתית.

התקרבותי אליו, מניח את ידיי על כתפיו ומסתכל היישר לתוך עיניו המבוהלות.

”רציתי, ניסיתי. אך 120 שנים היו זמן מספיק ארוך כדי להגיע להחלטה נבונה. האנשים היו כה בטוחים בדעתו של האחר שאף דבר לא שינה. והנה, האיש המוזר עם התיבה הוא זה ששרד.”

הוא הנהן כמסכים, ופיו התעקם לחיוך קטן. ידיו הושטו כדי לעטוף את גופי בחיבוק בעודו אומר בחצי קול, ”תודה”.

ארבעים יום לקח למבול להיפסק לגמרי, ונוח מצא לנכון להתחיל לתכנן את העתיד, לחשוב על הדרך הבלעדית איתה יוכל למנוע עונשים כמו המבול, ולגרום לבנ”י למזער את כמות חטאיהם.

לא לקח הרבה זמן עד שהחליט

”כל מקום שאליו אלך, אדגיש את הערכים של קבלת האחר, אמון, הגשמה וכבוד. עולם מתוקן הוא עולם בו כל אדם רשאי להביע את דעתו ולהטביע את חותמו. נכון, עולם בו קיימת אהבה אינו יכול להיות נטול שנאה, אך נהיה חייבים לבחור מהו הצד המנצח. המבול הגדול שטף אתו שנאה גדולה. וכעת, כשהעולם נקי מחטאים, נוכל להחליט האם גם בעולם המחודש נחטא ונקבל הכל כמובן מאליו? או שנחליט כי נרצה להטיב ולהודות על כל רגע של קיום. הבחירה היא שלנו.”

”וְהָיָה בְּעֵנְי עֵנֶן עַל-הָאָרֶץ, וְנִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת בְּעָנָן.” (בראשית, ט' 14)

מקום שני חטיבה עליונה

קין והבל – קנאת אחים

תמנע צרי – כתה י', בית ספר הניסויי תפן

בהנחיית אורנה אלנר

בְּמַעֲשֵׂה זֶה שְׁנֵי אֲחִים

אָחַד רוּעָה שְׁנֵי יוֹגֵב

הֶעֱלוּ שְׁנֵיהֶם לְאֵל זְבַחִים

אֲךָ רַק אֶת הַקֶּטֶן הָאֵל שָׁגַב.

קִנְאָה הִתְגַּנְּבָה לְלֵב הַבְּכוֹר

וְהָרַג הוּא אָחִיו בְּשָׂדֵה

נָטַל דָּמָיו לְלֹא מִבֶּטֶט לְאַחֹר

וּכְאֲשֶׁר נִקְשָׁה לֹא הִתְוַדָּה.

קוֹל דָּמָיו צוֹעֲקִים רָצַח

אֲךָ לְקוֹל אֵין כֹּל עוֹנָה

וְרוֹצְחוֹ צוֹעֵד לְבֶטַח

וְלוֹ רַע לֹא יֵאָנֶה.

וְעוֹד לֹא הַשְׁכִּיל מוֹחֲנוּ;

שׁוֹרֵד הַחֶזֶק וְסוֹבֵל הַתָּם

הָרִי אֵין אָנוּ שׁוֹמְרֵי אֲחִינוּ

וְזֵהוּ טֹבַע הָאָדָם.

מקום שלישי

משלו של יותם

אופק ינאי – כתיב ח', מקיף העמק המערבי, ק. יפעת

מורה מנחה: יעל נחשון

"וַיִּגְדּוּ לַיּוֹתָם וַיִּלְךְ וַיַּעֲמֵד בְּרֹאשׁ הַר גְּרִזִּים וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ וַיִּקְרָא... (שופטים ט' 7)

לפני הרבה שנים

עמד לו איש על הר גריזים,

לא איש גדול ולא איש תם, בן גדעון ושמו יותם.

אל בעלי שכם הוא דיבר,

סיפור מוזר על עצים ומלכים סיפר:

בסיפור עצי הארץ הלכו עליהם מלך למשוך,

הסיפור די ארוך...

רצו הם מלך מוכשר ונדיב,

שישרה ביטחון כמו צל מסביב.

ראשון פנו הם לזית (עץ טוב וזקן)

קיוו שמיד יענה הוא ב"כן".

אך הזית השיב להם "לא",

יש לו מספיק עיסוקים משלו...

פנו העצים אז לתאנה:

חכמה, מנוסה, יפה ונבונה,

אבל גם שם נחלו אכזבה

"את מתקי לא אפסיק להפיק!"

ואמרה "לא, תודה!".

מיואשים פנו לגפן הנבון,
אולי להיות להם למלך הוא יהיה נבון,
"אני מייצר פה תירוש"
"רוצים שאמלוך? נפלתם על הראש!"

ואז פנו לעץ אחד, שעמד לו בדד, האטד,
לא דמה הוא לאף אחד, עם המון קוצים מכל צד:
לא עבד, ולא היה מיודד, כל היום רק רקד
אך ענה הוא מייד "בשמחה" והידד...
וכדי להוכיח להם רצינות וקירבה
הזמין את כולם לצילו בחדווה...
בלי להתנצל במקום צל
עלתה בו אש גדולה ששרפה את כולם בנקל
ומה מוסר ההשכל? לא לשבת בטל ולהתעצל,
להתנדב ולתרום, להשפיע ולעזור לכל עם ישראל!!!

מחוז חיפה

"וְאָבִיא
אֶתְכֶם אֶל
אֶרֶץ הַכַּרְמֶל
לֶאֱכֹל
פְּרִיה וְטוֹבָה..."

ירמיה ב' 7

מחוז חיפה

מנהלת חברה ונוער מחוז חיפה: עינב יניב שוורץ
חברי ועדת הבדיקה: רינה אילסר- מנהלת מרכז ההדרכה
חננאל מלכה, אנה ברזני, הרב שמעון רפורט.
רכזת התכנית במחוז: אנה ברזני

מדינת ישראל
משרד החינוך
לשכת מנהל מחוז חיפה

ברכת מנהל מחוז חיפה

שלום לאנשי החינוך ולתלמידים,

תכנית הלימודים "תורה, נביאים וכותבים" נכתבה במטרה להעמיק את הקשר של תלמידי ישראל לספר הספרים – התנ"ך ולחזק את זיקתם למורשת ישראל. התנ"ך הוא ספר בעל ערך לאומי, חברתי ותרבותי לעם היהודי. ספר הספרים מהווה את יסוד היסודות של מורשתנו וערכינו כעם, כאומה וכחברה. לאורך כל שנותיה היהדות קידשה את ערכיה ואת החינוך. היא קידשה את הלימוד ואת הנחלת הערכים האנושיים. התכנית "תורה נביאים וכותבים" הינה תכנית המהווה חלק מתוך מגוון הפעילויות חינוכיות ערכיות אשר פועלות בתוך המערכת, התכנית מאפשרת הזדמנות ללמידה משמעותית, בה התלמידים הופכים למעורבים ושותפים פעילים בתהליך הלמידה. הכתיבה היוצרת מאפשרת לתלמידים למצוא את הרלוונטיות של התנ"ך לחייהם ובכך להעמיק את הלמידה של ספר הספרים בדרך חווייתית ומשמעותית.

חוברת זו מציגה את התוצרים של תלמידי מחוז חיפה אשר נענו לאתגר הלימודי והחוויתי.

במחוז חיפה קיימנו תהליך ומשמעותי עד אשר בחרנו את העבודות הזכות. התכנית הוצעה לכל בתי הספר במחוז בהמשך ל"קול קורא" אשר התפרסם בתחילת השנה. בתי הספר אשר בחרו להשתתף בתכנית, התנסו בתהליך ייחודי לו חברו תלמידים מכתות שונות על פי הרצף החינוכי. וועדה מחוזית בראשות מנהלת מינהל חברה ונוער ומפקחים במחוז בחנה את תוצרי הכתיבה של כלל התלמידים ומתוכם נבחרו היצירות המופיעות בחוברת זו.

בהזדמנות זו אני מבקש להודות למנהלי בתי הספר אשר בחרו להשתתף בתכנית זו ואיחולי הצלחה לתלמידים הזוכים.

בברכה,

ד"ר סער הראל
מנהל המחוז

תוכן עניינים מחוז חיפה

מקום ראשון

39.....חט"ב: סיפור עקידת יצחק/ תמי טייטלמן- אורט דפנה.

43.....חט"ע: קשרים/ חן קרמרש- אורט מוצקין.

מקום שניים

46.....חט"ב: עץ הדעת טוב ורע/ קורל וקנין- 'עתידיים' אור עקיבא.

49.....חט"ע: "ואהבת את ה' אלוהיך"-יומן דמויות /מילה וגנר- 'קשת' זכרון יעקב.

מקום שלישי

54.....חט"ב: חיים שכאלה עם רחב / רז לוי- רודמן קריית ים.

57.....חט"ע: מאורות/ שניר מרבך- משותף חוף כרמל.

מקום ראשון חטיבות ביניים

סיפור עקידת יצחק

תמי טייטלמן- כיתה ח', אורט דפנה קריית ביאליק

בהנחיית ענבר שביט

אני שומע את בקשת אלוהים:

”קח נָא אֶת בְּנֶךָ אֶת יְחִידְךָ אֲשֶׁר אֶהְבֶּתְּ אֶת יִצְחָק וְלֶךְ לְךָ אֶל אֶרֶץ הַמִּרְיָה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה
עַל אֶמְדַּ הַקְּרִיבִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהֶיךָ” ונדהם. איך אני עושה זאת?

הרי אני נדרש להקריב את בני. בני היחיד, שלי ושל שרה שנולד לנו בזקנתנו והוא אמור להמשיכנו. אני מבין שאלוהים ניסה אותי באמונתי ומהפחד כלפיו, אבל למה אותי הוא דווקא בחר לשאת את הייעוד האלוהי הקשה הזה?

אני חושב הרבה ושואל את עצמי מיליון שאלות. למה אלוהים רוצה שדווקא אני אראה לו את מסירותי המוחלטת כלפיו? הרי הוא יודע הכל..

מדוע אלוהים רוצה בקורבן אדם? הלא הקורבן הרצוי הוא איל, או בהמה שהורה אחרת, והאם האמונה קודמת לציווי המוסר? ואז אני מבין שאלוהים מופיע בבקשתו כאל לא מוסרי, המתכחש לציווי של עצמו בעשרת הדברות – ”לא תרצח”.

אני מאוכזב מעצמי שבכלל הגעתי למצב הזה שאני צריך להחליט בין האמונה שלי לבני האהוב יצחק. וולפתע אני מבין עוד דבר, שאני צריך להגיד ליצחק בדרך כלשהי שאני צריך להקריב אותו לאלוהים. אבל אני מחליט שעדיף להסתיר ממנו את האמת. אז אני מתגבר על הכול על מנת לעשות את רצון האל. רצון לא מובן מאותו האל שהבטיח לי וזכרת איתי ברית “לזרעך אתן את הארץ הזאת”.

ואז עולים בי שוב החששות, השאלות, התשובות והמסקנות שזהו בעצם חטא דתי ואנושי כאחד. אני מתחנן מעומק ליבי שזה רק חלום רע ואני יודע שאלוהים רואה זאת, אבל אני לא יכול להתנגד לאלוהים אלא רק להנהן בחיוב ולא להיכנע לגבולות שלי כבן אדם, אלא

להגיע לקצה גבולות היכולת שלי מבחינת האמונה שלי. אז אחרי הרבה התלבטויות וחשיבה עם עצמי קיבלתי החלטה כן לבצע את עקדת בני.

קמתי בבוקר בתחושת ריקנות, ולא היה בי הרצון לבצע את בקשת האלוהים, אבל לא הייתה לי ברירה כי רציתי להראות לו את אמונתי כלפיו. אז לקחתי את החמור, שני הנערים ובני יצחק ויצאנו לדרך. הדרך הייתה ארוכה ומפותלת אבל אף פעם לא הפסקתי ללכת, חשבתי לעצמי מה אני אגיד לשרה, איך היא תרגיש ומה אני ארגיש. לפני היום השלישי עדיין המקום לא היה בשדה הראיה שלי וכשהגענו אליו הרגשתי מועקה כבדה על ליבי. אמרתי לנערים "שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה..." מטרתי העיקרית בדברי היא שלא רציתי שהם יהיו נוכחים בשעת הקרבת בני "ולבלות" איתו זמן איכות אחרון, אבל העמדתי פנים שכוונתי העיקרית היא להשאיר שם את החמור מפני שההר תלול, והחמור לא יכול לעלות בו.

ורגע האמת הגיע. לקחתי את עצי העלה והמאכלת והלכנו שנינו. יצחק התחיל לדבר, והרגשתי שכל מילה שלו מוחצת ורומסת לי את הלב, לא יכולתי להכיל את עוצמת הכאב שהרגשתי באותו הרגע. רציתי לחזור אחורה אבל זה כבר היה מאוחר מידי. לקחתי את יצחק קשרתי את רגליו ואני יודע שבאותו הרגע הוא הבין שהוא הקורבן. חשבתי שהוא יצרח או יתחיל להתנגד וכתוצאה מכך אלוהים ירחם עליו אבל יצחק לא מחה ולא הוציא הגה מפיו, אלא רק הסתכל עליי במבט של למה דווקא אני. לא יכולתי לעשות כלום אלא רק לקחת את המאכלת להרים את ידי, לשחוט את בני ולדעת שהקרבתני אותו לאלוהים ולקוות שהוא ישמור עליו.

ולפתע, ברגע האחרון, בטרם פעולת השחיטה שמעתי את קול מלאך האלוהים אומר "אברהם אברהם". ואז חשבתי לעצמי מדוע אלוהים רוצה להכאיב לי יותר ממה שהוא הכאיב לי כבר, הוא לא מבין שקשה לי למצוא את עצמי בסיטואציה בה אני מקריב את בני יחידי ואהובי לאלוהים? אבל בשנייה שבה מלאך האלוהים קרא בשמי הוא הוסיף ואמר "אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה, כי עתה ידעתי כי ירא אלוהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני". רציתי לבכות מאושר, הרגשתי שאבן גדולה מאוד נגולה מליבי. נשאתי את עיני לאלוהים ואמרתי מילה אחת **תודה**, ובעיקר שמחתי שבני יחידי ואהובי נשאר איתי ועם שרה, ושיהיה לנו ממשיך דור. כמו תמיד הסקתי עוד מסקנה - שאלוהים אף פעם לא יפר

ברית. כי כמו שהוא מצפה מאיתנו לשמור איתו על ברית, כך גם הוא שומר על בריתות איתנו. כדי שנראה ששמירת הברית צריכה לבוא לא רק מצדנו אלא גם מצדו. אלוהים, אני רוצה להודות לך שגרמת לי להבין שכל מה שאתה עושה נעשה בהיגיון ולכל דבר יש משמעות ומטרה כשלהי בסופו של דבר. ולסיכום, אני מאמין שאדם עובר תקופות של קיץ חם צורב ויבש, ותקופות של חורף סוער, גשמים, שלגים ורוחות עזות. המכשולים והאתגרים יכולים להחליש את האדם או לאפשר לו לגדול, להתחזק, ולהתעצם דווקא מתוך המאבק בקושי, ואני אברהם אומר לך אלוהים שרק העצמתי את עצמי באמונתי כלפיך בגלל הקושי והאתגר שהצבת מולי. חשבתי שאני אחלש, אבל מסתבר שרק התחזקתי בחשיבה שלי, באמונה שלי ובהחלטות שלי.

מנימוקי הוועדה לבחירה:

"העבודה כתובה ומנוסחת בצורה טובה ועל פי הכללים. יש שימוש מותאם במילים ובפסוקים מתוך המקרא, והסתמכות על מקורות נוספים. בכתיבה משלבת התלמידה תיאורים חיצוניים ופנימיים המוסיפים לעומק הדמות".

© [Signature]

מקום ראשון חטיבה עליונה

קשרים

חן קרמרש - כיתה יא', תיכון אורט קריית מוצקין

בהנחיית שושנה לוינזון

השיר מתאר את יציאתו של יעקב לגלות מפני עשו, כאלגוריה לגלות עם ישראל עד שובו אל ארצו.

חידודים, חידודים סמרו חיי,

עת הד גלות ליטף ומשך.

כל אשר היה עלי לשאת

בחלל הריק - לא יכולתי.

בחשכת בדידות אבודה

זירזה אמנו אותי לצאת

אל המרחבים - הלאה!

וכששוב נתראה

יתאחו פצעים ישנים.

וכששוב נתראה

ייקשרו חוטים נשכחים.

ובעת דמדומים, בין שתי גדות,

אספר את אשר היה עלי לחיות.

אשלח מלאכים אל הגדה אליך,

אשר יקשרוך סליחות.

ותתיר הקשרים ואפול אל הארץ

והסליחה לה ערגתי תידום.

כך נסוב אל הדרכים החורגות,
אשר עלינו עליהן אז.
עת ניתן יד לעימות,
והסליחה תהיה לבדיה,
יהיו עוד בנינו קמים זה על שונאו.
ובני במסע בריחתם עוד יתעו,
בשבילי ניכר דרכם.

הנה תמו אלפיים שנים ודרכינו אחיות,
מים הגלות ראיתיך ארץ מכורה,
כי בכל נדודי ישראל בגלויות,
המתה בהם התקווה,
לשוב אל הארץ – אם שני גוים,
אשר יקשרו סליחה.

מנימוקי הוועדה לבחירה:

"השיר כתוב היטב, השפה עשירה ומגוונת. השיר כתוב עפ"י כללי השירה. נושא לאומי אקטואלי. הרעיון בשירה נעשה באופן קולח, שוטף ועמוק התואם לסיפור המקראי".

רפלקציה על השיר 'קשרים'

הבית הראשון הוא ווידוי של יעקב בפני אחיו עשו, עד כמה קשה היא היציאה לגלות ועד כמה חשובה ובודדה היא תחושתו של ההולך בה.

המשך השיר, שהוא החלק העיקרי, כתוב כנבואה מפיו של יעקב על גורל היחסים בין בניו ובניו של אחיו. בבית השני הנימה היא אופטימית ("וכששוב נתראה ייקשרו חוטים נשכחים") בדבר הפגישה המחודשת שלו ושל בניו עם עשו וצאצאיו.

בבית השלישי מתרחש המשבר האישי בחזיונו של יעקב וכלות כל התקוות. יעקב מנבא בנימה פסימית כי אחיו בבעסו הרב יסרב לקשור את חייו אתו ("ותתיר הקשרים ואפול אל הארץ והסליחה לה ערגתי תידום"), יסרב לסלוח וכך יתמוטט ויישאר בלי סליחה ("אפול אל הארץ"), אולי רק עם תקווה, רק בגלות. בעוד אנו יודעים כי בפגישתו של יעקב במקרא עם עשו האחים כן מתפייסים. בפסקה זו גם בא לידי ביטוי העניין, כי מסופר במקרא שיעקב מרוב פחדיו שלח מנחה גדולה לעשו ("אשלח מלאכים אל ומן הגדה אליך, אשר יקשרוך סליחות").

יעקב חוזה את עתיד היחסים הקשה בין האחים ובין העמים אשר יתרחש במידה ולא יסלחו ויכוננו שלום זה עם זה ("כך נסוב אל הדרכים החורגות... יהיו עוד בנינו קמים זה על שונאו. ובני במסע בריחתם עוד יתעו").

הבית האחרון מסיים בנימה אופטימית. הוא אלגוריה בין הסליחה של עשו לישראל/יעקב, לבין שובם המודרני של בני ישראל מהגלות אל הארץ, עם הקמת מדינת ישראל ("הנה תמו אלפיים שנים ודרכינו אחיות, מים הגלות ראיתך ארץ מכורה"), זה נרמז דרך השימוש במספר אלפיים, הרי כאלפיים שנים היה עם ישראל בגלות. הוא כתוב באופן המדמה את יעקב חי וקיים, ומלווה את העם בשובו מהגלות.

השיר מכיל כמה וכמה מוטיבים ומטאפורות. החל מתיאור היציאה לגלות כהד אשר מלטף אך מושך, עד תיאור הגלות כחלל ריק, כמשא, כבדידות חשובה. מוטיב חוזר בשיר הוא דימוי תהליך הסליחה לתהליך של קשירת חוטים. מוטיב נוסף הוא המים, הם שמפרידים בין גלות וארץ. השיר משחק בשתי תקופות, בין יעקב ועשו במקרא לבין בני ישראל המודרניים השבים אל ארצם מהגלות.

מקום שני חטיבות ביניים

"עץ הדעת טוב ורע"

קורל וקנין - כיתה ז', עתידים אור עקיבא

בהנחיית רונה ווזנר הדר

יומני היקר,

זה אני,

עץ הדעת.

עץ הדעת טוב ורע.

אתה בטח תוהה מדוע קוראים לי כך, ולמה הוסיפו לי את הצמד - טוב ורע? הרי זה ניגוד מוחלט של צדדים שונים. אני אספר לך, אבל לפני זה, אשתף אותך במאורע שקרה לי. בעצם, אולי יותר נכון לומר מאורע שקרה לעולם כולו. מאורע משמעותי, חשוב, ואפילו נורא.

זה התרחש לפני כשבוע, כאשר אדם וחיה כבר נראו על פני האדמה יותר מחודש ימים, כאן בגן העדן.

חיה טיילה לה כהרגלה בשביל שאני וחבריי העצים, שוכנים בו. היא טיילה וטעמה קצת מפירותיהם של עצים אחרים. כשחלפה לידי, היא עברה הלוך ושוב עד שלבסוף החליטה לעצור ולהביט בי. נדמה היה שחיה השתוקקה לאכול, לנגוס, או אפילו רק לטעום מתפוחיי, אולם ידעה שאסור לה ולאדם לאכול ממנו. הרי זהו פרי עץ הדעת - הפרי שאותו אסור אפילו לקטוף. מי שיאכל ממנו - דינו מוות. זה ידוע לכל - מציפור ועד תולעת, מקרנף ועד תמנון.

מבטה של חיה אליי היה חודר ועמוק. נדמה שעברה במוחה מחשבה משונה.

חשתי דפיקות עזות בלבי השוכן עמוק עמוק בגזעי. תחושות רעד ומתח אחזו בעליי. לא חוויתי תחושות כאלו בעבר. זה היה הנחש. הנחש הערמומי ביותר בטבע. הנחש חסר הרגישות שנטפל אליי, נשען על גזעי והסתובב סביבי.

כשראה הנחש את חוה, חיוך מאולץ ומרושע נמרח על פניו המחוספסות. הוריתי לו להפסיק מיד. לא ידעתי מה זמם, אך תחושת השיפה שלי ידעה שמהו רע עומד לקרות. משהו שעלול להחריב כל טיפת שמחה הנמצאת במקום הנפלא והשמח הזה – גן העדן.

הנחש התעלם ממני. נפנפתי את ענפיי בחוזקה, עליי החלו לנשור, שורשי הרעידו קלות את האדמה אך למרות כל מאמציי – הוא לא זז.

לפתע פתח הנחש את פיו ואמר לחוה בלחישה: "חוה, ראי כמה יפה התפוח, אולי תיקחי ביס?" חוה לא הקשיבה לו. מדוע שתעשה זאת? והנחש לא ויתר. הוא הצביע על התפוח היפה ביותר שעל העץ ואמר: "מה כבר יכול לקרות לך? הלא אלוהים ברא את הכל לכבודך".

חשבתי לפעול לבד. לשם מה אני צריך את הנחש אם אוכל להזהיר את חוה בעצמי?

צעקתי לחוה, זעקתי לה בכל כוחי. ניסיתי להזהירה מאכילת התפוח האסור. אבל אז נזכרתי שבני האדם אינם יכולים לשמוע אותנו הצמחים. הייתי חייב למצוא תכנית אחרת ופתאום נזכרתי – תפוחי! "אני הוא זה שהצמיח אותם, הם בטוח יקשיבו לי ויעתרו לבקשתי" חשבתי. פניתי אליהם וביקשתי מכולם לא למשוך תשומת לב מיותרת. כולם נענו לבקשתי, מלבד תפוח אחד.

התפוח הזה שלא הקשיב לי התבלט בכוונה. שאלתי אותו "מדוע הנך מתבלט?" והוא השיב: "אני חושב שבני האדם לא יאכלו אותי. הם מאמינים באלוהים ולא יחטאו. אם בני האדם באמת מאמינים באלוהים, הם אפילו לא ינסו לטעום ממני." התרגזתי. התפוח הזה, כלל לא מתוך כוונה רעה, רצה לבחון את אמינות הבטחתם של אדם וחוה לאלוהים, והאמין בטוב לבם של בני האדם. יותר מדי, כנראה.

מה אני עושה עכשיו? אין לי עוד ממי לבקש עזרה, אין לי עוד לאן לפנות. הייתי חסר אונים עד שהתחלתי לחשוב כמו התפוח, הפסקתי לדאוג. אם חוה מאמינה באלוהים – מדוע שתפר את הבטחתה?

חוה היססה לרגע, ואז זה קרה. היא נגסה מן התפוח העסיסי שהיה בצבע השני. היה נדמה שהיה לו טעם מתוק ועז, מעט חמצמץ, פשוט מושלם. ללא כל פגם.

הייתי המום, לא האמנתי למראה עיניי. חוה רצה לאדם ופיתתה אותו לאכול מהתפוח שאכלה. בהתחלה הוא הופתע, אך למראהו של התפוח המפתה, הוא נגס ממנו ונאנח בהנאה. זה היה הביס הטעים ביותר בעולם, אני בטוח.

אכילת התפוח, מסתבר, מובילה לשני דברים – דבר אחד טוב, ואחד רע.

אדם וחוה נעשו פיקחים יותר ושמו לב שהם עירומים, ולכן, כיסו את עצמם בעלים. זה היה הדבר הטוב. הדבר הרע היה העונשים שקיבלו הם והנחש על ביצוע חטאיהם.

כל אחד קיבל עונש אחר, אך העונש המשמעותי ביותר שקיבלו, היה הגירוש מגן העדן.

וכך הובילה אכילת התפוח לדבר טוב ורע. פיקחות (טוב) ועונשים (רע). וזו יומני, הסיבה שבגללה קוראים לי "עץ הדעת – טוב ורע", לפחות כך אני מאמין.

וכל זה מחזיר אותי למחשבה שעלתה בי מיד לאחר ביצוע המעשה: מדוע אדם וחוה הפרו את הבטחתם?

ובכן, התשובה לכך טמונה לדעתי בעובדה, שהם עוד לא שמעו על דחיית סיפוקים. מדוע בני האדם אינם יכולים לדחות את רצונם לפעמים? האם ערך האמינות אינו חשוב יותר? זאת אינני יודע, אני בסך הכל עץ.

עץ בעל פירות טעימים כל כך, ואסורים למדי.

זה אני,

עץ הדעת.

עץ הדעת טוב ורע.

מקום שני חטיבה עליונה

"ואהבת את ה' אלוהיך"-יומן דמויות

מילה וגנר- כיתה י', תיכון 'קשת' זכרון יעקב

בהנחיית אלעד גלבר

אברהם

אלוהים, הלוך הלכתי מכל מה שידעתי, וניצבתי על מפתן דלתך. ברכת אותי עד מאוד אלוהים, כל ימי חיי. שמרת עליי ועל אנשי ביתי, ברכת אותי ואת צאצאי, ובזכות הדרכתך והאמונה שלי בך, מתי שבע ימים.

אבל, אלוהים... עכשיו, במבט לאחור, אני מסתכל על החיים שחייתי, חיים שונים כל כך מכל חיי אדם אחר, כשליח האלוהים, כלוחם האמונה, האדם המאמין ביותר בתנ"ך, ללא סייג כמעט... ואני תוהה, האם אני באמת ראוי לתואר שהוענק לי? לתפקיד שנתת לי? ולירושה שלי, ירושת עמים וגויים עד אינסוף? משונה קצת לחשוב על הכל מחדש. אבל יש לי נקיפות מצפון על בני, ועל אשתי, על האנשים היקרים לי מכל עלי אדמות, שהקרבת לי למענך, שבשמים.

אתה מבין, אני איש משפחה. את כל חיי העברתי עם בני ביתי. האתגרים הקשים ביותר שלמולם ניצבתי, קשורים היו באנשים אשר אהבתי; העזיבה את המולדת, יחסי עם לוט, לקיחת שרה ממני, שאירעה פעמיים! ישמעאל והגר... יצחק, בני האהוב... גורלי הוא להיות אב לעמים רבים מספור, וגם בחיי, הייתי איש משפחה. כל מה שעברתי, עברו גם האנשים היקרים לי מכל. ולוט לא חולל, ונחרבו ביתו וירושתו? והגר וישמעאל התענו תחת ידי, תחת ידי אשתי, ותחת ידיך! אשתי, שרתי, שאותה אהבתי, נדדה איתי ממקום למקום, תלויה באמונתי, באמונה באל שטען שייתן לה ילדים, אבל גרם לה לעלבון ויאוש ומוות...

אלוהים, אדוני, אל נא תכעס, אבל אחרי הכל היא מתה עזובה ושבורת לב. ובני, שנועד לרשת אותי, שנועד להיות נאהב על ידי, שאהבתי, אלוהיי... אותו עקדתי והכיתי בפחד לדורות...

לפעמים אני לא יכול אלא לשאול, האם באמת עמדתי במבחנים שהצבת לי? משום שיש בי חשש שהחרבתי גורלות. אני מפחד שהייתי יכול לעשות דברים אחרת. הייתי בחיי שניים: איש משפחה, ואיש האלוהים. ואני יודע, אלוהים, שבורכתי! אני מכיר לך תודה, ורואה בך רע שליווה אותי רוב חיי, שהדריך אותי בדרך מהמורות, אבל האם לא הייתה דרך זו טובה יותר, אם לא הייתי נקרע בין שתי זהויות? מה היה עולה בגורל האנשים אשר אהבתי, אם לא הייתי תפוס כל כולי בעבודת ה'?" מה היה גורל האנשים אשר אהבתי, אם הייתי שם את טובתם לפני המצוות שאותן ציווית לי? בחלוף הימים, בקיום אחר, אני חושב על הדברים מחדש. עלתה בי המחשבה, ההבנה, שאמונות יש רבות, דתות אין ספור, חוקים אינסוף, אבל כל אלה מתגמדים לעומת משפחה. לעומת תחושת האהבה והמסירות לחי, לנושם, לאלה שיכולים להילקח ממני בידי המוות. בסופו של דבר, האנשים שאני אוהב עלי אדמות, הקשרים הבסיסיים ביותר בין בני אדם-איש ואישה, אב ובן, אח ואחות, סבא ונכדים, כל אלה באים לפני הבחירה העצמאית, הבחירה הבודדה באמונה ובאלוהים. בחירה שעלתה לי ובעיקר ליקרים לי מחיר גבוה. גבוה מאוד. אני איש מאמין. אני יודע כמה גדול ונורא אתה, ושוב, אני יודע שבורכתי, ואני מודה לך על כך. תמיד היינו חברים טובים, אתה ואני, נכון? פעלנו בשיתוף פעולה. מימשנו זה את זה. אני האמנתי בך, ועל זה גמלת לי בחסדים רבים. ובכל זאת...לפעמים אני נושא פני אליך במרום ושואל את עצמי, האם לא היה עדיף לגדל ילדים מאושרים מאשר גוי גדול?

חנה

אדוני צורי, עשית עמי חסד. נטעת אותי במקום מקודש, במקום בו השארתי את בני יחידי. אותו מקום שבו ניטעה בי תקווה. אותו מקום אליו אני חוזרת שוב ושוב, כדי לחזות בכוח האמונה והצדק. הבאת לי בן. וכעת, ברך אותי עבדך עלי בבן נוסף. אני מחכה לו. ואני יודעת שאותו אוכל לשמור בחיקי. ושוב אני חושבת על שמואל. אומרים שכדי לבחור באמונה, בעבודת השם, יש צורך בהקרבה. האם לא הקריב אברהם את הבן שהוענק לו אחרי שנים של ציפייה, אם לא על מזבח, לפחות בלבבו? אמונה אינה דורשת הקרבה, אלא התמסרות. ואמונתי בך שלמה. לא נהגת בי בחוסר צדק. הייתי בת מזל. שאלתי ממך חיים, והחזרתי אותם בענווה, כי ידעתי שזה אינו מעשה קורבן. זהו מעשה של שותפות. חלקתי איתך את ברכת החיים, שאתה מקורה, ואתה הוא שהעניק לי אותה, ביושר, בחסד, בעסקה

בין שווים. מי יוצר אותך, אלוהים, אם לא החיים? אתה זקוק לנו. אנחנו עובדים אותך, ומתפללים אליך, וקוראים לך בשם, ומעניקים לך משמעות. ובאותו יום בשילה אתה ואני היינו שווים משום שאתה הענקת לי חיים, ולד, ואני הענקתי לך אמונה, אדם שימשיך לקיים את דרכיך. כעת, כשאני מצפה לבן נוסף, אני חושבת על המעשה שעשיתי. על העסקה שביצענו. ועל האמונה השלמה שליוותה אותי לאורך כל הדרך.

אתה מבין, היחסים שבין האדם לחברו הם פגומים וסבוכים מאלה שבין האדם לאלוהים, מכיוון שלמרות שאנו יוצרים זה את זה, במובן מה, אנחנו לא בוחרים זה בזה. בני האדם נידונו לחיות יחד, איש איש עם רצונו, מאז בראת את חוה ואשה. מחלוקות בין האדם לעצמו יתגלעו תמיד. לבבות יחבטו זה בזה. מחשבות יפריחו דעת מאחד לשני. בחיי ידעתי כאב ואכזבה שגרמו לי בני האדם. אולי אף איבדתי אמון ביכולת שלהם לאהוב ללא תנאי. כן, אני איבדתי אמון בבעלי, שלא ידע מה טוב לי, שלא נהג בי או באשתו השנייה וילדיו ממנה בדרך הנכונה, ושלא נתן לי ילד. ואיבדתי אמון בחמלה האנושית והנשית, כשפנינה סנטה בי ושנאה אותי על שום אהבת אלקנה. הפסקתי להאמין באהבה ללא תנאי. בני אדם בוחרים באהבה מסיבות אנוכיות, מהרצון לאהוב ולהיות נאהבים, בידי מי שרק נראה להם מתאים מספיק. אהבה, צורי, אינה הרצון לקחת ולקחת, ולקבל, אלא לחלוק. לעומת זאת, אהבת האדם למקום שונה. בשביל לבחור בחיי האמונה צריך לבטוח בחיים. פניתי אליך ביום ההוא, אדוני, ולא אל בעלי - בשונה מרבקה ורחל שפנו לבעליהן כשרצו ילד - מכיוון שידעתי שתטה לי אוזן. האדם והמקום תלויים זה בזה, ממשים זה את זה, שזורים יחדיו בחוט האמונה. האדם בוחר לאהוב את ה' כשהוא מוכן לשים מבטחו בידי יצר החיים. בינך לביני, אלוהים, אין טובות, הקלות, נטירת טינה ואי צדק.

אתה אל מלא רחמים ונורא כאחד! יש בך מן הכל, מן הקיום כולו - ולכן אתה לא פוגע כדי לפגוע ומברך כדי לברך. אתה פוגע כדי לעשות צדק, ומברך מאותה סיבה בדיוק. פיללתי אל בני, אלוהיי, מכיוון שכולנו בניך, ואמונתנו מעניקה לך חיים. ולא הצטערתי על שנתתי לך את בני בכורי, שהרי נתינתו סימלה את אהבת האדם והמקום - את מה שהאדם נותן - אמונה, ומה שהוא מקבל - חיים. בעצם, מעשה העקדה היה הקרבת החיים למען האמונה. בניית האמונה על מוות ואובדן, על התפיסה שיש איזשהו יצר גדול ומחריד אי שם שהאדם צריך לספק בקורבנות. אבל היצר האימהי יודע טוב יותר, ועל כן המעשה שעשיתי היה

כמעט ההפך הגמור מעקדת יצחק. אני לא הקרבתי את בני. נתתי לו כל שיכולתי - אהבה ואמונה ומעיל קטון - נתתי לו חיים יקרים מפז, כדי לגמול לך חסד. השבתי על אמונתך באמונה שלמה: אמונת בני שמואל, עובד ה'. על כך אני חושבת, אלוהים. על אהבת המקום ואהבת האדם. והייתי מעזה לייחל לעולם שבו היחסים שבין אדם לחברו יידמו ליחסים שבין האדם למקום-שינבעו מאמונה, משותפות, מצדק. הייתי רוצה לקוות שהעולם אליו ייוולד לדי השני יהיה עולם שבו יאהבו בני האדם זה את זה כאילו היה כל אדם עולם ומלואו.

אליהו

אלוהי צבאות, אני בספק אם מישהו אי פעם הכיר אותך כמוני, או דבק בך כמוני. אברהם היה לך לחבר, משה לבעל ברית, ודוד לבן טיפוחים. אבל אני אחר. אני אהבתי אותך יותר מן החיים עצמם. החיים על פני אדמות בגדו בי, בגדו בך! בני ישראל הבורים רצו במלך, וזכו בשרשרת של אסונות. והנורא מכולם היה אחאב, שלא ידע אמונה מהי. הוא מכר את נפשו לאשתו המרשעת, לאלים מנוונים ולכוח, לממון, ליכולת לשלוט באחרים. הוא היה שפל המדרגה האנושית, אדם שלא ראוי למבט, ובטח שלא לכתר. לכן אני שואל אותך, למה נתת לו להיות מלך? אחרי כל העוולות שביצע, וכל הפשעים שתמך בהם, אחרי האופן הנורא שבו השליט סדר בממלכה, איך יכולת לתת לו להמשיך לשלוט, לתת לאיזבל לרדוף אותי? אני דבקתי בך והלכתי בדרכיך והוכחתי שדרכים אלה הן דרכי אמת, ודבר לא השתנה. מהי משמעות המעשים שעשיתי? מה הטעם במאבק למען הנכון והצודק, כשרשעים מנהלים את העולם? אני וויתרתי על זהותי כבן אנוש, ביתקתי את קשרי עם החיים, ולמען מה? בסוף, אני עזבתי, והם נשארו...למה בראת אותם, אלוהים, ולמה גאלת אותם, את בני האנוש הנבזים? בצורת ואש, גאות ושפל, ניסים ונפלאות לא מסוגלים להוציא אותם מגדרם ולהכיר בפלא החיים. ואתה עוד טוען שכוחה של האמונה והתגלמותה עלי אדמות היא בדממה, בחוט הדק העובר בין החיים, בהבנה של הנס בו הם לוקחים חלק... כן כן, אתה ניסית להראות לי שהפלא הגדול לא מתבטא במשחקים באש ומים, אלא בקול דממה דקה. אבל אני חולק עליך, כי הנה סוסי אש נוסעים אותי אל מעבר לים למקום שלא אדע, והרוח שואגת באזני והעולם מתהפך על פיו, ואין בו דממה. לאורך הקיום כולו אתה הנחית בני אדם באמצעות מעשים מופלאים, חזיונות קסומים, מחוות אדירות. אז למה דווקא עכשיו, איתי, אתה משנה

את חוקי המשחק העתיק? אני צריך להזכיר לך את סדום ועמורה, והסנה הבוער, ומעמד הר סיני? את קול השופרות שקרע את השמים?

ואתה מדבר איתי על דממה? שוב ושוב אני הופך בדבר, ועדיין לא מצליח להבין מה עשיתי לא נכון. מה אין בי, שהיה בכל מנהיג אחר, אותו דבר שמנע ממני לדבר אל ליבו של העם. ובסופו של דבר, אני חושב שהתשובה נמצאת בחזיון ההוא במערה. כי אלוהים, ברגע ההוא יצרת חלל ריק בינך לבין בני האדם-חלל שפעם ניסים מילאו, והדממה לא מסוגלת למלא. ובגלל החלל הזה, בגלל השינוי שניסית ליצור ללא הצלחה, לא הגיעו דברי אל העם, ונותרתי ערירי, לא שייך לאף אחד מן העולמות. לא לבני האדם ולא למלכות שמים. אפשר לומר, שאני שייך למין הנכחד של הנביאים. אתה מוכרח להכיר במציאות, אדוני: האמת לא נמצאת בשקט. מהות הבריאה לא נמצאת בדממה. איך תוכל לומר שהאמת מקורה בשקט, כשבשקט אין מי שיאמר את האמת? ואם לקחת מבני האדם את השפעתם של אותות ומופתים, והשארת אותם עיוורים וחירשים בדממה שקרית, אז מה נשאר? האמונה נשללה מהם, והמצפון נעלם מקרבם. כך הפקרת אותי ואת בני עמך לשלטון רשעים. כך הותרת את ילדיך בלא קול שינחה אותם.

מקום שלישי חטיבת בנינים

חיים שכאלה עם רחב – כל האמת מתגלה

רז לוי – כיתה ח', חט"ב רודמן קריית ים

בהנחיית אורן אבקסיס

המארח: שלום לכל הצופים. לכל אחד יש סיפור מיוחד. בואו לגלות, לספר ולהנציח אותו באירוע ייחודי, אישי ומיוחד בתכניתנו חיים שכאלה.

והיום בתוכנית נארח את רחב מיריחו.

אני מתכבד להזמין אלינו את רחב, היפה בנשים! נקבלה במחיאות כפיים סוערות.

המארח: רחב, ספרי לנו בקצרה, מי את?

רחב: אני מתרגשת מאוד... הגעתי מיריחו, בת למשפחה חמה ואוהבת.

כשמי, רחב, הנני בעלת לב רחב. אני ידועה כאישה חזקה וחכמה. היו לי קשרים עם כל השרים וראשי המדינות ולכן באו אלי המרגלים לשמוע ממני על העם.

וכמובן אספר בצניעות שאני נחשבת לאחת מארבע הנשים היפות בעולם: שרה, אביגיל, אסתר ואני.

המארח: וואו מרשים!!!

הגעתי מיריחו.

התוכלי לתאר לנו כיצד נראית העיר? רובנו מעולם לא ביקרו בה.

רחב: בהחלט! יריחו נחשבה לעיר היפה ביותר בבקעת הירדן. אתר נופש מדהים, גובל במעיינות רבים ודקלים. יריחו הינה עיר מבוצרת, מוקפת חומה המספקת רמה גבוהה של ביטחון לתושביה.

המארח: מה גרם לך לעזור למרגלים למרות הסיכון הגדול?

רחב: כבר בראותי את הניסים של ה' במצרים רציתי בשלומם של ישראל כי ידעתי שעם ישראל יכבוש את ארצי ודאגתי להישרדותה ושלומה של משפחתי.

המארח: כעת נפגוש שני אנשים מעברך, קבלו אותם.

המארח פונה אל המרגלים: מה תוכלו לספר לנו על המסע ביריחו? ולמה הלכתם לבית אשה מופקרת כשהושע שלח אתכם לחקור את העיר?

המרגלים: המסע ביריחו היה מרתק ואף מפחיד. הלכנו דווקא לרחב בגלל שידענו שאף אחד לא יחשוד שאנשים מישראל ילכו לאשה מופקרת. למזלנו רחב שיתפה פעולה איתנו. היא סיפקה לנו מידע על אמצעי ההגנה של העיר והסתירה אותנו מההמון הזועם שחיפש אותנו ויכול היה לעשות בנו שפטים, ובהמשך הוציאה אותנו בבטחה מהעיר דרך החלון אל מעבר לחומה.

המארח: כעת נזמין אורח נוסף – תושב העיר. ספר לנו מה הרגשת אז.

תושב העיר: בעיר שררה מהומה, התפשטה שמועה שהגיעו מרגלים לחקור את העיר, שומרי המלוכה עברו מבית לבית בחיפוש אחריהם וכשהגיעו לבית של רחב היא שלחה אותם בכיוון ההפוך – למערב העיר.

תושב העיר: רחב, מדוע עשית זאת? מדוע בגדת בנו? האם נתנו לך משהו בתמורה?

המארח (אומר בלחש): כל הכבוד! הרייטינג עולה!

רחב: ראיתי לנגד עיניי את טובת משפחתי. טובתם קודמת לטובת העיר, קיבלתי את המילה של המרגלים בתמורה והאמנתי להם. וחוץ מזה אהבתי מאוד את עם ישראל.

המרגלים: אחרי כל מה שעשתה רחב בשבילנו הבטחנו לה את בטחון חיי משפחתה בתמורה! היה עלינו לעמוד בהבטחתנו. חששנו מעט מתגובתו של יהושע – איך נציל משפחה מיריחו? אבל בסופו של דבר החלטנו לעשות זאת כי קיבלנו כבר את כל המידע שהיה נחוץ לנו.

המארח: כיצד התגברתם על הפחד ואיך סיפרתם זאת ליהושע?

המרגלים: חקרנו את יריחו והבנו שהעם מיואש ומבוהל, לא ערוך לצאת למלחמה.

התגברנו על החשש וסיפרנו הכל ליהושע. הוא אמר מיד שהבטחותינו הן כמו הבטחותיו האישיות ועלינו לקיים אותן.

המארח לקהל: דבר זה מלמד אותנו שגם כאשר ה' עושה ניסים גדולים האדם נדרש לעמוד בהתחייבויותיו – זה מדהים. ללא ספק זוהי בהחלט מלחמה יוצאת דופן מכל היבטיה!

המארח: רחב, מדוע בחרת להוריד את המרגלים מחלונך דווקא עם חוט הפשתן?

רחב: בחרתי בחוט זה משתי סיבות. ראשית, החבאתי את פנחס בן אלעזר ואת כלב בן יפונה (המרגלים לפי המדרש) בעליית הגג שבביתי, בין חוטי הפשתן.

שנית, רציתי שבני ישראל יראו את החוט בעת הכיבוש ויזכרו בחסד שעשיתי. רציתי שיזכרו שהם צריכים להחזיר לי חסד. חוט הפשתן הוא חוט חזק וכפי שהחוט חזק, כך הבטחות צריכות להישמר בחוזקה.

המארח: רחב מה מזכיר לך הקול הבא?

יהושע: חיכיתי לאישה כמוך כל כך הרבה שנים. תמיד חיפשתי אישה חכמה ואמיצה להקים איתה בית ומשפחה.

רחב: זהו קולו של בעלי היקר יהושע! (על פי המדרש, יהושע נשא את רחב לאחר שהתגיירה)

המארח: מה גרם לך לשאת את רחב לאישה ולהקים איתה משפחה גדולה?

יהושע: חיפשתי אישה בעלת דעה, אישה נאמנה למשפחתה ולישראל. זיהיתי זאת מהר מאד אצל רחב. אהבתי את זה שהיא מתוחכמת, היא הרי החביאה את המרגלים על הגג מתחת לפשתי העץ. היא הטעתה את שליחי המלך וייעצה למרגלים להתחבא בהרים עד שהרודפים יתייאשו מלחפש אחריהם ורק אז לחזור למחנה – היש חכמה ממנה?! היא כל כך אמיצה – הבינה שהיא יכולה לסכן את עצמה בעת שהיא מגישה עזרה למרגלים ומשקרת למלך. רחב התגיירה ונישאנו בחתונה מכובדת. נולדו לנו עשרה ילדים המסבים לנו ברוך ה' נחת ואושר.

רחב: כמה נכון!

המארח לקהל: תודה לרחב ולכל האורחים שהגיעו לספר את סיפור חייה של רחב הנפלאה. ללא ספק המפגש היה מעניין וסוער. ניפגש בתכנית הבאה.

מקום שלישי חטיבה עליונה

מאורות

שניר מרבך – כיתה 1, תיכון משותף חוף הכרמל

בהנחיית לימור פאר רזניק

”וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר וַיַּחְבֹּשׁ אֶת חֲמֹרוֹ, וַיִּקַּח אֶת-שְׁנֵי נַעֲרָיו אֹתוֹ וְאֵת יֶצְחָק בְּנוֹ; וַיִּבְקַע עֲצֵי עֵלֶּה וַיִּקֶּם וַיִּלְךָ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים” (בראשית כב' 3)

כל בוקר אמא ואני קמים להרכיב עוד קצת כוכבים.

היום קמתי מוקדם ולקחתי על עצמי משימה נחרצת - לסיים את צדק! הוא עמד מולי מפוזר וכתום.

”היום אני אסיים אותך” אמרתי בחוזקה ומיד התיישבתי לידו בהחלטיות. לאחר הצלחתי בהרכבת כמה חתיכות כתומות, אמא הגיעה והצטרפה אליי. מחוץ לחלון שמעתי ציוץ חוזר של תור. יש בקרים בהם אני נהנה להקשיב לציוצו המיוחד ובקרים אחרים, בהם אני מסתכל מחוץ לחלון בלהט כדי למצוא אותו להטיח בו מקל מטאטא. היום, לשמחתי, ציוצו היה נעים. לאחר בהייה ממושכת בצדק ושני ספלי תה הוא ניצח אותי, החלקים הכתומים נשארו בקופסא עם השאר והביטו בי מבט מזלזל.

”אוף אמא”

”שוב הוא ניצח?”

”כן אמא”

”לא נורא, אולי מחר”

”מתי הולכים?”

”כשאבא ושי יקומו”

”וַיִּקַּח אֲבָרְהָם אֶת-עֵצֵי הָעֵלֶה, וַיִּשֶׂם עַל-יֶצְחָק בְּנוֹ, וַיִּקַּח בְּיָדוֹ, אֶת-הָאֵשׁ וְאֶת-
הַמֶּאֱכָלֶת; וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם, יַחְדָּו. וַיֹּאמֶר יֶצְחָק אֶל-אֲבָרְהָם אָבִיו, וַיֹּאמֶר אָבִי, וַיֹּאמֶר, הַנְּנִי
בְּנִי; וַיֹּאמֶר, הֲנֵה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים, וְאֵיךְ הֵשָׂה, לְעֵלֶה?”

”עכשיו תעבור מתחת לגשר ותפנה ימינה בשביל”, אחותי אמרה.

ראיתי מחוץ לחלון את תחנת הדלק של כביש שש. כל שנה, כאשר אבי ואני היינו נוסעים
לאילת היינו נוהגים לעצור שם בדרך לקנות שתי כוסות קפה במארז עשוי קרטון ושקית
כחולה של וופל לואקר.

לאחר הפניה ימינה הגענו למקום אליו אחותי כיוונה.

מטע ענק מלא עצי שקדיות, שורות- שורות. שורה של עצים ירוקים ושורה עם עצים ורודים
ועוד ירוקים ועוד ורודים בלי הפסק. ריח חזק נתפס באוויר, ריח פריחת השקדיות. האדמה
מלאה בעלי כותרת ורודים שנשרו מהעץ. ממש לרגע היה נדמה שאנחנו באירופה, רק היו
חסרים מרבדים של שלג ברקע.

שקדיה היא העץ האהוב על אמא, זה היה בשבילה חלום, קילומטרים של חלום. כל ט"ו
בשבט היינו הולכים לכבודה לראות שקדיות, אך בפעם הראשונה פגשנו בכמות כה גדולה.

אמא פרשה את הלונג' שאחותי הביאה כשחזרה מהודו.

התיישבנו עליו ואבא פתח את פק"ל הקפה והוציא את הגזייה והדליק אותה.
מיד הופר השקט במטע והפך לרעש הגז, רעש חזק ובלתי פוסק.
לאחר שהמים רתחו, אבא כיבה את הגזייה ושוב חזר שקט השקדיות.

”אולי שקד?”

”לא לא, בטח גיא או רון”

”אני מהמרת על יונתן”

”איזה יונתן?”

מאז שנעמה בהריון אבא ואחותי לא מפסיקים להמר על איזה שם יזכה לקבל הרך הנולד. אומנם עוד מוקדם לדעת בכלל האם בת או בן, אך הם יודעים ובטוחים: מבחינתם זה בן. כאילו הגורל מקשיב להם ומפנים.

על הרצפה היו שקדים מפוזרים עטופים בכמויות של קליפות. לאחר מסע הקילוף, הגעתי סוף סוף אל שקד זעיר ועדין. הוא היה כל כך רך, עד שהתמוסס בפה כמו חפיסת שוקולד במיקרו.

”וַיְבֹאוּ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר-לוֹ הָאֱלֹהִים, וַיְבִן שָׁם אֲבִרְהָם אֶת-הַמִּזְבֵּחַ, וַיַּעֲרֹךְ אֶת-הָעֵצִים; וַיַּעֲקֹד אֶת-יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּשֶׂם אֹתוֹ עַל-הַמִּזְבֵּחַ, מִמַּעַל לְעֵצִים.”

אמא ואני ישבנו על הספסל מול הים. השעה הייתה כמעט שלוש. הבטנו באבא ששחה בים במסלולו הקבוע. לגבו היה קשור מצוף כתום וכך זחינו אותו מרחוק.

לא יכולתי שלא להבחין בים הרגוע. הסלעים היו גבוהים מהים. אפשר היה לחשוב שהם צפים מעליו. השמש נחה על גבנו והחוף היה ריק. לאחר התלבטות קצרצרה הורדתי אל המים את החסקה ושנינו נזרקנו אל הים. רק אני והחסקה. חתרתי בחוזקה אל המצוף הצהוב שהיה עשרות מטרים מהחוף ושם עצרתי וחיכיתי שאבא יסיים את השחייה ויגיע אלי.

כשאבא הגיע, הוא עלה על החסקה וחתר במשוט. אני ישבתי לפניו. הוא ביקש להראות לי מקום חדש בתוך הסלעים. הוא חתר דרך סלע הפרסה אל וונציה – תעלה צרה בתוך הסלע. המים היו כל כך צלולים, שיכולתי לראות את הצדף החום שהיה בתחתית התעלה. לא ראיתי מקום כל כך יפה עד לאותו היום. לרגע נראה שזה גן עדן. כבר הרבה זמן לא היינו רק אבא ואני. התגעגעתי אל הרגע הזה בו זה רק הוא ואני, באמצע תעלה שבאמצע ים שבאמצע העולם. המים היו נקיים ומרעננים והשמש נרגעה.

”כשהייתי קטן, אבא שלי היה לוקח אותי לסלעים”

”אבל אבא, אין סלעים בים של חיפה”

”היינו שטים רחוק, תמיד לאותו הסלע. הוא היה קטן ומוגבה. אני והוא היינו שם שעות. קראתי לסלע ”האי של אבא”. אני שמח שאני כאן אתך! אני אוהב אותך ונהנה אתך מאוד”

ענן הסתיר את השמש והים התחיל לעלות. נאלצנו לעזוב את וונציה הקסומה ולחזור אל אמא בחוף. אך אני בטוח שנחזור אל וונציה יום אחד. אולי אפילו אני עם הבן שלי.

”וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה-אֵיל אַחַר נֶאֱחָז בְּסֶבֶךְ בְּקִרְנָיו; וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת-הָאֵיל, וַיַּעֲלֵהוּ לְעֵלָה תַּחַת בְּנוֹ; וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא ה' יִרְאָה אֲשֶׁר יֹאמַר הַיּוֹם בְּהַר ה' יִרְאָה.”

לקראת שעת דמדומים אבא ואני הלכנו לראות את השקיעה.

מאז הקיץ, בו כל יום הייתי הולך לאחל חלומות פז אל השמש, לא יצא לי ללכת הרבה. התיישבנו על הספסל, שאמא ואני ישבנו עליו מוקדם יותר, והבטנו אל החוף.

”אתה יודע, אני כל הזמן חושב על זה שכשנהיה גדולים, נשב פה כל המשפחה עם הילדים ונצפה ביחד בשקיעה. ממש כאן. נשב כך ונצפה בשקיעה. איזה מזל שיש משפחה, אני כל כך אוהב את המשפחה שלנו, אני כל כך מתרגש שלנעמה עומד להיוולד תינוק, אני כל כך אוהב את משפחתנו. זה קשר מיוחד, לא רגיל”

בראשי אני חושב על חברי שהוריו נפרדים והוא בן יחיד לבד בעולם, וכואב לי עליו, ובו זמנית כל כך מעריך ואת מה שיש לי. מעולם לא הרגשתי כזו הערכה ושמחה. שמחה אמיתית.

”אני אוהב אותך בן, אבל באמת ”

”אני אוהב אותך אבא, אבל באמת באמת”

השמש כבר חצי נרדמה והשמיים התמלאו ורוד.

כמו עצי השקדיות.

”חלומות פז שמש ”

”וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם”

מחוז תל אביב

”וְאָבוֹא
אֶל הַגּוֹלָה
תֵּל אָבִיב
הַיְשָׁבִים
אֶל נְהַר כְּבֹר...”

יחזקאל ג' 15

מחוז תל אביב

מנהלת חברה ונוער מחוז תל אביב: חנה שורץ

חברי ועדת הבדיקה: חנה שורץ,

איריס בנטוב כהן- מנהלת מרכז ההדרכה

בלפור חקק, אסתר שקלים, חנה עופר

רכזת התכנית במחוז: אסתר שקלים

**מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
מחוז תל אביב**

דבר מנהלת מחוז תל אביב

מידי שנה נוטל מינהל חברה ונוער במחוז בחדווה את תפקיד הובלת חידוני התנ"ך לנוער ומבוגרים במטרה לעודד בני נוער ואנשים רבים לעסוק בתנ"ך שהוא מבחינתנו ספר – הספרים של עמנו המוסף מעומקו נדבכים משמעותיים לזהותנו כבני אדם, כקהילה כחברה וכעם.

בשנים האחרונות אנו שמים דגש על קירוב התנ"ך לקהלים רחבים יותר, תלמידים ובני נוער מכל המגזרים על מנת להפחית את הניכור ולהאדיר את מקומו החשוב גם בהבנת העולם סביבנו.

הרב אברהם הכהן קוק זצ"ל כתב באורות הקודש: "אין האדם בונה שם מהלך, כי אם מתוכיותו, מעצמותו הפנימית ולא ממה שבא לו מבחוץ, רק מה שצפון בפנימיותו". ואומנם אנו כמחנכים רואים את תפקידנו להוציא מן הכוח אל הפועל את הצפון בפנימיות התלמידים.

לפיכך יצאנו גם השנה למסע בתחרות "תורה נביאים וכתובים...". במחוזנו נערכו כנסי חשיפה למפקחים, מדריכים, מנהלים ומורים, ורכזי התנ"ך הבית ספריים קיבלו הדרכות כלליות והדרכות פרטניות לכל דורש. התלמידים כתבו לאור המקרא שירים וסיפורים, ערכו עיתונים, יומנים, ואפילו שיחות וואטסאפ ומשפטים בבתי הדין. וכך הצלחנו גם השנה לעשות חייל, וכאשתקד מוביל מחוז תל אביב גם ב-תשע"ז במספר בתי הספר המשתתפים בתחרות בארץ.

את הפרויקט ליוו:

איריס בנטוב כהן-מנהלת מרכז ההדרכה מינהל ח"ן

אסתר שקלים- רכזת התחרות

נקווה להמשך גם בשנים הבאות

יבואו כולם על הברכה

חיה שיטאי

חנה שוורץ

מנהלת מחוז ת"א

מנהלת מינהל חברה ונוער

תוכן עניינים מחוז תל אביב

מקום ראשון

חט"ב: מקיש המכיש / צור הנדל- בן גוריון, פתח תקווה.....67

חט"ע: בריאת העולם / עופרי שביט- טשרניחובסקי נתניה.....69

מקום שני

חט"ב: כותונת הפסים / תמרה ריסקין – שמואל הנגיד, הרצליה.....72

חט"ע: אאורקה! / רומי עדיאל – אוהל שם, רמת גן.....74

מקום שלישי

חט"ב: דפים מיומנה של בת פרעה / שירה בן נון- חשמונאים, רמת גן.....76

חט"ע: מתוך יומנה של אלמנה בתקופת המקרא / אלה פלוצר- תיכונט, תל אביב.....78

© P&D

מקום ראשון חטיבות ביניים

מקיש המכיש

צור הנדל – כיתה ט', בן גוריון, פתח תקווה

בהנחיית מיכל אלפי

מאין חושבים אתם שצצתי?

אולי מעלים אתם בראשכם כי מתחתית גיהינום באתי בקרב עולם?

אולי מקישים אתם ששטן רשע משך אותי מעלה?

או שמא מסיקים אתם כי טעות של הבורא אני, וטעם מר בפיו עולה כשמזכירים לו את מעשה ידיו.

ובכן,

זוחל אני על גחוני ותר אחר חיה אחת ערומה ממני,

תר אחר פרי חדש שבכוחו לטהר לב מר ורקוב.

תר אחר אמון שלא נותנים בי עוד.

תר אחר כפרה, אחר שמחה,

אחר שאיפת אוויר שאין בה היכולת להשאירני בחיים

בעוד שנפשי מהלכת בין נשמות המתים.

תר אחר קמצוץ של נחת!

אך אין ביכולתו של עולם להעניק לחיה ערומה, נטולת רגליים ומצפון כמותי נחת.

לא ולא. דבר זה יהיה מעבר לכוחות הבורא.

נידונתי לזחילה ולשפל, לביזיון ולחרפה, לרוע ולבוז.

נידונתי לקטנות נפש ולחוסר חשיבות.

מה הפלא שמכיש אני, מקיש אתה מדוע מכיש אני?

אולי מפני שחושש אני מהבריות? אולי מפני שירא אני מהצל של עצמי?

ובכן כמה צל כבר ניתן להפיק כשרגליים אין לי?

כל דמעה שמזילים השמיים ביום גשום חש אני על בטני,

וקור הגשם מקפיא את ליבי הקפוא והחלול כגזע עץ הבא בימים.
ואתה קורא נכבד,
האם מבין אתה ערכה של טעות?
האם תזכור שכשחטא מציץ מבעד לדלת, וחטא זה שלך,
תנעל הדלת ואתה בתוך חדר חשוך שלא תפתח דלתו עוד לעולם?
האם תזכור שאות קלון נושא אתה עמך ואין למחקה?
האם תזכור שלחוטאים אין רגליים?
האם תדע שאין רחמים בעולם בו צדיקים וטהורים כולם ממך?
האם תדע להעריך זוג רגליך?!
ועתה, קח נא תפוח, התרווח על ספה נוחה, והחל מעלה בקדקודיך קושיות.
קושיות על אהבה
קושיות על שמחה
קושיות על משמעות רוח החיים שהפיך בכך האל.
רק זכור חבר יקר,
מי הוא האחד שבזכותו מקיש אתה באופן כה מופלא?
המקיש אתה בזכות מי מקיש אתה?
המשך ליהנות מהפרי השפל והרע
בעודי זוחל על גחוני ערום מכל חיית השדה
כשלבי קפוא וחלול כגזע עץ הבא בימים.

מנימוקי הוועדה לבחירה:

"היצירה כתובה מתוך זווית ראייה מקורית על הנחש בסיפור בראשית. התפיסה המקובלת מטילה את האשמה בנחש, ועם הזמן הוא תויג סטריאוטיפית כסמלו של החטא. המחבר מגלה יכולת אמפתיה עם האחר והשונה, עם הבזוי שנושא עליו את כתם החטא. היצירה כתובה בשפה קולחת, בלשונו של הנחש המציג את נקודת מבטו-הוא בנימה מרגשת ונוגעת ללב: הנחש פונה אל הקורא ומבקש לגלות חמלה כלפיו ולהבין שמלכתחילה הוא נידון להיות בזוי ונרדף, וגם אם הוא מכיש את האדם- יש להבין את מעמדו בעולם ואת הקלון שהוא נושא."

מקום ראשון חטיבה עליונה

בריאת העולם

עופרי שביט – כיתה י"א, טשרניחובסקי, נתניה

בהנחיית דלית פרנקל

כשעדיין תוהו ובוהו שרר בעולם,
החליט אלוהים לברוא קוסמוס מושלם.
ביום הראשון את החושך ראה,
ומכך קיבל השראה.
את החושך ללילה המיר,
וברא את האור כדי שיאיר.

כשהתעורר ביום השני חיפש את המים,
ברא את השמיים
והחליט להפריד בין מים למים.
לשמיים קרא רקיע, והרים אותם לשחקים,
ואילו המים שנשארו מטה מטה,
הינם המים התכולים.

פזמון חוזר:

אלוהים יקר, אדון עולם,
מודה לך אני על מקום מושלם.
מקום שבו זריחות ופריחות חוזרות ונשנות.
מקום שבו הציפורים בקולותיהן את הלב מרנינות.

ביום השלישי הביט על העולם.
ואמר לעצמו שעדיין אינו מושלם.

חשב: מה אצור עכשיו? מה אצור?

ואז... את היבשה ברא,

ועליה צמחים רבים נטע.

כשהתעורר בבוקר הרביעי ובשמים צפה,

חש שמשהו חסר, אך לא ידע מה.

פתאום שם לב: "שמש פה אין!!!"

ובלעדיה, מי אור ייתן?!"

ואז... ברא את החמה

וקבע שברקיע מקומה.

גם את הלילה החליט אלוהים להאיר

וברא ירח וגם כוכבים,

שנוצצים באפלה בנגוהות נפלאים.

הגיע הלילה, ראה בשמים את התאורה,

והיה מרוצה מאשר ברא.

בשקט ובנחת הלך לישון,

והרגיש כי הספיק ממש המון.

ביום החמישי ברא את בעלי החיים,

שימלאו את המים ואת

המרומים.

עופות יצר, שימלאו את השמים,

ואת הדגים, שימלאו את המים.

ביום השישי ברא את בעלי החיים שעל היבשה,

כדי שיתרוצצו על הארץ כל כולה.

את האדם בצלמו הביא לעולם,
ועכשיו אפשר להגיד שזהו מקום מושלם.

נגמר לו יום שישי, והגיע יום שבת,
שבו אלוהים החליט כי יש לנוח מעט.
כעת הוא מתרווח לו בעולם חדש,
עולם שנברא כפי שרצה ממש.
וכשם שאלוהים נח ממלאכתו ביום השביעי,
גם אנו נחים כל שבת בדיכרון הפלאי.

מנימוקי הוועדה לבחירה:

"תיאור הבריאה נכתב בסגנון שירי, בריתמוס קולח ובשפה חגיגית. הכתיבה אופטימית ורואה
בבריאה ביטוי של שלימות ושל טוב, כשהפזמון החוזר מבליט את השיר כמזמור הודיה לאל
הטוב"

מקום שני חטיבות ביניים

כתונת פסים

תמרה ריסקין – כיתה ט' שמואל הנגיד, הרצליה

בהנחיית דנה מזרחי

כתונת פסים

כתונת פסים עם כתמי דם,

כתונת פסים שמשנה עולם,

פיסת בד עם פסים היא סימנה את הכול

הם ראו ושתקו אך איך אפשר עוד לסבול.

אז מה היה בה בזאתי שגרם להם לנבול,

להציב מטרה את אחיהם לקטול?

מה היה בה, דווקא בה אחרי שנים של שתיקה

שגרם לאותה הרגשת חניקה

לרצון לפגוע במקום להיפגע

ולאומץ לקום, להביע דעה

הפסים,

הם גרמו לאותה השריטה

השתלטות הקנאה על הלב לאיטה

וזה לא משנה להם הוד והדר

לא באמת, זהו לא העיקר

הפסים ממשיכים, מסמנים את חייו

כמו חלומותיו, מממשיכים על הקו

ושובל הצלחה הוא ישאיר אחריו
לא יביט לאחור, לא יביט על אחיו

האחים, זעמם השתלט על נפשם
גם הם רוצים מקום בכתונת כולם
וכך בכתונת נשאר חותמם
כתם גדול ואדמדם

והכתם, אינו משתלב בפסים
כמו קללה אדומה על קווי החיים
הבן שלך מת
הבן שלך מת
הוא זועק
כל כך מלא בתמימות כל כך חסר באמת

כתונת פסים עם כתמי דם
כתונת פסים ששינתה עולם
פיסת בד עם פסים היא סימנה את הכול
הם ראו ושתקו אך לא יכלו עוד לסבול

אך הקו ממשיך
והדם מעצים
וחלום הופך לנבואה
ונבואה הופכת למציאות.

מקום שני חטיבה עליונה

אאורקה!

רומי עדיאל – כיתה י', תיכון אהל שם-רמת גן

בהנחיית צליל מירון

באותו הלילה קין הלך לישון מוקדם מהרגיל. זה מאוד לא אופייני לו. בימים טובים הוא הולך לישון מאוחר, כי הוא עובד הרבה שעות בשדה. הוא חש מבולבל ונסער. קין עצם את עיניו וניסה לחשוב על דברים טובים.

”יש לי אדמה פורייה, ירקות ופירות מובחרים, הורים שאני אוהב, מה רע לי?”

אבל הוא הרגיש רע. ”למה ה' העדיף את מנחת הבל על שלי?” חשב.

בשעות הלילה המאוחרות כשהוא שקוע בשינה, יכול היה קין להשכיח את המועקה בחייו ולהניחה בצד. ובכל זאת, ה' שצפה בקין יכול היה לחוש במועקתו.

ה' חשב להזהיר את קין שלא יגיב בחומרה לנוכח תחושותיו הקשות. תחילה חשב פשוט להופיע בחדרו, אך לא רצה להפחיד אותו. הוא החליט לבוא אליו בחלום.

”היה היה מלך שזה עתה הומלך” אמר המספר שהופיע בחלומו של קין. ”המלך דרש מכל המשרתים בארמונו להעניק לו מנחה לכבוד המינוי. שני משרתים היו מקורבים אליו במיוחד, האחד כתב שירים, והשני ניגן בנבל. הגיע היום בו המשרתים היו אמורים להעניק למלך את המתנות. המשרת הראשון נתן למלך את השיר שכתב לו, והשני ניגן בנבל יצירה שחיבר עבורו. המלך שלא אהב שירה, קרע את השיר לגזרים.” בשלב זה בחלום, המספר אמר היה להגיע לפואנטה, שבה המשרת הראשון מקנא במשרת השני ורוצח אותו, והוא נענש על כך בחומרה, מה שאמור להפחיד את קין ולהזהיר אותו מפני ביצוע מעשה חמור. אך באותו הרגע, ה' הבין כי גם אם המלך לא אוהב שירה, אבל מנגינות כן, אין זה ראוי לקרוע את השיר שכתב בשבילו המשרת.

”כל אחד מהמשרתים הביא את עולמו לידי ביטוי במתנה, והמלך צריך היה להעריך את זה ולא לזלזל”, חשב אלוהים. ”למה לא הערכת את המתנה של קין כמו שהערכת את של הבל?”

ה' כעס על עצמו, ובעיקר הצטער על שגרם לקין לפקפק בעצמו וביכולותיו. קין קם משנתו, תהה לגבי החלום שחלם באותו הלילה, והסתקרן לדעת מה קרה לאחר שהמלך קרע את השיר שכתב המשרת. קין הלך לישון באותו הלילה מוקדם, מוטרד כביום הקודם. ואילו ה' שחשש מפני תגובה קיצונית שלו, הבין כי זו ההזדמנות המתאימה להתנצל בפניו, ושוב בא אליו בחלום.

"לאחר שקרע המלך את הנייר לגזרים, המשרת שחיבר את השיר החליט להביע בפני המלך את דעתו הכנה, ואמר בתקיפות: "אני לא חושב שאתה צריך לאהוב את השיר שכתבתי, או שירה בכלל, אך עליך להכיר את העיקרון הבסיסי של מתן כבוד לאחר, לא רק של קבלתו." המלך הרגיש נבוך. הוא הבין שלא התנהג כראוי וביקש את סליחתו של המשרת.

קין קם משנתו. הוא הלך לשדה ועבד בו כמה שעות טובות. הוא המשיך לעבוד ולא שם לב כי כבר הייתה השעה מאוחרת מאוד. כן, באותו היום קין הלך לישון מאוחר, כמו שהיה רגיל. הוא נכנס לחדרו, כיבה את האור, ושקע בשינה עמוקה כאשר תחושה טובה בליבו.

מקום שלישי

דפים מיומנה של בת פרעה

שירה בן נון- כיתה ז', חשמונאים, רמת גן

בהנחיית ריקי ריבלין

יום שלישי

יומני היקר, שלום עליכום.

יום ספא, כרגיל, לבשתי את בגד היאור החדש לי, כמובן מרחתי קרם הגנה, לקחתי איתי את נערוטיי וירדנו לרחוץ ביאור.

פתאום אני שומעת רעש מוזר, חשבתי עוד פעם איזה קרוקודיל, אבל לא! תיבה קטנה, שטה ממש מולי, כאילו מישהו כיוון אתה אליי. אומנם אבא תמיד הזהיר אותי לא לפתוח תיבות של זרים אבל הפעם הסקרנות הכריעה אותי. שלחתי את נילוסית, יד ימיני, להביא את התיבה אליי, פתחנו ובפנים -

תינוק קטני חמודי מתוקי ... שלח עליי זוג עיניים חמודות - בום, נמסתי.

מיד הבנתי שהוא ילד עברי והדילמה הייתה קשה כי אבא כאילו ציווה להטביע את כל הבנים העברים, דה!

הייתה לי הרגשה שיש פה עתיד אז לקחתי אותו. פתאום מאמצע שום מקום מתקרבת אליי ילדה קטנה ואומרת: "מחפשת מינקת עיברייה?" אמרתי לה: וואט אבר!

הגיעה המיינקת, סגרתי איתה תנאים, משכורות וחתמנו חוזה עבודה. בהצלחה!

אה והתינוק? קראתי לו משה. אני יודעת שזה שם קצת היפסטרי והכל אבל תהיו בטוחים שתוך שנה כל הגן יהיה משה!

יום חמישי (שנה לאחר מכן)

יומני היקר, שלום עליכום

משה שלי הולך וגדל לו. כבר רואים שהוא מוצא לעצמו תחביבים משל עצמו כמו להתבונן על העבדים בונים, על הפירמידות, לנגב חומוס עם פול, ממש חמוד אמיתי.

יש רק בעיה אחת - מגמגם! אוקיי, צלחת גחלים לתינוק זה לא בדיוק עושה קול זמיר, כמו שציפיתי, אבל החלטתי להסתכל על חצי הבאר המלאה ולהתמקד בפוטנציאל האדיר

שנמצא כאן!

אז החלטתי לחפש לו כמה חוגים להעשרה, כמו הפיכת מטה לנחש, תקשורת עם שיחים, שחייה עם תנינים, כלומר, כל הדברים הרגילים.

אז זהו, מה עוד יש לומר?

ילד זהב, מלא חוש צדק, ביישן ואמיץ. אני רק חוששת שיום אחד הוא ייגלה את זהותו האמיתית או יבחר להתחבר לצד אחר.. עם חוש הצדק שלו הוא עלול להתקומם ולעזור לעמו, אבל... ימים יגידו.

מקום שלישי חטיבה עליונה

מתוך יומנה של אלמנה בתקופת המקרא

אלה פלוצר – כיתה ח' תיכונט, תל אביב

בהנחיית מיכל אלפי

יומני היקר,

כבר שבועות שבעלי איננו. הוא לא נמצא ואין מי שידאג לי ולבני. בצורת גדולה בארץ ואנחנו מנסים להתקיים מהנותר. רוצים לבוא לגנוב לנו את האוכל ואת חפצינו המועטים. אני מרגישה בסכנה תמידית. כאילו רודפים אחרי כל היום אך אין לי למי לספר זאת, אני לא יכולה לספר זאת לבני הקטן, הוא מפחד עוד יותר ממני. מה נעשה? איך נשרוד בתקופה זאת?

אני שואלת אותך ועונה לעצמי שנשרוד כמו ששרדנו עוד הרבה דברים. אני מנסה להיות חזקה ולא להישבר אך לפחות אני יכולה להוציא את רגשותיי פה.

המצב שלנו קשה ורע, בעלי נפטר, וכבר באים לעשוק אותנו. אני צריכה לדאוג לבני אך אין לי איך, אין לי את הכוחות להתמודד עם מצב זה. אף אחד לא תומך בי ושומר עליי ואני צריכה לעשות זאת לבדי.

אני בטוחה שבמוני יש עוד הרבה, כל האלמנות והיתומים המסכנים יושבים אי שם במקום קטן ודואגים להמשך חייהם. אנחנו רוצים לחיות, אך בסבל כזה, נפשי ופיזי, זה בלתי אפשרי. יש לנו זכות שישמרו עלינו או לפחות שיגנו עלינו מפני האנשים הרעים שתופסים אותך בסיטואציות הקשות של חיך ומנצלים אותך.

אני לא רוצה להודות בזה אך אנחנו נמצאים במצב שבו אני מפחדת לקום בבוקר לאותה איכות חיים, למקום שאני יודעת שאני לא יכולה להגן על בני. בעלי היה האיש החזק במשפחה שפרנס אותי. אני לא עובדת, וכשהוא נפטר נשארתי ללא דבר. נשארתי חשופה לכאב ולפגיעה מפני כל הסובבים. יודעים שאני פגועה ומנצלים את זה עוד יותר בכדי להרוויח רכוש ומעט כסף.

יום אחד סיפרו לי שקיימים חוקים בנוגע ליחס האלמנות בכדי שיזהרו לא לפגוע בהן עקב חולשתנו והיותנו ללא מגן. "אלמנה גר ויתום לא תענון". אני אפילו לא יכולה לרשת את נכסי בעלי וחייתי אתו כל חיי. לא מגיע לי כלום מלבד השם אלמנה, החוקים לא באמת עוזרים במצבי, אני ובני נותרים במצב קשה שממנו רוב הסיכויים לא נוכל לצאת.

קיים חוק נוסף שאני מתנגדת לו בתוקף. אם לא היו לי ולבעלי ילדים אחיו של בעלי היה צריך לייבם אותי. הוא היה צריך לשאת אותי לאישה ולהוליד איתי ילדים במקום בעלי. למה שמישהו יחליט בשבילי מה אני אעשה בחיי ועם מי אחיה. עצוב שמתייחסים אלינו כאל רכוש שניתן לבחור בשבילו מה הוא יעשה בחייו.

מה עוד אוכל לעשות?? תגיד לי! בבקשה! איך אני מונעת מאנשים להתקרב אלי? איך אני יוצאת מהעוני הזה? יש לי כל כך הרבה שאלות אבל אף אחד לא יכול לענות עליהן. אין מי שיעזור לי.

אני יודעת שאני יכולה לכתוב כאן קצת על מה שעובר עליי ועל החוויות הקשות שאני חווה. אלו החיים וצריך להתמודד איתם. אני ממשיך להיות חזקה בשביל בני המסכן שחווה גם הוא פרידה קשה מאביו וגם הוא צריך להתמודד עם העוני.

כמה ימים לאחר שבעלי נפטר שמעתי אישה אחת שגם היא אלמנה והיא אמרה שה' הוא אבי היתומים והאלמנות. היא אמרה שהוא מגן עליהם ושאזנו כרויה לשמוע את זעקתם והוא ישפוט את המתנכלים אליהם ויעניש אותם.

קיוויתי שה' יהיה לצדי וישמע את זעקתי לשמיים. קיוויתי שברגעים הקשים בחיי הוא יגיע וישמור עלי כמו שהוא שומר על כל האחרים. אך עברו שבוע שבועיים והוא לא הגיע ולא קרה דבר.

יום אחד אליהו הגדול הגיע לביתי הקט וקרה נס והבנתי שה' שמע את זעקתי והוא הגיע לעזור לי. הוא ביקש קצת מים ואוכל אך לא היה לי לתת לו והתביישתי כל כך. הרגשתי חסרת אונים וחסרת תקווה. אמרתי לו שאין לי מספיק בשבילי ובשביל בני אז אם אתן גם לו אשאר בלי כלום אך פתאום הוא אמר שאעשה לו עוגה קטנה מהבצק שנותר וכשזה יהיה מוכן אביא לו את זה. לאחר מכן, הוא אמר לי שלעולם לא יחסר לי עוד קמח ושמן והקשבתי לו. בפעם הראשונה האמנתי לאדם שהוא ידאג לי וישמור עליי.

לפתע, בני חלה והוא הפסיק לנשום ומת. בני הקטן, הדבר היחיד שנותר לי בחיי הלך. וצעקתי לאליהו למה הוא פה? בשביל להזכיר לי עד כמה אני ענייה ולהרוג את בני? כדי להותיר אותי בלי כלום?

אך הוא מיד לקח את בני לעליית הגג וזעק וזעק גדולה לאלוהים ואמר לו שגם כשאני אישה אלמנה וענייה מאוד הייתי נחמדה אליו. הייתי מופתעת, חשבתי שאני לא עזרתי לו בכלום. הוא השתטח על בני וקרא אל ה' שישב את נפשו לגופו. והתפללתי. ה' שמע את קולו והציל את בני! הוא חי!

אמרתי לאליהו שידעתי שהוא ידאג לי ויעזור לי. אמרתי לו גם שהוא איש האלוהים ושאני אודה כל חיי. בשלב זה האמנתי שהכול אפשרי ושאני יכולה ומסוגלת לשרוד הכול.

"הנה עם
יורדים
מעם
טבור
הארץ..."

שופטים ט' 37

מחוז מרכז

מחוז מרכז

מנהל חברה ונוער מחוז מרכז: רפי דהן
חברי ועדת הבדיקה: גילי בר, הדס בוכריס, נעמה ששון, טל בזיני.
רכזי התכנית במחוז: טל בזיני וזכי כבתי

ברכת מנהלת מחוז מרכז

"והיה – כעץ, שתול על פלגי מים, אשר פרוי ייתן בעתו ועלהו לא יבול וכל אשר יעשה יצליח" (תהילים, א')

זוכים יקרים,

אנו גאים ושמחים לברככם לרגל זכייתכם בתחרות "תורה נביאים וכותבים", אשר מבטאת את אחד ממפעלי העשייה המרכזיים של מערכת החינוך-העמקת הקשר של תלמידנו לספר הספרים - התנ"ך. כתיבה מתוך הקשר לסיפורי התנ"ך באופן יצירתי דורשת כישרון רב ובקיאות רבה. דרך הכתיבה הבאתם לידי ביטוי את הקשר של סיפורי התנ"ך לערכים

אנושיים. ערכים אלו הם נכסי צאן ברזל אשר אנו מאמינים שצריכים להוביל בני אדם באשר הם, להתנהגות הוגנת ומוסרית. אנו מלאי תקווה כי עבודה זו הנחילה בכם את הלהט להדביק את סובביכם בספר הספרים ובערכי המוסר הנבטים ממנו.

יישר כוח,

עמליה חיימוביץ'

מנהלת מחוז מרכז

תוכן עניינים - מחוז מרכז

מקום ראשון

חט"ב: תיק חקירה משטרתית נגד דוד בן ישי/ ליאור שנהבה- 'עמי אסף' בית ברל.....87

חט"ע: עם הצחוק בא הכאב/ ליה רוזן- תיכון עתיד למדעים, לוד.....93

מקום שני

חט"ב: שאול על ספת הפסיכולוג/ נלה שטיינברג- רביבים ראשל"צ.....95

חט"ע: 'שפחה' / רעות גבע- תיכון עתיד למדעים, לוד.....98

מקום שלישי

חט"ב: השמיים הם הגבול / נועה כהן- 'רבין', תל מונד.....102

מקום ראשון

תיק חקירה משטרתית נגד דוד בן ישי

ליאור שנהבה- כיתה ט', בית ספר "עמי אסף" בית ברל

בהנחיית אתי קפון – רז

דו"ח מקרה

מספר זהות : 448569971

שם פרטי : טפת

שם משפחה : הכרמלי

מצב משפחתי : רווק

מין המתלונן : זכר

תאריך לידה: ז' בתשרי

מקום לידה : מעון, ישראל

כתובת עדכנית: מעון מ"ד, הרי יהודה

י"א בניסן 14:58 מעון, כרמל, הרי יהודה 8336547 פקד גבריאל בן אקים

תאריך שעה מקום מס' אישי דרגה שם

התלונה: סחיטת דמי חסות ('פרוטקשן'), איומים במלחמה והשמדת שושלת משפחה, ניאוף

המתלונן: טפת הכרמלי, אח של נבל הכרמלי

החשוד: דוד בן ישי

תיאור המקרה מפי מפקד/ת המקרה:

א. יום א, ל' באדר, חג הגז הבינלאומי, נבל הכרמלי, אח של המתלונן, ערך מסיבה גדולה לכבוד יום טוב זה.

ב. ע"פ עדות החשוד וע"פ עדויות מפי עדי ראייה, עשרה נערים חסונים מגיעים לחצר המסיבה ומזכירים את "נוכחותם החיובית" באזור הנ"ל ו"שמירה" על צאן ושטחי המרעה של נבל הכרמלי (המנוח ז"ל).

ג. תמורת שירותי "שמירה" אלו, שנבל לא ביקשם מדוד, נתבע תשלום. נבל הכרמלי (ז"ל) מסרב בלגלוג, זלזול והתנכרות.

ד. דוד בן ישי אינו מקבל תגובה זו ובפזיזות מכריז על מלחמה שמטרתה: נזק לנבל והשמדת שושלת המשפחה.

ה. נבל נפטר ודוד לוקח את אשת אויבו לאישה.

עדות ותיאור המקרה מפי המתלונן, טפת הכרמלי:

אין את/ה חייב/ת לומר דבר; כל שתאמר/י עשוי לשמש ראיה נגדך; הימנעות מלהשיב לשאלות עשויה לחזק את הראיות נגדך;

לאחר שקראתי בפני הנ"ל את הכתוב לעיל, הוא/היא אישר/ה בחתימתו/ה כי הבין/ה את החשד נגדו/ה ואת תוכן האזהרה;

א. יום א', חג הגז הלאומי, אני ואחי נבל, וכל המוזמנים חגגנו במסיבה גדולה את גז צאננו. לפתע, התפרצו למסיבה עשרה נערים חסונים ש"דרשו בשלומנו" וטענו כי הם "שמרו" לאחי על הצאן והמרעה שלו כשדוד ואנשיו שהו באזור. הם אמרו שהם מצפים לתמורה יפה כשכר טרחה מנבל. אחי, כמובן לא נכנע אליהם וכמובן שלא היה מוכן לקבל הוראות מדוד ואמר: 'מי זה בכלל דוד בן ישי?!' ולו ולאנשיו קרא 'עבדים מתפרצים!' (צוחק). ואז, הם הלכו.

ב. כעבור כמה ימים, דוד בן ישי ו-400 איש נוספים חזרו אל השטח שלנו עם כלי נשק, מוכנים למלחמה. דוד הצהיר כי הוא יהרוג את כל שושלת המשפחה והאנשים הקשורים לאחי נבל כדי שהשושלת תיקטע ולא יהיה יותר זכר למשפחה של אחי. הוא התנהג כתינוק קטן בעל אגו מפותח. כל זה כיוון שנעלב מכמה מילים שוליות שאחי אמר לו.

ג. באותו הזמן, גיסתי אביגיל, דיברה עם אחד מהנערים שבאו לתקוף אותנו והם סיפרו לה על מה שהיה אמור לקרות. אך היא הלכה לדוד, והשתחוותה בפניו והתחנפה אליו, ובסופו של דבר שכנעה אותו לא להרוג אותנו ולא להשמיד את שושלת המשפחה. אוי אביגיל, יפה וחכמה, אחי זכה בה. היא השתמשה באינטרסים של דוד וכך שכנעה אותו להימנע מהמעשה הנורא אותו רצה לעשות. דוד סר מן השטח וחזר אל מובאו, אך זה לא נגמר פה.

ד. כעבור עשרה ימים, נבל אחי נפטר. הרופאים מעריכים מהתקף לב או שבץ, ודוד מיד 'עט על השלל'. השמועות גם אומרות כי הוא נאף בנבל עוד לפני שמת ואחר כך לקח את אביגיל לאישה. ההתנהגות מצד דוד היא לא מכובדת ולא מכבדת ואף הוא צריך להיות מוכר כמאפיונר ילדותי ופזיז עם אגו. הרי מה שהוא עשה לי ולמשפחתי הוא לא נסלח. צריך לעצור אותו, ואני אפעל לכך בשם אחי היקר.

עדות מפי החשוד

אין את/ה חייב/ת לומר דבר; כל שתאמר/י עשוי לשמש ראיה נגדך; הימנעות מלהשיב לשאלות עשויה לחזק את הראיות נגדך;

לאחר שקראתי בפני הנ"ל את הכתוב לעיל, הוא/היא אישר/ה בחתימתו/ה כי הבין/ה את החשד נגדו/ה ואת תוכן האזהרה;

א. הכל התחיל ביום א, ל' באדר. באותו יום נחגג חג הגז. אני ואנשיי היינו רעבים והאנשים מסביבי, עניים. החלטתי ללכת לנבל הכרמלי, להזכיר לו על המעשה הטוב שעשינו לו ואולי הוא יגמול לאנשיי פת לחם או בכל דרך אחרת. שמרנו לו על הצאן ושטחי המרעה כאשר שהינו בקרבת מקום. הוא סירב ודיבר רעות עלינו. אנשים נעלבו וחלק נכנסו לדיכאון בעקבות תגובתו החצופה. הוא כינה אותנו עבדים מתפרצים. החלטתי להראות לו מזה "עבדים מתפרצים" והכרזתי על מלחמה עליו ועל אנשיו.

ב. נעריי אמרו לי שזהו מעשה פזיז ומסוכן, אך אני עדיין חושב שזהו המעשה הנכון. אך אשתו של נבל, אביגיל, כל כך יפה, באה והאירה את עיניי למה לא כדאי לי לעשות מעשה זה. היא גם התנהגה יפה מאוד ובצורה מכובדת. היא אמרה לי ש..(החשוד מהסס ונמנע מלהעיד על דבר מסוים) כדאי לי הרי להתרכז במי שהרי רודף אחריי באמת, שאול המלך. נכנס בו איזה שד, פעם הוא מאוד אהב אותי והיום הוא רק מנסה להרוג אותי.

לא יצאתי במלחמה. בסוף נבל מת, אז לקחתי את אביגיל לאישה. אני אוהב אותה.

עדויות נוספות מפיהם של עדי ראייה :

ישעיהו בן אחינועם; שכן של נבל הכרמלי:

"דוד בן ישי הוא ללא ספק מאפיונר! ממש "שמר על השטח" .. הם פשוט לא פגעו בשטח ובצאן כי הם כאלה 'טובי לב'... הוא גם שלח "חיילים", נערים פשוטים שנפלו אל המניפולציות שלו, והשתמש בהם ככלי המאיים בפני נבל ואנשיו במקום שהוא עצמו יבוא ויעמוד לפניו. אלה הם סימנים ברורים, כך מתנהג מאפיונר!"

אביהו בן כלב; מכר של החשוד:

"דוד הפגין אצילות ועשה מעשה טוב לנבל. הוא שמר על צאנו ושטחי המרעה שלו. זהו מעשה ברור שמסביר בצורה מדויקת את המושג עזרה לזולת. לכן, בקשת דוד לו ולאנשיו צנועה ומוצדקת. נבל רק היה עסוק בגאווה ובמשחקי כוח, והוא ומילותיו היוו את העילה לתגובתו החריפה והמוצדקת של דוד. דוד לא אשם. מנסים להפליל אותו!"

אהל בן ארם; אחד ממוזמני נבל לחגיגות הגז:

"דוד לגמרי אשם. כ"כ אלים, ונעלב בקלות ממהו כ"כ שולי! מכל עכבר עושה פיל. השמועות אומרות שהוא ניצל את כל 400 האנשים שליוו אותו, תוך הסוואה כעזרה, על מנת להעצים את הכוח והאיום של מדוד על נבל. אגב, זאת גם זכותו של נבל לא להביא לו את הרכוש שלו. הוא אפילו לא ביקש מדוד את ה"טובה" שהוא מדבר עליה."

יואב בן צרויה; אחד מאנשי דוד, אחיין:

"בנוגע לניאוף, דוד לא ממש נאף בנבל. אביגיל נשארה אלמנה לאחר מות בעלה, ודוד אהב אותה אז זכותו לקחת אותה לאישה. בנוסף, הצורה שבה אביגיל דיברה עם דוד, גם יכולה להיראות כפיתוי. מכיוון שהאישה נחשבת לרכושו של הבעל, נחשב רק קיום יחסי מין עם אישה נשואה כניאוף, אך אף אחד לא יודע מה קרה באמת בין דוד ואביגיל חוץ משיחתם, וגם השמועות על המקרה לא ברורות. לכן אין ראיות שיכולות להרשיע את דוד."

מנימוקי הוועדה לבחירה:

"העבודה כתובה בצורה מעניינת ולא שגרתית. התלמידה מציגה קו מחשבה עלילתי ומסקרן, המזמין את הקורא להבין זווית של כמה גורמים".

© 2010

מקום ראשון חטיבה עליונה

עם הצחוק בא הכאב

ליה רוזן- כיתה י', עתיד תיכון למדעים לוד

לשנייה לא יצחק ולא אצחק.

לא אחת בחיי הייתי צריך לשחות במי הבעיות והדאגות.

עם כל הקושי, המים הבולטים בחיי הם הצאצאים של הדמעות.

אני לא, אני באמת לא יודע—

האם לתת לאחד המגן על ראשי להחליט, או לאחד בליבי?

חיי הם אוויר לנשימתי, לאושרי, לצחוקי,

אז למה עליי לזרוק את נשמותינו, כמו בדרך לשלום?

בלי האחד שצחקנו עמו, עוד לא נשוב לצחוק אי פעם.

האחד בשלד שלי, תרופתי, רוצה שאני אעשה את הטעות הכי טובה בחיי

ואז, אני אהיה היחיד לשאת את האשמה. הוא רוצה מצווה.

אני לא, אני באמת לא רוצה להסתכל אחורה ולהיזכר—

במעשה הנוטף בכי, אי-צדק והוכחת נאמנות.

יש בידי את מערת המכפלה, אבל אם אחלק אותו מחיי,

אני אראה רק כפל של תמונות וזיכרונות,

של מה שאפשר למסגר כאחריותי—

של בני, היחידי, אשר אהבתי, ולצידו שואב החיים.

אני לא ידעתי, אני באמת לא ידעתי—

כמה קשה זה יהיה לחשוב עלייך בלי החיוך, בלי רוח החיים.

הרשה לי, בשנייה אחת, לנשום את ניחוח העצב והאבל,
לפני שלא אצליח עוד לנשום בכלל.

אני לא ידעתי, אני באמת לא ידעתי—
למה בחרתי את מה שבחרתי.

אבל מה איש כמוני אמור להעז לבחור?
להעז אפילו לשנייה לפעול נגד המילים הקדושות של האחד הקדוש.

תסלח לי, בן היחידה שלי,

תסלח לי, השומר במרומים,

שמע ישראל,

ה' אלוהינו,

ה',

אחד.

מנימוקי הוועדה לבחירה:

"העבודה כתובה ברמה גבוהה, חולשת על הסיפור המקראי בקצרה בדרך מחורזת ואף ביקורתית. היא מציגה פרשנות מעניינת תוך כדי שמירה על קשר ישיר עם הטקסט המקראי ושילוב המסר כפי שהתלמידה הבינה אותו".

מקום שני חטיבות ביניים

שאול על ספת הפסיכולוג

נלה שטיינברג- כיתה ט', בית ספר רביבים ראשל"צ

בהנחיית חגית טליאס

שאול נכנס לחדר מרווח וחמים, בעל קירות חומים ותקרה גבוהה. בפינות החדר היו עציצים – חלקם גדולים יותר, חלקם פחות – אך כולם ללא פרחים. רק צמחים ירוקים ופשוטים. במרכז החדר היה שולחן עץ גדול, ומלפניו שתי ספות בהירות שפונות אחת מול השנייה.

"שלום, שאול. שב בבקשה." אמר לו בחיוך האיש שישב מאחורי השולחן, והצביע על הספות. שאול התיישב על השפה, ושפת הגוף שלו שידרה מעין לחץ. חוסר ביטחון. שאול לא אהב את הרעיון שמישהו יבהה בו וידבר איתו ויחשוב רק עליו במשך 60 הדקות הבאות. אבל יותר מכל, שאול הרגיש פחד. הוא פחד שהוא יבין אותו, שיפתור את התעלומה שנמצאת בראש שלו. שיבין למה עשה את מה שעשה. שיגיד בקול רם אל תוך חלל החדר את האמת לאמיתה לגבי המקרה, ושלא תהיה לו שום הזדמנות להתכחש אליה.

"אז, בוא נתחיל. זו הפעם הראשונה שאתה אצל פסיכולוג, נכון?"

"כן." ענה שאול.

"אז ספר לי מה הביא אותך אליי, שאול."

ספר לי מה הביא אותך אליי, שאול. מה הביא אותו אליו. מה באמת הביא אותו אליו? לכאורה, הכל היה טוב בחיים שלו. הוא היה מלך, למען השם. מלך! אילו חיים יכולים להיות טובים יותר מחייו של מלך?

"ובכן, תראה... ל-לפני מספר שבועות, הייתה מלחמה. נגד הפלשתים. אני סבור שאתה יודע על מה אני מדבר." אמר שאול.

"כן, בוודאי." הנהן הפסיכולוג.

"אוקיי. יופי. אז בעצם, אני לא יודע אם שמעת... אבל השבעתי את העם לא לאכול עד שנצח את הפלשתים. אתה יודע, כדי לא להסיח את דעתנו מהקרב וכדי לא להתעבב." המשיך שאול.

"אוקיי, אני מבין." אמר הפסיכולוג.

"מצוין. בני, יונתן, לא שמע על כך. זאת אומרת – הוא לא ידע על השבועה."

"המ... אוקיי. אני מניח שדבר כזה יכול לקרות."

"כן."

לפתע, שאול הרגיש חרטה רבה. בזמן שהוא יושב בחדר בעל הקירות החומים, והתקרה הגבוהה; והסתכל על האיש שמולו, כותב כל מילה שיוצאת מפיו של שאול ומדי פעם גונב מבטים חטופים אליו – הוא ידע שזהו. אין מנוס, ואין דרך חזרה. האמת הולכת להיות מוטחת לו בפנים.

"כן, שאול. אתה יכול להמשיך."

"אוקיי. כן. אז... בדרך ליעד שלנו, עברנו ליד יער עם עצי דבש. ו... אתה יודע איך זה הולך. מפה לשם, יונתן אוכל מהדבש, אני מגלה על כך, ומבקש שיהרגו אותו."

"...מבקש שיהרגו אותו." ממלמל הפסיכולוג כשכותב את המילים האחרונות של שאול.

שאול נאנח, מרגיש תחושת הקלה לאחר שסיים לספר לו על המקרה.

"וכפי שאני מבין, יונתן כבר... אינו...?" אומר הפסיכולוג, מבלי להוסיף דבר.

"יונתן לא מת. העם פדה את נפשו. הוא בחיים, תודה לאל. חי ושלם." ענה שאול.

"הא-הא." אומר הפסיכולוג בהבנה בזמן שסורק במהירה את מה שכתב במחברתו.

"אוקיי, אני מבין. האם תוכל לספר לי עליו קצת? על יונתן?" הוא ביקש.

לכאורה, זו נראתה כמו בקשה קלה. הוא בסך הכל ביקש ממנו לספר לו על הבן שלו. הרי כל הורה יכול לשבת שעות ולדבר בהתלהבות על כמה שיפה וכשרוני ומקסים הבן שלו. אז למה שאול כל כך התקשה לעשות זאת?

”הוא... הוא לוחם אמיץ. הוא איש יוזמה. והוא גם הבן שלי.” אמר שאול.

”כן, את זה הבנתי. ותגיד, אף פעם לא הרגשת כאילו הוא... טוב יותר ממך?”

שאול נדהם לשמע מילותיו. ”טוב יותר ממני?! למה אתה מתכוון, טוב יותר ממני? איך הבן שלי יכול להיות טוב יותר ממני?”

”אין צורך להרים את הקול. אני מתנצל, שאול, לא התכוונתי שזה יישמע ככה. תן לי לנסח את עצמי מחדש. האם, באיזשהו מקום, לא משנה כמה עמוק בליבך... אתה חושב שיונתן חכם יותר ממך, עושה החלטות טובות יותר ממך? אולי מצליח יותר ממך בתחומים מסוימים?”

”אתה רומז שאני מקנא בו? אז תדע לך שלא. אני אוהב מאוד את בני יונתן, ואני מאחל לו את כל הטוב שבעולם, כפי שאני מאחל לעצמי. הוא מאוד יקר לליבי.” אמר שאול. עברה בגופו תחושת הקלה ורוגע, משום שהעריך מחדש את ערכו של יונתן. הוא הבין שהוא מרגיש רק רגשות חיבה והערכה כלפי בנו, יונתן, והוא בסך הכל עשה מה שמלך צריך לעשות. מה חבל ששאול לא ידע שהוא ובנו ימותו באותו יום, באותו קרב אחרון נגד הפלישתים.

מקום שני חטיבה עליונה

'שפחה'

רעות גבע- כיתה י', תיכון למדעים עתיד לוד

פרק א'

שפחה. זה מה שאני. שפחה.

אני אמורה לשרת אותם, לטפל בהם, לציית להם. אני לא יכולה לשאת זאת.

אני מרגישה נחותה, אני מרגישה כעני אשר הארגז ששימש לו כמחסה, נלקח ממנו והוא נשאר יתום וגלמוד מול הרוח האימתנית. לא אכפת להם ממני. אני חיה איתם עשרים שנה, וכל מה שהם יודעים זה ששמי הוא הגר ושאני מצרית.

פקחתי את עיניי כנגד רצוני. כל רצוני היה להישאר בתוך האוהל שמגן עליי ממנה, מגבירתי. ידעתי שברגע שאצא מהאוהל היא תכריח אותי ללכת לבאר לכבס לה ולהביא לה מים. היא לא הודתה לי, היא לקחה אותי כמובן מאליו וידעה שאני תמיד אשאר. אם הייתי יכולה הייתי בורחת רחוק מכאן כדי שלא אצטרך להתמודד איתה כל יום.

התיישבתי בחוסר רצון ואמרתי לעצמי: "עוד יום לעבור, את תהיי בסדר".

סידרתי את שערי ובגדי ויצאתי מהאוהל אל השמש החמימה.

ישר כשיצאתי מאוהלי, שרי ראתה אותי. היא ניגשה אליי, נראית נינוחה כמו תמיד. גם בגיל 90, הייתה יפה. שיערה הלבן הארוך גלש על גבה בגלים, היו לה עצמות לחיים גבוהות וצוואר ארוך אשר גרמו לה להיראות מלכותית. כאשר הייתה עסוקה, היא נראתה שלוה ועיניה היו ממוקדות בדבר אשר עשתה, אך כשהרימה את מבטה והסתכלה ישירות על בן אדם, הוא הרגיש שהיא חודרת את נשמתו וקוראת אותה כמו ספר פתוח.

היא מניחה את ידה על כתפי ואומרת: "יש לי היום מטלה מיוחדת בשבילך".

אני משתדלת לא להסתכל בעיניה כדי שלא תראה את פחדי משתקף בעיניי.

"מה המטלה גבירתי?" אמרתי בקול חלש, מטלות מיוחדות היו הכי קשות ומסובכות.

”בואי אחריי” שרי אמרה והחלה ללכת לכיוון האוהל שלה ושל אברם.

כאשר נכנסנו לאוהל ראיתי את אברם יושב על בול עץ ומגלף מקל. אברם תמיד היה נחמד אליי. כשנכנסנו, הוא הסתכל עליי בעיניים גדולות וטובות, כלא ציפה לראותנו.

שרי דיברה אליי: ”כידוע אני ואברם כבר שנים מנסים להביא ילדים אך כל ניסיון הופך לכישלון. החלטתי שמספיק לי” היא עצרה והסתכלה על אברם.

”אברם, אני נותנת לך את שפחתי בכדי שתעשו יחד ילד”.

לא האמנתי למשמע אוזניי. לא האמנתי שביכולתה לעשות דבר כזה. ידעתי שהיא לא מכבדת אותי אבל לא חשבתי שזה יגיע לידי כך.

היא מוסרת אותי כך, ללא הודעה מוקדמת לבעלה כדי שאשמש לו לאישה? היא יכולה לעשות דבר כזה?

ואז זה הכה בי. היא יכולה. אני השפחה והיא הגבירה. אני לא יותר מרכוש מבחינתה. אני מניחה שזה מה שנועדתי לעשות. לשרת את האדונים שלי, בלי קשר לדעתי בעניין ולרצוני. הסתכלתי על אברם והוא הסתכל עליי. הוא ראה את ההסתייגות שלי. לצערי, לא הייתה לי ברירה.

פרק ב'

בשבוע העשרים וארבעה להריוני, התחלתי להרגיש כאבים בכל גופי. רגליי דאבו, הרגשתי עייפות תמידית, ולמרות זאת היא המשיכה לתת לי מטלות. המשיכה להעביד אותי כמו תמיד מבלי התחשבות בחולשתי ובכאביי. החלטתי שמספיק לי, לא עוד. היא רודה בי מאז הגעתי. ועכשיו, כשאני בהריון בשבילה, מגיע לי יחס הוגן למצבי. אני מקריבה הרבה בשבילה ולכן היא צריכה לנהוג בי כראוי.

ישבתי מחוץ לאוהלי. הסתכלתי על שאר העבדים מבצעים את עבודתם כרגיל. שרי התקרבה אליי, והחלטתי שהפעם אני אומרת לא.

”הגר, לכי למלא את הכד מהבאר ולאחר מכן שטפי את הכלים במים ונקי אותם”.

מתוך הרגל רציתי לקום ולמלא את מבוקשה אך נזכרתי בכעסי ומיד נדרכתי.

”שרי, אני חלשה מידי מכדי לסחוב משאות כבדים. אנא, בקשי ממישהו אחר.”

היא הסתכלה עליי במבט נינוח אך מופתע, הסתובבה והלכה.

בימים הבאים לא עשיתי דבר. שכבתי באוהלי ונחתי. כששרי באה לבקש ממני לעשות בשבילה דבר מה, הייתי אומרת לה: ”שרי, אני נושאת בבטני את ילדי שבסוף יהיה שלך. אני לא יכולה לעשות דברים אשר דורשים מאמץ. את לא מבינה את ההרגשה, זה קשה.” ובכל יום הסתכלה עליי במבט הייחודי רק לה והלכה.

בשלב מסוים היא הפסיקה לתת לי לנצל את חולשתי ורק גרמה לי להרגיש רע עם היותי בהריון למענה. כל יום עבר כסיוט. כל יום מחדש היא נתנה לי הוראות שמפאת הריוני היו קשות מהרגיל. היא השפילה אותי וכל הזמן חזרה באוזניי: ”את רק שפחה”. לא יכולתי לעמוד בזה יותר. זה לא מגיע לי, היחס הזה. הבנתי שאני לא חייבת לשאת את הסבל הזה יותר, וברחתי.

הלכתי. הלכתי במשך ימים ארוכים ולילות רבים, וללא הפסקה. הלכתי כשכבר נגמרו כוחותיי והייתי בטוחה שאין לי יותר לאן ללכת. לבסוף, אחרי מה שהרגיש כמו שנים, מצאתי מעיין. מעיין אחד בודד באמצע המדבר, שנראה כמו חלום שהתגשם. הייתי צמאה מאוד והמעיין הזה הציל אותי ממוות.

ישבתי ליד המעיין ונחתי. ואז ראיתי אותו. חשבתי שאני חולמת. חשבתי שהתייבשתי ואני הוזה. אבל הוא היה שם. אמיתי ככל אדם. והוא בא בשבילי.

המלאך דיבר אלי. ”מאיפה את, שפחת שרי? ולאן את הולכת?”

”ברחתי מפני גבירתי.”, אמרתי לו. ”היא עינתה אותי והתעללה בי ולא יכולתי לשאת את זה יותר. אז ברחתי.”

”שובי אל גבירתך, הגר. שובי לשרת את שרי ולהתענות תחת שליטתה.”, אמר מלאך האלוהים. לא יכולתי להקשיב לו. לא יכולתי לחיות תחת שליטתה יותר. לא יכולתי לסבול את העינוי שהיא גורמת לי.

אבל הייתי חייבת להקשיב לו. הוא מלאך האלוהים. הוא מעביר את דברי האל ואין לי אפשרות לסרב למצוותיו כמו שסירבתי לבקשותיה של שרי. הוא חשוב יותר ממנה. הוא יכול לגרום לי יותר נזק ממה שהיא יכולה.

”אעשה זאת”.

הוא המשיך, ”אל תחששי, הגר. את תתוגמלי על מעשיך. אני ארבה את זרעך בארץ, את תתחילי שושלת ארוכה מאוד. בנך ייוולד וימשיך את משפחתך. קראי לבנך ישמעאל, כי האל שמע את סבלך. בנך יהיה פרא אדם, ויהיה חזק יותר מכל הסובבים אותו.”

ישמעאל. שם זה קסם לי. ככה הוא תמיד ידע שאני התאמצתי כדי להגן עליו ולשמור עליו ותמיד יזכור את אהבתי אליו ואת אהבת אלוהים אליו. פתאום נפלה עלי הידיעה, אני יכולה לראות את מלאך האלוהים. אני מסוגלת לראות את המלאך ולהמשיך לראות גם לאחר מכן. כך ידעתי שזה אמיתי. כך ידעתי שאלוהים עמי. אקרא לבאר זאת שהצילה את חיי ”באר לחי ראי”, מכיוון שהמים האלה הצילו אותי מהתייבשות ובמקום הזה מלאך האלוהים נגלה אלי. עלי לחזור. עלי ללדת את ישמעאל ולמסור אותו לחסדיהם של אדוניי. עלי לוותר על בני, כי הוא לא בני. הוא בנם של אברם ושרי.

התחלתי ללכת. הלכתי במשך ימים ולילות ארוכים, והגעתי לביתם של אברם ושרי. הבנתי שזהו גורלי, לא אוכל לחמוק ממנו. אנפחה וכך זה יישאר.

מקום שלישי חטיבות ביניים

השמיים הם הגבול

נועה כהן – כיתה ט', רבין תל-מונד

בהנחיית רות גדסי

שלום, אני חנה ואני רוצה לספר לכם את הסיפור שלי.

נתחיל מכך שאני נשואה לאלקנה בן ירוחם בן אליהוא בן תחו בן צוף, איש מבני אפרים. אדם טוב-לב ואהוד על הבריות עם שושלת יוחסין מכובדת.

לאלקנה בעלי, יש עוד אישה בנוסף אליי ושמה פנינה אך אלקנה אהב ועדיין אוהב אותי יותר. לפנינה היו ילדים, לא אחד, לא אחד, לא שניים... פנינה התברכה בהרבה ילדים. ולי לא היו ילדים כי לא יכולתי ללדת. פנינה הייתה האויבת שלי-צרתי. היא הייתה מכעיסה אותי, מקניטה אותי "עוקצת" אותי בשאלותיה החוזרות ונשנות: "האם קנית לבנך הגדול סוודר וכותנת וחלוק?" מוקדם בבוקר היא הייתה שואלת אותי: "אין את עומדת ומרחצת פניהם של בנייך כדי שילכו לבית-הספר?", ובערב, בשעה שש הייתה אומרת לי "חנה, אין את עומדת ומקבלת בנייך שבאו מבית הספר?" היא הייתה מצערת ומעציבה אותי מאד וגרמה לי לבכות בכי מר...

כמנהגינו מידי שנה, כל משפחתנו עלתה למרכז הדתי בשילה לזבוח לה', להתפלל ולערוך סעודת זבח. גם הפעם פנינה העליבה אותי וגרמה לי צער רב על כך שאני לא יכולה ללדת. בכיתי בכי עז. כשהגישו לי את המנות הטעימות לא אכלתי. הרגשתי בתוכי תחושת עצבות גדולה, ונכנסתי לדיכאון קשה. אלקנה, בעלי שאל אותי: "חנה למה את בוכה, ולמה אינך אוכלת, ולמה רע עליך לבך? הלוא אני טוב לך מעשרה בנים!" באותו רגע החלטתי שלא לענות לו. הרהרתי לעצמי: מצד אחד כוונתו טובה-הוא רצה לנחם אותי, לכן הוא גם נתן לי מנת אוכל כפולה. אך מצד שני: אינני מבינה...הוא חושב שהוא יכול להעניק לי אושר יותר מעשרה ילדים. זה לא נכון! אף אחד, גם לא בעלי יכול להעניק לי אושר יותר מלידת ילד. בזמן הסעודה פני היו קודרים והמשכתי לשקוע בדיכאון עמוק.

הסעודה המפוארת נגמרה. החלטתי שבמקום לשקוע בדיכאון, אהיה אקטיבית ומעשית ואפעל כדי שייולד לי בן כמו שאני רוצה! לכן, התפללתי לה' מתוך כוונה גדולה ובכיתי

רבות. החלטתי גם לעשות מעשה – לנדור נדר לה'. נדרתי נדר ובו אמרתי: ה' צבאות, אם לא תתעלם מן הסבל שלי, מצרת שפחתך, ואלד בן – אמסור אותו לה' לכל ימי חייו, ושער ראשו לא יגלח. זאת אומרת, אני ביקשתי מה' שיהיה רגיש כלפיי וישים לב שאני במצוקה ובדיכאון ויגרום לי לצאת ממצבי הקשה בכך שיביא לי בן ואני מבטיחה לו בתמורה שהבן שהוא ייתן לי יהיה לנזיר ויעבוד לה' בשילה.

עלי הכהן הגדול דיבר אלי קשות וכינה אותי שיכורה כיוון ששפתי נעו אך קולי לא נשמע. הסברתי לעלי הכהן כי כאבי עצום כל כך ולכן התרשמתי ממני באופן מוטעה. לאחר הנדר שנדרתי לה', עלי הכהן ברך אותי שה' ייתן לי את בקשתי. לאחר ברכתו, הלכתי ואכלתי מטעמים ושמחה גדולה השתררה בליבי. כעבור זמן מה... לאחר הריון של 9 חודשים, ילדתי סוף סוף בן קטן וחמוד – מה שרציתי שיהיה לי כבר מזה כמה שנים. השם שהחלטתי לתת לו הוא השם "שמואל" כי בעצם מה' שאלתי אותו.

התחלתי להניק אותו ותהליך ההנקה לקח המון זמן. התקופה שהייתי אתו זאת הייתה התקופה המאושרת בחיי, לא הייתה מאושרת ממני! כשהוא הפסיק לינוק ונגמל, העליתי אותו לבית ה' בשילה ולקחתי איתי שלושה פרים ואיפה אחת קמח ונאד יין. ושמואל שלי היה נער קטן שאותו אהבתי כל כך והיה לי קשה לחשוב על כך שבעוד רגע אני נפרדת ממנו. כשהגענו למקדש, שחטו את הפר והביאו את שמואל האהוב שלי לעלי הכהן. אני זוכרת שאמרתי לו: אנא, אדוני, שכה תחיה, אדוני, אני האישה שעמדה מולך במקום הזה להתפלל אל ה'. אל הנער הזה התפללתי! וה' אמנם נתן לי את שאלתי, את מה שביקשתי ממנו. וגם אני משאילה אותו לה'. לכל ימי חייו הוא שאול לה.

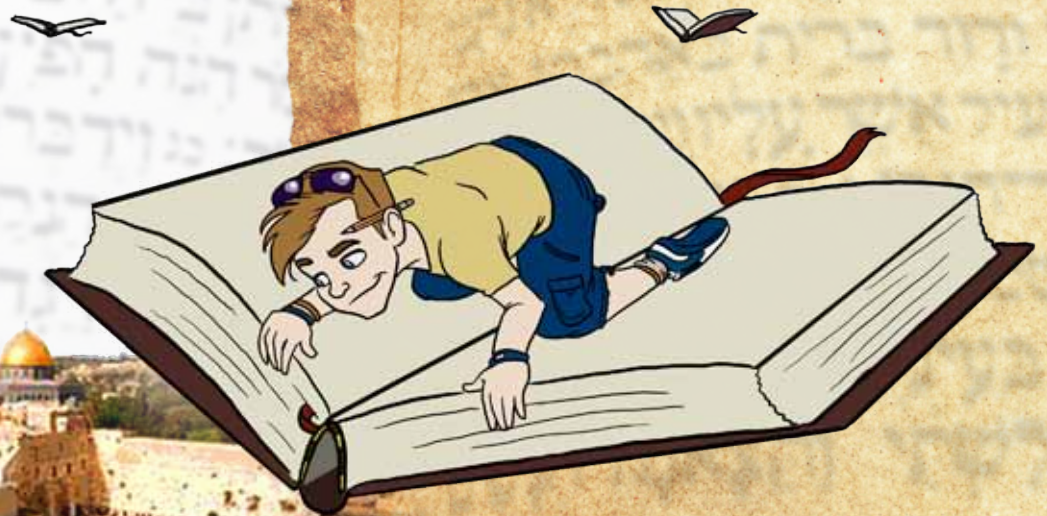
אנחנו כקוראים, יכולים להבין מחנה שהיא אישה, שלא מוותרת והולכת עד הסוף ומוכנה לעשות הכול כדי להגשים את רצונותיה. במקום להיות בדיכאון עמוק, היא החליטה לעצור אותו, לא לוותר ולעשות את מה שהיא יכולה כדי להגשים את רצונה – שיוולד לה בן. וכך בסוף קרה והיא הייתה מאושרת כשהיא הייתה אתו וזה שינה לה את החיים.

המסר של סיפור חנה מתקשר לחיים שלנו היום, ובכלל: לכל זמן ולכל מקום. אני חושבת שאם יש לכם משהו, שאתם רוצים שיהיה לכם ואין לכם אותו, במקום להיות בדיכאון ולבכות ולהיות עצובים שאין לכם אותו, לא לוותר, להיות אקטיביים, לנסות לעשות את כל מה שאתם יכולים בשביל שהדבר הזה יקרה, ואני מאמינה שבסוף הוא יקרה. השמיים הם הגבול!

”ויהודה
לעולם
תשב
ירושלם
לדור ודור...”

יואל ד' 20

מחוז ירושלים

מחוז ירושלים

מנהלת חברה ונוער מחוז ירושלים: יפה צדקיהו
חברי ועדת הבדיקה: יפה צדקיהו, מנהלת המחוז
מיכל יצחקי- מנהלת מרכז ההדרכה
חווה אברבנאל- ממונה חינוך חברתי קהילתי
שרונה קאפח, נעמי יצחיאק
רכזת התכנית במחוז: שרונה קאפח

ברכת מנהל מחוז ירושלים

תלמידים יקרים!

על התורה נאמר: "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום".

ספר התנ"ך הוא תשתית קיומו של העם היהודי לאורך כל הדורות.

התנ"ך נלמד ללא קשר לגיל ומקיף את כל גווני העם היהודי.

התוכנית "תורה נביאים וכתבים" הינה יוזמה מבורכת שנועדה להכניס מימד חדש וחוייתי ללימוד התנ"ך בקרב תלמידי מוסדות החינוך השונים בארץ.

התוכנית מהווה אפשרות נפלאה לחיזוק הקשר של התלמידים למורשת עם ישראל ולספר הספרים- התנ"ך.

העבודות שהגשתם מעידות על לימוד התנ"ך באופן רציני, משמעותי וחוייתי תוך השקעה בפן הלימודי והן בצורת ההגשה הנאה.

אשרינו שאלו הם תלמידינו ותלמידותינו. אני גאה בכם מאד!

אני רוצה להודות למורים ולמנהלים שלכם שעמלו וכיוונו אתכם להפיק תוצרים ראויים כאלה.

אני מברך אתכם שתמשיכו ללמוד תנ"ך מתוך שמחה וסיפוק ומאחל לכם ברכה והצלחה בכל מעשי ידיכם!

ב ב ר כ ה ,

מאיר שמעוני

מנהל המחוז

תוכן עניינים - מחוז ירושלים

מקום ראשון

- חט"ב: היומן של עובד העבד-עבדותי במצריים /אורי כהן-תיכון אור, צור הדסה.....111
- חט"ע: יצירת האומנות של אלוהים / שי בסקין- תיכון אור, צור הדסה.....115

מקום שני

- חט"ב: שמשון הגיבור / איתי גבאי- אורט תעופה וחלל, מעלה אדומים.....120
- חט"ע: רק שפתיי נעות / ערבה ענבר- הניסויי ירושלים.....122

מקום שלישי

- חט"ב: ראיון עם משה לעיתון "קול קורא במדבר"/ גלי מרגוליס- תיכון 'מור' מכבים-רעות.....124
- חט"ע: נוח והמבול / שי ניצ'קו – אורט תעופה וחלל מעלה אדומים.....127

מקום ראשון חטיבות ביניים

היומן של עובד העבד - עבדותי במצרים

אורי כהן - כיתה ז', תיכון אור-צור הדסה

שלום שמי עובד ואני עבד עברי במצרים לשעבר.

אני רוצה לספר לכם על עבדותי במצרים לפני שנים רבות. לפני 3,000 שנים הייתי עבד לפרעה במצרים, אני ועוד אלף חבריי בנינו את ערי המסכנות פיתום ורעמסס. זו הייתה חוויה קשה ומעייפת וגם מחשלת, עברנו שעות וימים קשים - חום, קור, עייפות, אפילו מחלות הפילו אותנו למשכב לא פעם. עד היום אני מרגיש מיחושים בגב התחתון. התחלנו, אני וחבריי, לבנות את הפירמידה הגדולה אבל היו לנו מחויבויות אחרות, לכן חבריי משבט אחר סיימו אותן.

במצרים הרגשנו ממש חסרי אונים ועצובים. אחרי שמשה הלך לפרעה בשביל לשחרר אותנו ופרעה לא הסכים, הרגשנו מועקה גדולה. התאכזבנו שזה היחס שאנו מקבלים, רצינו רק להשתחרר מהעבדות ולחיות חיים רגילים כמו שאר המצרים.

כשסיימנו לבנות את פתום ורעמסס, עברה שמועה שה' נגלה למשה במקום כלשהו דרך שיח שעולה באש; לא הבנתי בדיוק מה אירע שם אבל אמרו שמשה רצה להטיל על המצרים עשרים מכות שייגרמו למצרים לשחרר אותנו, אך בסוף משה החליט להטיל עליהם רק עשר מכות. אני רציתי שיטיל עליהם את כל עשרים המכות כדי שיסבלו כשם שאנחנו סבלנו אבל משה אמר שמגיע להם רק עשר מכות, אני עד היום לא מבין למה רק עשר אבל אי אפשר להתווכח עם משה. בסוף היו עשר שאני עדיין קורא להם דצ"ך עד"ש באח"ב שהם: דם, צפרדע, כינים, ערוב, דבר, שחין, ברד, ארבה חושך ומכת בכורות. עד היום אני הכי אוהב את מכת החושך, שהמצרים לא יכלו לראות דבר וכל העת נתקלו בדברים ורק אנחנו זכינו ויכולנו לראות.

לבסוף, המכות הוכיחו את עצמן ושיחררו אותנו. כשהגיעה אליי הבשורה, בדיוק סחבתי אבן ענקית על הגב. מרוב שקפצתי משמחה, האבן כמעט ומעכה אותי, הייתי מאושר עד כלות

ותהיתי איזו זריזות, בקושי שמתי לב למכות. מיד אחר כך הלכתי לסדר לי מזוודה עם בגדים ואוכל. כשהגיע יום היציאה מעבדות לחירות, הגעתי בין הראשונים למקום שנקבע; היה יום שמשי וחם ולא הייתי בשיא כוחי; משה אמר שהדרך תעבור במדבר ולכן צריך הרבה מים; כבר דמיינתי לי את הסבל והקושי שאעבור. כשיצאנו, אמנם התרגשתי מאוד אבל לא חשבתי שייקח לנו ארבעים שנה ללכת במדבר; מסתבר שאחרי שיצאנו, פרעה התחרט, ארגן מספר פלוגות ויצא לרדוף אחרינו עם צבאו.

תוך כדי בריחה במדבר הגענו לים סוף – זו הייתה הפעם הראשונה בחיי שראיתי ים, כחול, נקי, עם גלים קטנים. מראה מלבב וכל כך מרגיע. עד שצבא פרעה ראה אותנו והתחיל במרדף אחרינו, לא ידענו איך לעבור את הים כי לא ידענו לשחות אבל אז כבמטה קסם, משה הניף את המטה והים כמו נחצה לשניים, זה היה נפלא, מראה מרנין – שני עמודי מים משני צדינו בגובה אדיר פי 5 מגוליית (היו כמה חבר'ה שחשבו שזה פטה – מורגנה), כולנו נשארנו פעורי פה אבל אחרי מה שנגלה לעיניי – מי היאור שהפכו לדם, הכינים המרגיזות והצפרדעים המכוערות, האמנתי לזה. לאחר חציית הים משה שוב הניף את המטה והים נסגר על כל צבא פרעה שטבע ולא נשאר ממנו זכר (ממש צבא של חובבניים).

לאחר כמה שנים במדבר....

הגענו להר סיני ושם היינו יומיים עד שמשה עלה (וזה לא היה לו קל), קיבל את התורה וירד. לפני זה הוא מינה מנהיג זמני, לגמרי לא כריזמטי שיפקח עלינו והוא לא כל כך הצליח, הוא מינה בחור אחד בשם יהושוע בן-נון (אהרון הכהן היה יותר נחמד). באותו זמן שמשה היה על ההר אמרו לנו להיות בשקט גמור אבל זה מאוד קשה ובלתי אפשרי כשיש לך תינוקות בוכים ונשים היסטריות וצעקניות מכל עבר. בזמן הזה היה לנו משעמם כל כך שהכנו לנו לקישוט ובשביל הכיף – עגל מזהב, יהושוע ניסה להזהיר אותנו, אמנם הוא לא הצליח אבל צדק. כשמשה ירד עם לוחות הברית וראה את ההילולה שערכנו, הוא ממש התעצבן. פניו התחילו להאדים ולהתנפח (כמעט שעשן יצא לו מהאוזניים) ואז, בשבריר של שנייה השליך את הלוחות הגדולים שהחזיק ושבר אותם (זה היה פחד אלוהים להיות שם), אני לא מבין למה כי זה היה רק קישוט אבל כמו שאמרתי, אך עם משה אי אפשר להתווכח (הוא בחור רציני). אחר כך משה עלה שוב ליומיים והפעם לא עשינו כלום. התהלכנו מצד לצד ספרנו צעדים (וגם כבשים) השתעממנו ושתקנו (אפילו שש בש לא הרשו לנו לשחק).

אחרי מספר ימים, עם לוחות הברית החדשים, המשכנו לצעוד ובדרך עברנו בממלכת אדום, שמלכם הסכים שנעבור שם, אבל בדרך אחרי שהלכנו הרבה מאוד זמן, נגמרו לנו המים ובקשנו ממשה משהו קטן להרטיב איתו את הגרון אז משה ביקש מאלוהים איזה נס קטן אך הוא לא הסכים ומשה היכה עם המטה באבן ומהאבן יצאו מים זכים צלולים וטעימים – זה היה פשוט מדהים לראות את המחזה הזה. אחרי הכל הגענו להר נבו שבעבר הירדן המזרחי ושם עלינו על ההר אבל בגלל שאנחנו רבים כל כך לא כולנו עלינו (אני הצלחתי לעלות, השתחלתי ועקפתי את כולם) ושם בגלל שמשה היכה לפני כמה חודשים באבן למורת רוחו של ה', משה נענש ולא היה זכאי להכנס לארץ המובטחת – כנען – ישראל של ימינו, מסכן, עשה את כל הדרך ורגע לפני... נעצר.

הגעתי לארץ המובטחת, כבר לא עבד, עם חברה חדשה, זכיתי לקבל דירה מהשלטונות והקמתי משפחה למופת. אח, אילו חיים היו לי...

לסיכום החוויה...

אני מסכם את כל חיי כחוויה קשה ומעייפת – עם כל תלאותיי כעבד והעבודה הקשה והמתישה במצרים.

מעניינת – בגלל כל התקריות וההתרחשויות.

מותחת – בגלל שצבא פרעה רדף אחרינו.

מפליאה – בשל כל תלאותינו בדרך – מכות מצרים, האבן שיצאו ממנה מים, חציית ים סוף.

מהנה – כי הרי מי זוכה בימינו לחצות ים שכזה בכמה דקות ואפילו בלי להירטב...!?

מנימוקי הוועדה לבחירה:

"בעבודה ניתן לראות יצירתיות ודמיון, היצירה מתפתחת ומגלה את תחושות העבדים במצרים, דבר שלא נכתב בספר התנ"ך ומהווה חיבור רגשי לאירועים שקרו בסיפור יציאת מצרים. סגנון הכתיבה עשיר וכתוב בשפה יפה".

מקום ראשון חטיבה עליונה

יצירת האומנות של אלוהים

שי בסקין – כיתה י"א, תיכון אור צור הדסה

"ילד, למה אתה עדיין ער? מה אתה עושה?"

אני מסיט את עיניי מהספר.

"אני קורא." ענית.

עלי ניגש אלי וביושבו על ידי, השמיע אנחה עמוקה.

"בוא נראה מה אתה קורא."

הוא הושיט את ידו אלי ואני, בלית ברירה, הנחתי את הספר על ידו המושטת. הוא השתעל, ניקה את גרונו והחל לקרוא בקול: "אני האישה הנצבת עמך בזה להתפלל אל אדוני. אל הנער הזה התפללתי וייתן ה' לי את שאלתי".

הוא הפסיק לקרוא וסגר את הספר. הרגשתי נבוך. עלי סובב את גופו אלי, נאנח ועל פניו חיוך עדין של חמלה ועייפות.

"אני מניח שלא סתם בחרת את הספר הזה."

השפלתי את מבטי. הרגשתי מאוכזב מעצמי. הוא הרים את סנטרי באצבעו והמשיך.

"זה בסדר להתגעגע. זאת לא בושה. וכשתהיה מוכן לדבר על זה, אני פה."

האכזבה דעכה אבל הגעגועים והמחשבות בערו חזק בראשי ובליבי. שכבתי במיטתי ומחשבותיי נדדו לכיוון אחד בלבד. התהייה. מה היה אילו. כל השאלות שיישאר ללא תשובות. במשך רוב הימים והלילות חשבתי על המשפחה שלי. על אבי ועל אמי חנה. על כל מה שאין לי ועל מה שנשאר לי מהם. בכל לילה, עולים על לבי זיכרונות מהוריי שמעוררות בי חיוכים ובעיקר תחושת ריקנות. הריקנות שנוצרת כשגדלים ללא הורים. אני מוצא את עצמי נאחז בקומץ הזיכרונות המצומצם שיש לי מהוריי. אני זוכר את הכינוי שקיבלתי

מאמי: "יצירת האומנות של אלוהים", וגם את הסיפורים שאבי סיפר לי על כמה שחשוב לדבוק במה שנועדנו לעשות ולא לוותר, גם כשקשה. הזיכרונות שאני מנסה להחזיק בהם כמה שאפשר ובו זמנית גם מנסה שלא להיקשר אליהם יותר מידי, שכן אני יודע שהם רק ידעו ולא יתווספו להם זיכרונות כמותם. אבל כשאני עצוב ומתגעגע אני מביט לשמיים ולכוכבים שמבעד לחלוני ויודע, שהיכן שהורי לא יהיו, אני מביט לאותם שמיים שאליהם הם מביטים. וכדי שלא אעמיק במחשבות עצובות, אני חושב על עלי שאוהב אותי כמו בן ואני אותו כאב. אני חושב על כל מה שהוא הביא לתוך חי. הוא האדם שיוצר בי את הרצון להיות אדם טוב ככל האפשר. הוא תמיד מזכיר לי כי אפילו שאני לבד, תמיד יש לי אותו ואת אלוהים, שהעצב בסופו של דבר יחלוף ושכל הטוב יציף את ליבי. כשביקשתי ממנו, הוא סיפר לי על הוריי. הוא סיפר לי שהם אהבו אחד את השני כל כך. הוא סיפר לי שאבי אהב את אמי עד כדי כך שלא היה לו אכפת שהיא לא יכלה להביא ילדים לעולם. אך אהבתו אליה לא הספיקה לאמי והכמיהה לילד הייתה עזה יותר מכל צורך או רצון אחר. עלי כל הזמן דאג להזכיר לי שהוריי אוהבים אותי תמיד, שאני הבאתי כל כך הרבה אושר לחייהם ושכל מה שהם עשו הם עשו בשבילי, לטובתי.

עלי קיבל אותי בגיל שנתיים ולמרות שאני לא בנו האמיתי, הוא תמיד מתייחס אלי ככזה. הוא מטפל בי ודואג לי ומתנהג ככל האבות. יש לעלי עוד שני בנים. אני מניח שאפשר לקרוא להם האחים החורגים שלי. איתם גדלתי רוב חי. אני מאוד שונה מהם. ההתנהגות שלהם גורמת לי לתהות לגבי הגבולות שאנשים מסוגלים לחצות ובמי הם מסוגלים לפגוע. קשה לי לראות כיצד הם מתנהגים כלפי אנשים ובמיוחד כלפי עלי. הוא אביהם ולכן אני לא מצליח להבין איך הם יכולים לפגוע בו. כמי שגדל בלי אביו האמיתי, אני לא מצליח לחשוב איך ילד יכול לוותר על החוויות שלו עם אביו ולהתנהג בכזה חוסר התחשבות. ככל שהשנים עוברות, כך יורדת היכולת של עלי להתמודד עמם. התסכול שהדבר יוצר בעלי, גורם לי לרצות להיות הבן הכי טוב שאני יכול להיות כדי לחפות על כל הנזק שהם עושים לנפשו.

במשך כל השנה אני ממלא אחר כל הוראה של עלי ועושה הרבה מעבר לכל בקשה שלו. אני פועל בכל דרך אפשרית כדי לסייע לו, אבל יום אחד בשנה אני מעניק לעצמי מתנה: יום שבו אני מפסיק לחשוב על אחרים, וחושב רק על עצמי. זהו היום שבו אבי, אבי האמיתי, מגיע לדבוח לאלוהים ואני זוכה לפגוש אותו. זהו היום היחיד בשנה שבו אני יכול לראות

אותו ובכך לחזק מעט את הזיכרונות שלי. כל שנה, בלילות שלאחר המפגש איתו, אני מתחיל לדמיין איך הוא יראה בעוד שנה. האם יראה גבוה יותר, האם יהיה לו זקן ארוך יותר או שיחליט לגדל שפם. הדמיון שלי מתפרע ואני צוחק מהמחשבות המשונות. חוץ מהמפגש עם אבי, בכל פעם שאבי מגיע הוא מביא עמו סריג, אפוד שאמי סרגה עבורי.

בכל שנה היא מביאה לי אפוד שעליו יש מילה אחרת. "חוזק", "אומץ", "אהבה", "אמונה". השנה, על האפוד הייתה המילה "מסירות". בכל שנה אני מבטיח לעצמי לחיות לאור המילה שעל האפוד. האפודים שלי מסודרים לפי הגודל שלהם, לפי השנים. כשאני מסתכל עליהם אני חושב עד כמה אני השתניתי ואז כל מה שאני חושב עליו זה עד כמה אמי כנראה השתנתה גם היא. אני כמעט ולא זוכר את פניה ובוודאי שאת קולה אינני זוכר כלל. אני חי ללא שום מידע על אמי. לא על המצב שלה ולא על איך שהיא נראית, רק השם שלה והסיפורים עוד טבועים בזיכרוני. אני מניח שאני לא יכול לקחת את הזיכרונות שלי ממנה כמובן מאליו אבל אילו רק היה מתווסף חלקיק זיכרון עם כל אפוד, הייתי מצליח להרגיש מעט יותר שלם עם עצמי. מעט יותר בטוח שמה שאני עושה באמת שווה את ההקרבה. אני הולך לישון כל לילה ומתעורר כל בוקר עם הציפייה לאפוד הבא, למילה הבאה, לתקווה שאולי בשנה שתבוא אזכה בזיכרון נוסף מאמי.

כיום, כשאני כבר מספיק גדול ומבין חלק מדרכי העולם, אני מודע לכך שעלי כבר מבוגר וכבר מספר פעמים שאני מוצא את עצמי ללא תשובה לשאלה: מי ידריך אותי אחרי עלי? מי יהיה האדם עליו אני אוכל להישען ושיוכל להראות לי את הדרך? אני רואה את עצמי אבוד. אני רוצה לסמוך על כך שכל מה שעלי לימד אותי ישמש אותי בעתיד שלי אבל אני עוד לא למדתי את כל מה שנדרש ממני ללמוד. אני עוד לא מוכן להתמודד עם העולם לבד. לאן אני אפנה? בתוך מחשבות אלו מתחבא חוסר וודאות לגבי הזהות שלי. אם אני, כילד שגדל הרחק מההורים, לא מכיר את העבר שלי, את כל מה שהביא אותי לתחילת דרכי, איך אני אמור להתמודד עם העתיד? ההורים שלי, העבר שלי, הם המפתח לעתיד, לחוסר הידיעה שלי, לקושי שלי, לשאלה מי אני. איך אני אמור למצוא את עצמי בסערה הנפשית שמתחוללת בי? אני צריך לדעת עוד. אבל איך? מאיפה? ממי?

הפסקתי להביט בשמיים. המחשבות נקטעו וקמתי ממשכבי. הסתכלתי מסביבי בחושך וניסיתי למצוא משהו שיעזור לי להעלים חלק מהמחשבות האלו, לפחות עד לפעם הבאה

שיעלו. קמתי וגיששתי את דרכי בחדר עד שהרגשתי רכות בכרית האצבע שלי. מעין רכות שמביאה איתה עולם שלם. הושטתי שתי ידיים קדימה ומיששתי את כל האפודים כדי למצוא את החדש ביותר. האפוד שעדיין מריח כמו אמא, או לפחות כפי שאני מדמיין שהיא מריחה. מצאתי את "מסירות" ומשכתי אלי בחוזקה. חזרתי עם האפוד למיטה וקירבתי אותו ללב ולאף. רק שיישאר מעט מהריח שלה, קיוויתי לעצמי. לקחתי נשימה עמוקה ועם הריח שנכנס ללב עברה צמרמורת בגופי. הריח אחר משנים קודמות. מרגיש לי יותר אוהב מהרגיל. לקחתי את האפוד וחיבקתי אותו הכי חזק שיכולתי, כדי לסחוט כל טיפת ריח ממנו.

פתאום הרגשתי משהו מוזר בתוך האפוד.

פתחתי את האפוד ומיששתי אותו עד שגיליתי מה נמצא בפנים.

היה זה נייר באחד הכיסים. הופתעתי מאוד.

הלב שלי פעם, אבל לא יכולתי לראות מה היה על הנייר, רק היה נדמה לי שמשהו כתוב עליו.

לא חזרתי לישון לדקה.

לא יכולתי לחכות שיגיע הבוקר.

בכל פעם שגבר עליי יצר הסקרנות שלי, יצאתי החוצה והרמתי את הנייר למעלה לראות אם אולי איזשהו אור יגלה חלק מהכתוב, אך לשווא.

כשהשמש החלה לעלות יצאתי שוב החוצה והלב פעם בחוזקה. הייתה לי תחושה שאקבל מענה לכל השאלות והמחשבות שלי. התחלתי לקרוא את הכתוב:

'ליצירת האומנות של אלוהים ושלי,

קשה לי לבחור את המילים הנכונות ולכן לא ארבה בהן. אתה כבר ילד גדול, ילד שלי. אבל האמת היא שאף פעם לא היית באמת באמת שלי. אלוהים השאיל אותך לי על מנת שאדע מה טיבה של אימהות. אבל אתה שלו. אתה שייך לו... והוא זה שישמור עליך. אוהבת אותך מאוד שמואל שלי.

שלך לתמיד, אמא.'

מנימוקי הוועדה לבחירה:

העבודה הינה בעלת דמיון רב המביעה רגשות עזים מנקודת מבטו של שמואל הנביא שגדל אצל עלי הכהן. בעבודה ניתן לראות התייחסות לסיפור המקורי כאשר נשזרות בין השורות רגשות ומחשבות מצדו של שמואל המביאות את הסיפור ממקום אחר. יפה לראות שהתלמיד לאורך היצירה משאיר לקורא את התחושות כלפי התרחשות האירועים ובצורה עניינית מביע את דעתו ושאיפותיו. הסיפור קולח ומרגש מאוד.

מקום שני חטיבות ביניים

שמשון הגיבור

איתי גבאי – כיתה ז', אורט תעופה וחלל מעלה אדומים

בהנחיית זאב מירון

הנה מגיע הגיבור, החזק והגדול
שכולם יודעים שהוא כל יכול.
אמרו תושבי הכפר לפני בערך כעשור.
סיפורו כבר מוכר ומפורסם
כמעט בכל העם.
עכשיו נחזור אחורה נספר מהתחלה
ונסכם במוות שנגרם בגלל דלילה.
כשהוא נולד לא גזר את שיערו ולא השתבר,
גדל והתחזק מהר.
היו לו שלוש אהבות וכולן פלישתיות.
הפלישתים לא הצליחו לפתור את החידה שמשון חד במהרה.
הפלישתים איימו על האישה של שמשון
שתגלה להם את הפתרון.
לאחר מעשה זה כעס מאוד שמשון
ולקח את חליפותיהם של הפלישתים באשקלון.
האישה השנייה הסגירה את מקומו של שמשון לפלישתים
והוא ברח לפני שהם על ביתו משתלטים.
לאישה השלישית קראו דלילה ולה גילה את הסוד
מאיפה מקבל את כוחו עוד ועוד.
הוא סיפר לה שכוחו בשיער
אותו גזרה, והכוח לא נשאר.
נשאר שמשון מושפל מהפלישתים לא פעם ולא פעמיים

ובנוסף לזה עקרו לו את העיניים.
עצם לכידתו של שמשון משכה את ההמון.
שמשון עמד מול הפלישתים מושפל ועלוב וידע שחי הוא לא ישוב.
ביקש מאלוהים עוד כוח אחרון
כדי להפיל את העמודים ולהרוג את ההמון.
צעק שמשון: " תמות נפשי עם פלישתים"
ועל אמירה זאת עד היום מדברים.
בסופו של דבר הרג שמשון פלישתים בכמויות
והתחרט על זה שהתאהב בפלישתיות.

מקום שני חטיבה עליונה

רק שפתיי נעות

ערבה ענבר- כיתה י', בית הספר הניסויי ירושלים

בהנחיית טלילה ורשבסקי

בין הורידים שבכפות ידיך

אני קוראת את התורה

פסוקים פסוקים טבועים בקצות אצבעותייך

המלטפות חלקת בטני העקרה

אל בני אשר אינו, דובר אתה בלהט

בלחיצות קצובות על דופן החלל

לטיפותיך בו שותלות תורה ודעת

באפלת נבכי גופי בוראות עולל

ובצפותי בכ לפני האל כורע

לא מילותיי הן שברוח נישאות

קול בני אשר אינו, סדרי עולם פורע

רק שפתיי נעות

רפלקציה

השיר הוא מונולוג מפי חנה, אם שמואל הנביא.

בכתיבת השיר ניסיתי לתאר את כאבה של חנה כעקרה. אני מרגישה שאם יכולה להתחבר לילדיה אפילו בטרם נולדו, ואף לפני שנכנסו לרחמה, ונדמה לי שהתחושה הזאת נוכחת בשיר.

מאז שזוכרת אני את עצמי חלמתי על היום בו אהפוך לאם. מערסלת הייתי את בובותיי בחיקי ומספרת להן סיפורים, משכיבה אותן לישון ולוחשת להן מילים אוהבות בטרם יירדמו. כאשר ילדה אמי את אחיותיי התאומות היינו מטיילות יחד, היא עם עגלת התאומות ואני עם עגלת הבובות ובה התינוק שלי, ממנו לא נפרדתי כמעט באותן שנים. במשך השנים חשבתי על השמות בהם ארצה לקרוא לילדיי, שמרתי בשבילם בגדים שנעשו קטנים מדי עבורי ואף כתבתי להם מכתבים השמורים אצלי עד ליום בו יוכלו לקרוא אותם.

כואב לי מאוד לדמיין את תחושתה של אישה עקרה, או של אחת הסבורה שהיא כזאת. אם בימינו אנו רוצה כל אישה בילד שתוכל לגדל על פי תפיסת עולמה, להעביר לו מן הידע שרכשה ולהנחותו במציאת מקומו בעולם, ילד שתוכל לראות בו חלקים ממנה ולצפות נפעמת בהתמזגותם עם אלה של אישה, הרי שבעבר, כאשר עיקר כבודה כאשה וכרעיה הושתת על לידת בנים לבעלה, היה רצונה זה עז ועמוק עשרות מונים.

לכן, בקריאתי את תיאור שוועתה של חנה לילד, התחברתי אליה באופן מידי. ההזדהות הייתה כל כך עמוקה והיא שהולידה באופן טבעי את מילות השיר.

מקום שלישי חטיבות ביניים

ראיון עם משה לעיתון "קול קורא במדבר"

גלי מרגוליס – כיתה ח', בית ספר מור

מאת כתבתנו אסנת בת יעקב

(מבוסס על שמות ג' פס' א' – כב')

במהלך כל קריירת הכתיבה הארוכה שלי כעיתונאית, מעולם לא התרגשתי כל כך לקראת הריאיון שאני עומדת לקיים עם המנהיג החדש של עמנו – משה. הפגישה שלנו נדחתה מספר פעמים עקב סדר היום העמוס לעייפה של שליח האלוהים. קבענו להיפגש בצלע הר חורב, היכן שנגלה לפניו, דקות קודם לכן, אלוהי האבות, אלוהי ישראל.

במפגש איתו נגלה לפניי אדם יפה וחסון, בעל זקן ושיער ארוך. עיניו מבוישות והוא מרבה להשפיל אותן מטה, כאילו נמנע להסתכל ישר לתוך עיניך. קולו הנעים נשמע לעתים מקוטע ואף מגומגם, רגליו יחפות והוא נשען על מטהו. ריח שריפת הסנה עוד נודף מבגדיו והוא המום מעוצמת המעמד וממה שמצפה לו.

מה תוכל לספר לנו מאותו אירוע בו נגלה אליך אלוהים בסנה הבווער?

ראיתי את הסנה בווער אך איננו נשרף והבנתי שמדובר במראה בלתי רגיל. בתוך האש הגדולה ראיתי במעומעם את מלאך ה' וכשנגשתי להסתכל, קרא לי אלוהים פעמיים בשמי וציווה עליי להוריד את נעליי מעל רגליי כי המקום עליו אני דורך – קדוש הוא.

כיצד הרגשת באותו רגע?

הייתי נפעם והמום, איני מתבייש לומר שגם מפוחד. קריאת אלוהים בשמי פילחה את השמיים והכל סביב רעד. להפתעתי, חזרתי לעצמי מהר וברגע שקיבלתי את הפקודה להוריד את נעליי, עשיתי זאת מיד והייתה בי אמונה שלמה שאכן נגלה אלי אלוהים בשיא קדושתו ועוצמתו. כולי חיל ורעדה. ברגע ששמעתי את קולו, הסתרתי מיד את פניי, שלא להביט במראה המתגלה באש, מתוך יראת כבוד.

מדוע נגלה אליך אלוהים? מה רצה לומר לך?

הוא אמר שהחליט לפעול למען הצלת בני ישראל ולהוציא אותם ממצרים, כי ראה את סבלתם ושמע את צעקתם מפני הנוגשים וידע את כאבם. הוא מתכוון להוציא אותם מיד פרעה ולהביאם "לארץ זבת חלב ודבש", ארץ פורייה – היא ארץ כנען. "צעקת בני ישראל באה אלי, וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לחצים אתם", אמר לי אלוהים.

זה כל כך מרגש לשמוע שה' מתכוון להציל אותנו מאלו המעבידים אותנו כבר שנים, אך אם יורשה לי לשאול – כיצד אתה נכנס לתמונה?

יפה שאלת, וזה גם מה שאני שאלתי את אלוהים: "מי אנכי, כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים?" מי אני, רועה פשוט, שאוכל להתייצב לפני המלך פרעה ולהוציא את עם ישראל ממצרים? אילו כישורים יש לי? אילו כוחות? אמנם גדלתי בבית המלך פרעה, אך אין זה עושה אותי מתאים לתפקיד.

ומה ענה לך האלוהים?

שלוש המילים שאמר לי: "כי אהיה עמך!" אכן מילים מעטות, אך יש מאחוריהן משמעות גדולה. רק עכשיו אני מתחיל להבין אותן, למרות שבלהט השיחה המשכתי להקשות על אלוהים ולהתווכח שאיני מתאים. ה' התכוון שלא בכוחי, אלא בכוחו אוכל לעשות את שליחותו. ה' יצליח בידי לעמוד בשליחות. ואם לא די בכך, בני ישראל יקבלו כאן, בהר הזה, את התורה ובזכות זה הם ראויים לצאת ממצרים.

ומה קרה אחר כך?

אחר כך התעורר בי חוסר בטחון בנוגע לכך שלא יאמינו לי שאני שליחו של אלוהים. לא ידעתי אפילו כיצד לכנות אותו בפני העם. וה' בטובו אמר לי "אהיה אשר אהיה" – שהכוונה שתמיד הוא יהיה בעזרתו של העם וכפי שהיה בעבר, הוא קיים בהווה ויהיה בעתיד. ה' הוא נצחי והוא הנחה אותי לכנות אותו אלוהי האבות, אלוהי אברהם, יצחק ויעקב בפני העם.

האם קיבלת הנחיות מפורטות כיצד להתנהג ומה לעשות גם בהמשך?

אכן. בשלב הבא עליי לאסוף את זקני ישראל ולספר להם על ההתגלות של ה' אלי, כפי שסיפרתי לך. ביחד, נתייצב מול המלך פרעה ונבקש לזבוח לאלוהינו במדבר. ה' הכין אותי לכך שהוא יסרב ובתמורה יפליא עליו ה' את מכותיו בידו החזקה.

אני עדיין כולי נרגש ונפעם מעצם המעמד ומהשיחה עם אלוהים. אני מתפלא שיש לו סבלנות להתלבטויות שלי ויש לי עוד כמה שאלות לשאול אותו. כמו למשל: מה יקרה אם העם והזקנים לא יאמינו לי ולא ישמעו בקולי, כיצד אוכל להוכיח להם שנשלחתי על ידי האלוהים?

אני מאמינה שמלבד זה שאלוהים כל יכול ובכוחו לגרום להצלחת שליחותך, הוא גם מאמין שהתכונות המיוחדות שלך יעשו אותך האדם המתאים להנהיג את העם בעת יציאתנו ממצרים. ימים יגידו ותראה שצדקתי.

תודה על המחמאה. מתנצל אך אני חייב לחזור לעיסוקיי...היה נעים לשוחח איתך אסנת.

ותודה על שהקדשת לי מזמנך משה.

מקום שלישי חטיבה עליונה

נח והמבול

שי ניצ'קו – כיתה ז', אורט תעופה וחלל

אני: שלום נח אשמח אם תוכל לענות לי על מספר שאלות שמעניין לשמוע ממך עלייך ועל התיבה.

נח: שלום רב, כן בשמחה אענה על השאלות כמה שאפשר.

אני: כאשר אומרים "נח איש צדיק תמים היה בדורותיו", ישנם פירושים רבים. איך אתה רואה את עצמך?

נח: קשה לי להעיד על עצמי, אך אני יכול לומר שהמצב בארץ היה קשה מאוד אנשים הידרדרו לחטאים ולי היה קשה לראות את המצב נשארתי באמונה שלמה. הם קיבלו אזהרות על המבול שקרב ובא הייתה להם אפשרות לחזור בתשובה אבל הם בחרו שלא. אני בחרתי בדרך של אלוהים להמשיך ולקיים את מצוותיו ואף נבחרתי לבנות את התיבה לקחת איתי את החיות ולהקים עם חדש ונקי מחטאים. זו הסיבה כנראה שבחרו להציג אותי כאיש צדיק תמים בדורותיו.

אני: איך היית מתאר את בניית התיבה?

נח: בניית התיבה הייתה לא קלה היא ארכה מאות שנים שבמהלכה קיוויתי שיהיה שינוי בעם אך זה לא קרה.

בניית התיבה הצריכה מחשבה רבה על הכנסת חיות רבות ושונות לתיבה, הפרדה ביניהם. שהתיבה תהיה מספיק חזקה, מוגנת מפני חדירת מים, מקום לאכסון אוכל שיספיק לימי המבול. לכל זה היו שותפים גם משפחתי שסייעו לי בכול.

אני: האם היו לך רגעי ייאוש?

נח: כמובן שהיו אך את רובם שמרתי לעצמי. במיוחד היה קשה כאשר שלחתי את היונה להביא סימן ליבשה, אך היא שבה ללא כל סימן אבל לא וויתרתי אז שלחתי אותה שוב ולאחר כמה שבועות היא חזרה עם סימן ליבשה (עלה של זית).

אני: אם היית מקבל משימה נוספת בסדר גודל כזה, האם היית מקבל אותה?

נח: כן, אני מאמין בדרכיו של אלוהים ולכן אעשה כל דבר שצריך כדי לגרום לאנשים להאמין בצדקת אלוהים ואם אלוהים בחר בי כשליח שלו אני אעשה זאת.

אני: האם היית משנה משהו מכל המסע שלך מכל מה שעברת?

נח: הדבר היחיד שמפריע לי הוא המצב שהגעתי אליו כאשר הגענו לארץ ושתייתי מן היין לשוכרה (היין מן הכרם), אני מרגיש שביישתי את משפחתי אחרי שעמדתי בכל כך הרבה דברים קשים ועמדתי בכולם בהצלחה. מעבר לזה אני חושב שעשיתי הכל על הצד הטוב ביותר.

”נִפְתָּלִי
שִׁבַּע רָצוֹן
וּמְלֵא
בְּרִכַּת ה'
יָם
וּדְרוֹם
יִרְשָׁה...”

דברים לג' 23

מחוז דרום

מחוז דרום

מנהל חברה ונוער מחוז דרום: אלי שטרית
חברי ועדת הבדיקה: מירי טימסיט- מנהלת מרכז ההדרכה
אביבה לוטן, רחלי יפרח, נטע לה - גנק, ד"ר גבי ברזלי
רכזת התכנית במחוז: רחלי יפרח

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
מחוז תל אביב

ברכת מנהלת מחוז הדרום

מנהלים, מורים, אנשי חינוך ותלמידים יקרים,

ספר התנ"ך הוא יסוד קיומנו כעם. הוא המורשת התרבותית, ההיסטורית והערכית של עם ישראל לדורותיו והתשתית ליצירת מכנה משותף לאומי. בזכות מורשת זו, נשתמרה הזהות היהודית ונמשך הרצף של הקיום היהודי.

דוד בן גוריון, ראש הממשלה הראשון, פתח את הכרזת העצמאות של מדינת ישראל במילים מרגשות המתארות את הקשר ההיסטורי בין עם ישראל לארץ ישראל: "בארץ-ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית, בה חי חיי קוממיות ממלכתית, בה יצר נכסי תרבות לאומיים וכלל-אנושיים והוריש לעולם כולו את ספר הספרים הנצח!"

התכנית "תורה, נביאים... וכותבים" נועדה לחזק ולהעמיק את הקשר של התלמידים לספר הספרים ולמורשת ישראל, בדרך של כתיבה יצירתית. התכנית מהווה מנוף ליישום התכנית המערכתית "למידה משמעותית" תוך שהיא מדגישה את מקומם של התלמידים כלומדים מעורבים ופעילים, הופכת את הכתוב בספר התנ"ך לרלוונטי לחיי היום ומקרבת את המסרים הערכיים אל לבם של הלומדים.

ברכותיי לתלמידים ולתלמידות אשר יצירותיהם נבחרו לייצג את המחוז בספר זה. הישג מרשים זה מעיד כי הלומדים ניחנו באהבה עמוקה לתנ"ך, בקריאה רהוטה של הטקסט המקראי, בהכרת הסוגות הספרותיות והעושר הלשוני, ביכולת לעיין באופן עצמאי בכתוב ולהבין אותו על מסריו המגוונים וביישום אסטרטגיות חשיבה. אתם הלומדים מהווים ראש חץ ויש בידכם הכח לסחוף אחריכם בני נוער נוספים להיכרות מרתקת עם הקסם הטמון בעולם המקרא.

תודתי והערכתי לכל העוסקים במלאכה: למנהלים ולמנהלות של בתי הספר על פועלם לביסוס יחס של הוקרה למורשת היהודית וטיפוח תחושת שייכות לארץ, למדינה ולעם; לצוותים הבית ספריים על יצירת מפגש אינטלקטואלי בין הלומדים לספר התנ"ך ועל טיפוח תחושת המסוגלות; למפקחים הרשותיים במינהל חברה ונוער, לפיקוח הכולל ולמדריכים בתחומי הדעת והחברה על עבודתם המסורה בהובלת המהלך החינוכי-הערכי.

אני לוחצת את ידי כל השותפים בהערכה ובגאווה ומאחלת כי יתקיים בכם הכתוב במשלי ג': "אֲשֶׁרִי אָדָם מְצָא חֶכְמָה וְאָדָם יִפְיֵק תְּבוּנָה... דְּרָכֶיהָ דָּרְכֵי נְעָם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. עַץ חַיִּים הִיא לַמְחַזְקִים בָּהּ וְתִמְכֶּיהָ מְאֹרָה."

בברכה,

עמירה חיים

מנהלת מחוז הדרום

תוכן עניינים מחוז דרום

מקום ראשון

חט"ב: "שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו" / יובל אטיאס- שלאון, קריית גת.....135

חט"ע: באר האהבה / אדזה בטיט- מקיף י"א, אשדוד.....139

מקום שני

חט"ב: "הקול שהרס את הכל- סיפור מגדל בבל / אריק חניס- אמית שדרות.....145

חט"ע: מעשה באב אדיש שבחר להחריש / שני אהרון- מקיף ז' הקריה, אשדוד.....146

מקום שלישי

חט"ב: עבדות מצרים ועבדות מודרנית / נועה נוה – מקיף י"א, אשדוד.....149

חט"ע: האדם ואשתו / אריאל סביקוב – מקיף ג', אשדוד.....152

מקום ראשון חטיבות ביניים

"שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו"

יובל אטיאס - כיתה ז', חטיבת ביניים שלאון, קריית גת

בהנחיית פנינה שטרן

לפתע נשמעה אזעקה עולה ויורדת, נבהלתי מאוד, רצתי מייד למקלט ואחריי אחותי הקטנה בוכה וצועקת. סבא היה איתנו, הוא כבר בקושי הלך, אמא עזרה לו להיכנס למקלט. שוב נשמעה בעוצמה רבה נפילת הטילים, הבית הזדעזע, כולנו סתמנו את האוזניים בחרדה. תוך כדי שאני שואל את אימא וסבא שישב לידה

"עד מתי? מתי הם יניחו לנו?"

סבא היה רגוע יותר מכולנו, הוא פנה אלי ואמר: "זה הזמן לספר לכם, נכדיי היקרים, את אשר סיפרו לי הורי, הסיפור עובר אצלנו מדור לדור ובכך מתקיימת המצווה "והגדת לבנך".

הסיפור עבר בעל פה מאב לבן עד הרגע שנכתב בכתב כדי להישמר לדורות.

סבא הוציא מכיסו דף ישן מאוד עטוף בניילון והחל לקרא מתוכו:

אני שוכב במיטה בחדר הקטן שלי...

הבוקר עוד מעט יעלה..

אני פוקח את עיני ומתיישב על קצה המיטה, מרים את ידיי לשמיים ומתחנן,

"ריבונו של עולם, חוס עליי, עשה שהשמש לא תזרח היום". בראשי רצות מחשבות על היום המתקרב, והגוף קורס מרוב כאבים. מביט על גופי הצנום, סימני הפצעים שעל ידיי עדיין לא הגלידו, ומעל החזה יש פצע שעדיין מדמם. אני מנגב את גופי, בתחושת ספוגה במים כדי להרגיע את תחושת השריפה שבוערת בי. אני בקושי רב מתרומם מהמיטה, עוד מעט יבואו וינקשו על דלתות ביתי, יום העבודה יתחיל עוד מעט, מרים את עיני לשמיים ומתפלל, "ה', רחם עלינו, רחם על הקשישים, ועל הנערים הצעירים, לא עשינו שום דבר רע, למה

עלינו לעבור את זה?" מבעד לחלון האור כבר מציף את החדר.. אני הולך לאיטי, והכאב הזה לא מרפה... אשתי רחל ושלושת ילדיי: דוד, אברהם ורבקה מחכים לי במטבח, אני מביט בפניהם ועיניהם נפולות. אני מתגעגע לימים בהם ישבנו כולם מסביב לשולחן, וקולות של צחוק הדהדו בכל הבית. רחל הייתה אז בהריון השלישי עם רבקה, הבנים התרוצצו סביבה, וניסו לנחש מה אימא תלד. מכל עבר היו קולות של שמחה וריח טוב של אוכל נישא באוויר. הימים האלו נראים כל כך רחוקים מאתנו היום. אני שולח מבט לידי של דוד, וגם שם אני רואה את התחבושת מאתמול ספוגה בדם, תכף כל אחד מאתנו יתחיל את יומו בעבודה הקשה. להרים לבנים ששוקלות כמו סלע, הצפיפות והרעב קשים, ואם אחד מאתנו מתעיף, מיד השוט של השוטר המצרי מכה על גבנו. אנא ה' תן לנו כוח. לשרוד את היום.

לפתע שומע אני נקישות בדלת, וקול חזק שקורא, "יוסף בן אברהם, הגיע הזמן לצאת!". אני ושני בניי ממהרים לצאת, חוצים את רחוב הראשי באלכסנדריה שבמצרים, השמש החמה כבר מאירה בחוזקה, ומכל עבר רצים ומתרוצצים השכנים וילדיהם, הולכים בשקט מעיק, כל אחד למקום עבודתו, בליבנו כולם יודעים שתכף יתחיל יום העבודה, אבל איך הוא יסתיים אף אחד אינו יודע. בליבי אני נושא תפילה שהיום יעבור בשלום לכולנו, לילדים הקטנים שלא עשו שום דבר רע לאף אחד. לקשישים שיותר מכולנו, עוד מעט מתמוטטים. הנה כבר הגענו לפירמידות. מרחוק אנו רואים ושומעים את קולות השוטרים המצריים שמצוים על כולם להמשיך בעבודה ולא להרפות. שוטר אחר מהקצה השני של השורה זועק בקולי קולות: "אסור לדבר ואסור לעצור!", אסור אסור אסור ואסור. השמש היוקדת כבר מעיקה בחוזקה, הגוף מתחיל להזיע. מרים על גבי חבילה ענקית של קש. גופי הצנום מכופף מכובד המשקל. אני מתקדם לעבר הבחור שאוסף את החבילות, ובדרכי לשם נתקל באבן, רגליי כושלות ומשום מקום אני מרגיש את הצלפת השוט על גבי. צעקה יוצאת מפי, צעקה של כאב, ששורף את נשמת. אני מרגיש שטיפות הדם זולגות על גבי ואת אגלי הזיעה שנוטפים ממני. לאט לאט אני מתרומם מרים בקושי רב את החבילה מניח אותה על גבי וממשיך לדרכי, בכל תזוזה אני חש את הקש ששורף לי את הגב, ובוודאי נמהל בדם שממשיך לזרום. אני מגיע אל הבחור, והוא לוקח ממני את החבילה. ללא מילים עיניו מביטות בי ברחמים ובחמלה. אלוקים עשה שהיום הזה יגמר במהרה ואוכל לחזור לביתי בשלום...

והנה מופיע לפנינו אדם בעל חזות מצרית, אדם חסון וגבוה, הוא אמר לנו שיש בכוחו להוציאנו מהעבדות וכי הוא הולך לדבר עם פרעה. התמלאנו בשמחה. תקווה גדולה הייתה בליבנו שסוף השעבוד קרב. אך ביום שלמחרת השיחה שלו עם פרעה, היה קשה מנשוא, פרעה החל צועק, מגדף וקורא שאנו עצלנים ומתחמקים מעבודה, ולכן מעתה אנחנו נלך לקושש תבן בעצמנו. המכסה היומית לא תפחת. "ואת מתכונת הלבנים אשר הם עושים תמול שלשום תשימו עליהם לא תגרעו ממנו".

סבא הרים ראשו מעל הדף ואמר בעצב: פרעה הצליח לקומם את העם נגד אהרון ומשה, עם של עבדים מתקשה להיחלץ מהעבדות ולהתארגן למלחמה, העם התקשה לראות את המאמצים הגדולים שעשו משה ואהרון והפנה אשמה גדולה נגדם "ירא ה' עליכם וישפוט אשר הבאשתם את ריחנו בעיני פרעה".

אולם מנהיגים גדולים כמו משה ואהרון לא הרפו ולא הרימו ידיים, חזון גדול היה להם להושיע את העם והם הצליחו. ה' היה עימם "ויוציאנו ביד חזקה ממצרים".

דף יומן זה נכתב לדורות הבאים למען יזכרו שבכל דור ודור רוצים לכלותינו אך הקדוש ברוך הוא לצידנו תמיד, "והיא שעמדה לאבותינו ולנו, שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו, אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם..". דבר לא ישבור את רוחנו. עם ישראל חי.

אל דאגה נכדי היקרים, אמר סבא, גם הפעם ננצח, אנו עם חזק, לא ניכנע לאויבנו.

עם ישראל הוא עם נצחי כפי שחוקי הטבע נצחיים כדברי ירמיה הנביא: "כה אמר ה' נותן שמש לאור יומם חוקות ירח וכוכבים.. אם ימושו החוקים האלה מלפני נאום ה' גם זרע ישראל".

© SFD'

מקום ראשון חטיבה עליונה

באר האהבה

אדוה בטיט – כיתה י', מקיף י"א אשדוד

בהנחיית דגנית אלימלך

חושך מוחלט ודממה שררה בחוץ, הלילה היה כה יפה, והלבנה הציצה מבעד לצמרות העצים הגבוהים. השביל המסומן באבני דרך נראה כשביל שלא נגמר. עצרתי לרגע, ולו רק לרגע אחד בכדי להביט בלבנה שבצבצה. היא הייתה כה יפה, לבנה, עגולה ונוצצת. נראה היה כי כאשר מביטים בה חשים חסרי דאגה, היא פשוט שובה אותך בזוהר שיוצא ממנה. והכוכבים שעוטפים אותה, כל פעם בצבץ אחד אחר באופק. מבלי ששמתי לב, הרגע הקטן שנגנב עם הזמן הפך עצמו לשעות של בהייה, הלבנה החלה לרדת אט אט והשמש מן צידה השני עולה. רוח קרירה ליטפה ואני נזכרתי, זהו תורי לקחת את הצאן אל הבאר. התחלתי לפסוע לכיוון ביתי. לאחר דקות שהורגשו כנצח, סוף סוף אספתי את הצאן והתחלתי להתקדם אל הבאר. בזמן שעברתי ביער, מביטה בשמש עולה ובירח יורד, נזכרת בחלום שחלמתי מספר לילות קודם לכן, הוא היה שם. שיערו הכהה התנופף ברוח העזה, זיעה ירדה ממצחו מטפטפת מהמאמץ הקשה, בניסיון להוכיח עצמו כטוב מכולם. ציוץ ציפורים עצר את מחשבותיי ולפתע התעוררתי מן הבועה אליה נשאבתי. הבטתי בו. הוא היה שם. הוא היה אמיתי, הוא לא היה דמות שהומצאה מפרי דמיוני, הוא קיים. הוא עמד עם שאר רועי הצאן, מביטים באבן הענקית שנחה על פתח הבאר, מניחה שמנסים להבין איך להזיז אותה. התקדמתי עם הצאן שלי כדי להבין מה פשר הדבר. אבי יכעס עליי מאוד אם יגלה שלא מילאתי אחרי משימותיי. לפתע מבטו הצטלב עם שלי, עיניו ננעלו על שלי, ופיו נפער מעט. יכולתי להישבע ששמעתי את דפיקות ליבו פועמות בחוזקה. או שמא היו אלה...

משום מקום, פתאום, הוא הסתובב אל כיוון הבאר, אחז באבן הגדולה שנחה על פתחה והזיז אותה. נראה היה כי משהו נכנס לתוכו, רוח אלוהים או אולי מלאך? זה לא היה ברור.. אבל מן הצד השני, זה גם לא הגיוני שאדם אחד הצליח להרים אבן כל כך גדולה, שמספר רועי צאן לא הצליחו יחד.

הבטתי בו מתפעלת. בזמן זה, הוא מילא מספר דליי מים, והשקה את צאן אבי. מבלי התרעה מוקדמת, הוא התקרב אליי ונשק לשפתיי. גופי לא יכול היה לזוז ואף הרגיש משותק, מעולם דבר שכזה לא קרה לי, נשיקה שארכה שניות בודדות הרגישה כל כך ארוכה. לאחר שנשען לאחור, הנחתי את ידיי על שפתיי, מרגישה את הלחיים שלי מאדימות והבטתי בו מופתעת.

לאחר שצעדנו בדרך הארוכה לביתי, יעקב סיפר לי בדרך כי הוא בעצם בן דודי, אימו ואבי הם אחים.

"אבא! אני בבית! יש לך אורח!" קראתי ברחבי הבית לאבי. לא עברה דקה ואבי הגיח מבעד לחדרו.

"יעקב? האם זה אתה?" הוא קרא בקול, לא חיכה לתשובה וחיבק אותו. הוא נשק לו בהתרגשות ושאל לשלומו.

"לבן, אני מצטער על ההפרעה, ועל כך שלא הודעתי שאגיע מראש, אך הדברים הידרדרו מעט בבית.. קרו מעט דברים שגרמו לי לעזוב הכל ולהגיע לכאן. תהיתי אם אוכל ללון כאן זמן מה, עד שאוכל לעזוב שוב". מבטו היה תוהה, היה ניתן להניח שפחד מסירובו של אבי, אך ללא כל צורך. אבי חייך חיוך גדול לפני שענה בחיוב.

בדיוק הגעתי לבית, סיימתי להאכיל ולהשקות את הצאן, ועמדתי ובהיתי בהם אוכלים. השמש שקעה, והירח מן הצד השני עולה לו לאט, זוהר מתמיד. בדיוק כמו אותו לילה כחודש לפני. ויום לפני שפגשתי אותה, כשישנתי בין העצים ואלוהים נגלה לי בחלום. היא כל כך יפה, יופי שקשה לתאר במילים. שיערה החלק, הביישנות שבה פשוט כבשה אותי. מן הפעם הראשונה שראיתי אותה ידעתי כי אותה אני רוצה, אותה אני צריך. "יעקב אחייני, מה שלומך היום?" לבן הופיע מן הצד השני, מתקדם בזריזות לעברי.

"הכל מעולה, מה איתך דודי היקר?" שאלתי בנימוס. מנסה להבין מה הוא צריך או רוצה. "יעקב, אתה כבר חודש עובד עבורי חינם, ואני מעוניין לדעת מה אתה רוצה שיהיה שכרך?"

הוא התיישב לצידי מביט עמוק אל תוך עיניי. אולי הוא צוחק? אם אבקש את בתו זה יהיה מעשה נבון? או שמא הוא יצחק עליי? מן הסתם שהיא שווה יותר מעבודה של חודש.. אולי אעבוד עבורו יותר?

"אגיד לך מה, יש דבר אחד שאני רוצה יותר מכל. ואני מוכן לעבוד עבורך שבע שנים על מנת לקבלו" הבטתי בו ומשכתי בכתפיי.
"והוא?" לפתע קולו נשמע היה מסוקרן.

"בתך הקטנה, רחל". הייתה שתיקה שארכה דקה או שניים, אני לא בטוח, אבל הוא שקל את הצעתי בחשיבה מרובה לפני שהסכים לה.

"וַיְהִי בְעֵינָיו כַּיָּמִים אֶחָדִים, בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ" (בראשית כ"ט 31)

וכך עברו להן שבע שנים, שבע שנים מאז שאבי הבטיח ליעקב כי אנשא לו. היום זה ליל הכלולות שלנו. בכל יום שעבר יעקב ניסה יותר ויותר לדבר איתי, להכיר אותי, הוא הראשון שסיפר לי על ה"עסקה" שעשה עם אבי. הוא התרגש ממנה כל כך, ועם הזמן גם אני למדתי להתרגש ביחד איתו, שכן, באמת חשבתי כי אבי יחתן אותנו, אבל לא. הוא לא. בגלל שלא, אחותי הבכורה, והיא הגדולה מבנינו, מן הראוי שהיא תינשא קודם, ולכן, היא זאת שתתחפש אליי ותלך לליל הכלולות במקומי. לפחות כך אבי מספר לנו. אני חושבת שהוא פשוט רוצה שיעקב יעבוד עבורו שבע שנים נוספות, כי הוא יודע שהוא אוהב אותי עד כדי כך שהוא מוכן לעשות הכל.

"למה עשית זאת? אתה הבטחת לי את רחל ולא את לאה! למה רימית אותי?!" הבוקר שלי נפתח בצעקות מפיו של יעקב. כל כך כואב לי עליו שכך הוא רומה, אני הייתי צריכה להיות במקום לאה. ירדתי במדרגות בשקט לאט כדי לשמוע את השיחה בין השניים.

"לא אוכל לתת לבתי הקטנה, להינשא לפני בתי הבכורה! אני צריך לדאוג לכבודה!" אבי ענה במשיכת כתפיים. הוא לא דואג לכבודה. הוא דואג לנצל את אחיינו, ובעל ביתו כדי לקבל עבד לשבע שנים נוספות.

"תקשיב, אם אתה באמת רוצה ברחל, תעבוד עבורי שבע שנים נוספות, בסיומן, אני מבטיח לך שאביא לך את רחל לאישה".

"לא! קודם אנשא לרחל, ורק לאחר מכן אתן לך את 7 שנות העבודה כפי שביקשת" התמקח יעקב. אבי הביט בו במבט כעוס, שקל את העניין מספר דקות, חייך חיוך זומם וענה "אין בעיה" ולאחר מכן, לחץ את ידו.

הוא נישא לה אחריי, כי אני לא מספיק עבורו. האמנם נישאתי לו במרמה, אך עדיין אני אשתו. מאותו הרגע שנישאו הוא אינו שם לב אליי כלל, אולי הייתי צריכה לעמוד על שלי ולא להינשא לו מלכתחילה? לא.. זה אבי.. לא יכולתי להתווכח איתו בכל מקרה. כי זהו מעמדי. להביא ילדים, ולדאוג לצרכיו של בעלי. רק חבל, שבעלי לא מעוניין בכך שיהיה לי תפקיד – בין אם לדאוג לצרכיו ובין אם להוליד עבורו ילדים.

"אוי אלוהים, מדוע גורלי הוא להינשא לאדם שלא אוהבני?" מלמלתי בייאוש.

"וַיֵּרָא ה' בַּי-שְׁנוֹאָה לְאָה, וַיִּפְתַּח אֶת-רַחֲמָהּ; וְרַחֵל, עֲקָרָה" (בראשית כ"ט 31)

מספר שנים עברו מאז אותו יום שרחל ויעקב נישאו זה לזו, ובינתיים אני ויעקב הבאנו אל העולם ארבעה בנים. כמובן שהוא היה מעדיף שבנים אלו יהיו של רחל, אך יצטרך להסתפק בי, חשבתי תחילה... כי אם אביא לו ילדים הדבר יקרב בנינו, והוא ישים לב אלי יותר, ואולי אפילו יאהב אותי כמעט כמו שהוא אוהב את רחל, או אפילו קצת יותר, כך היו ציפיותיי.. אך הדבר לא קרה. שמו של כל בן שנולד לי הוא על מנת שאוכל להודות לאלוהים על כל דבר שעשה עבורי. הראשון, ראובן, כי ראה ה' שאני שנואה. השני, שמעון, כי שמע ה' את קולי. השלישי, לוי, על מנת שילווה אותי. והרביעי יהודה, שכן אני מודה לך ה' על כל ארבעת בניי, אך בכל זאת יעקב לא אהב אותי בזכותם. בכל היריון יכולתי להרגיש את התערבות ה' בכך שניסה להקל עליי ועל העצב שחשתי. עצם היותי בהיריון, דבר שאמור היה לשמח אותי, העציב אותי אף יותר במקום. ידעתי שהתינוק, היצור הקטן שנמצא בתוכי, זה שאני ויעקב נתנו לו חיים יחד, לא יהיה סמל לפרי אהבתנו, יעקב לעולם לא יאהב אותו כמו שהיה יכול לאהוב אותו, לו היה מרחמה של אחותי, מרחמה של רחל.

"שלום לך לאה! אחותי היקרה, תהיתי האם תוכלי להביא לי חלק מהדודאים שבנך מצא?"
שאלה רחל בהיסוס קל.

"ללא בושה, לאחר שלקחת את **בעלי** את גם רוצה לקחת את הדודאים **שבני** הביא לי?"
עניתי בבעס.

"בבקשה לאה, את יודעת כמה אני צריכה אותם" היא התחננה. זאת עדיין אחותי, בין אם
אני רוצה ובין אם לא, זה שאבי הכריח אותי להתחתן עם יעקב, היא לא אשמה בכך..

"את יודעת מה, אעשה איתך עסקה" הבטתי בה. "אתן לך את הדודאים, אבל בתמורה אני
רוצה לילה עם יעקב" היא שקלה את מילותיי בכובד ראש, אך לבסוף הנהנה כאות להסכמה.

בלילה שעבר לאחר שיעקב חזר מן השדה בערב, לאה קראה לו וכך הם העבירו את הלילה
יחד זה עם זו, בסוף הלילה, בבטנה של לאה, היה תינוק נוסף ועוד שניים בדרך, יששכר,
זבולון ודינה.

ישבתי בשקט באותו המקום, מביטה שוב בלבנה, מקווה שכמו באותו יום ראשון שפגשתי
את יעקב, לפני שהלכתי אל הבאר, היא תסיר את דאגותיי, תמלא את ליבי ותגרום לי לשכוח
מהכל. נאנחתי. הדמעה ברחו מבעד לעיניי, יוצרת שביל לח על הלחי שלי עד אשר נופלת
במהירות לשביל האבנים. ואחריה ברחו עוד כמה בודדות, עד שזה הפך לנהר זורם. לא
סוגרת את עיניי מנסה ומתאמצת לא להתייפח ולבכות לבד בלילה הקריר. אני רק חושבת
על כל שבעת ילדיה של לאה. מדוע לי לא מגיע האושר בקבלת ילד? מדוע אלוהים? מדוע
אתה מעניש אותי בלהיות עקרה? אם את ייעודי בעולם לקחת אז מדוע אני עוד פה? אפילו
אחד, רק אחד.. התייפחתי אף יותר. הרגשות שדחקתי כל כך הרבה זמן, כולם התפרצו באותו
הלילה.

הבטתי בעיניו הגדולות והחומות, הן דומות לעיניו של יעקב. הדמעה ברחה לה כשנזכרתי
בתחנוני לה'.. הוא שמע את קולי. הוא הביא לי מתנה. הוא הביא לי את **יוסף**.

מקום שני חטיבות ביניים

הקול שהרס את הכל-סיפור מגדל בבל

אריק חניס - כיתה ח', מקיף כללי אמי"ת ע"ש גוטווירט שדרות

בהנחיית עפרה עמר

"וַיְהִי כָּל-הָאָרֶץ, שְׂפָה אֶחָת, וּדְבָרִים אֶחָדִים..." (בראשית יא ו)

אנחנו הקול של קבוצה מאוחדת.
ציוו עלינו למצוא דרך אחרת.
"פרו ורבו מלאו את הארץ", אמר אלוהינו.
החלטנו להתיישב ולעשות כרצוננו.

בנו ובנו עשו מה שרצו,
את חוק האלוהים בעיניו הם חצו.
גבוה גבוה נישא למרומים,
שמינו יהדהד באלפי הדרים.

אבן עוד אבן עובדות אלפי ידיים.
הנה מגדלינו נושק לשמיים.
גבוה גבוה נישא למרומים,
עוד רגע נשב לצידך אלוהים.

מבול או אסון לא יתקנו את העולם.
הנה ילדיי שוב הפנו את גבם.
גב אל גב כתף אל כתף,
משכרות הכוח העולם יחרב.

זהו עונשי אליכם ילדיי.
טעות מרה נחה בידיי.
שפתכם לא שפתכם,
אחיכם הוא כבר זר.
גדול הפילוג, זמנכם פה עבר.

בלל ובלל,
את שפתינו בבלל.
כוחנו הרב יקבר בבבל.

מקום שני חטיבה עליונה

מעשה באב אדיש שבחר להחריש

שני אהרון – כיתה י"ב, מקיף ז' הקריה אשדוד

בהנחיית חנה ביטון

דף מיומנה של דינה בת יעקב

יומני היקר,

ביקר אותי לא מזמן אורח לא צפוי, בנוכחותו אני מרגיש כמעט ולא שפויה. הוא פשוט פרץ בחוצפה אדירה, הרס את כל האווירה. הוא לא שאל אם זה בסדר שהוא בא, לא אמר לכמה זמן הוא נשאר, אני בכלל לא רציתי שיישאר, אני תמיד מנסה הכל כדי שהוא ייעלם.

אלי, איך אוכל לסלק את הכאב? אמנם הוא אורח אך ממני את כל הכוחות הוא שואב. אתה זוכר את הכאב שנבע מאסון האונס? סיפרתי לך עליו, על כמה שהוא גדול ואיך הוא גורם לי ליפול.

זוכר שסיפרתי לך שהכאב הזה בליבי בודד? אני ציפיתי שהוא יעזוב מהר כי הוא ידוע בתור היותו נודד. אתה יודע איך הוא, מאישה לאישה הוא עובר, קורבן אחר קורבן הוא תוקף. לאחרונה, מצבו השתפר, הוא בכלל לא בודד, הגיע לבקר אותנו חבר, חבר שלו שהוא הכאב שלי, הכאב שבא אודות לאבי המאכזב. והכאב הזה? הכאב הזה לא לוקח הפסקות, לא ממש אכפת לו שהוא גורם לי לבכות. ייאמר לזכותו שהוא מבצע את עבודתו נאמנה, לא מפסיק להכאיב, אפילו לא לשנייה, ולחשוב שהוא בא רק בגלל האופן שבו אבא שלי, יעקב, הגיב.

יומני? אתה מבין אותי? אתה מרגיש את יגוני? אני לא ציפיתי לכאב נוסף, דחיתי אפשרות כזאת על הסף. בטוחה הייתי שאבי יתמוך בי וינקום, אפילו קיוויתי שהנקמה תבוא באותו היום, ביום של האסון. אבא שלי בחר להחריש, היית צריך לראות כמה הוא אדיש. איך הוא העז להחריש? איך הוא בחר להתעלם ואותי כך להחליש? איך יכול להיות שאת מצוקתי הוא לא מרגיש? אוי יומני, אם רק היה הוא קצת זמן לי מקדיש.

אני בסך הכל ילדה קטנה, ילדה קטנה עם צלקת גדולה. הלוואי והייתי מצליחה לנהל שגרת חיים רגילה, לקום ליום חדש ולא להיזכר במה שהיה. אני נזכרת בפחד, בבהלה, בחוסר

אונים, באכזריות ובכוחניות. אני נזכרת וחשה שוב באותן רגשות, שומעת שוב את אותן קולות. אני זוכרת איך שכבתי שם, מלאה בבושה, הייתי כל כך חלשה, אני זוכרת את ההרגשה האיומה.

זה גרם לי לאבד הכל, איבדתי את הילדות, איבדתי את התמימות. אפילו את האהבה לגופי איבדתי, אני מרגישה כעת פגומה, מרגישה כבויה, מקוללת ומסכנה. לא רק איבדתי, גם קיבלתי, קיבלתי המון. קיבלתי צלקות, פיזיות ונפשיות, קיבלתי סיוטים בלילות, קיבלתי את היכולת לבכות ככה פתאום באמצע היום. קיבלתי מאנשים רבים שאלות על הסימנים בגוף, אבל הם לא מקבלים תשובות כנות, בכל זאת, איך אני אצליח לענות מבלי לדמוע ולבכות?

נשארה בי צלקת וכעת הכל מזכיר לי את האסון, אני רק רואה גבר וכבר רצים לי אלפי סיוטים בראש. אני לא מסוגלת להישאר עם גבר לבד, שלא לדבר בכלל על להתאהב בגבר ולזכות לאהבה. אפשר לומר שהחיים שלי מתחלקים לשני חלקים, לפני האונס ואחריו.

ואבי? הוא התנהג כאילו כלום לא קרה. היה לי מזל שמצאתי נחמה, נחמה במעשה הנקמה. אחיי נקמו באדם הנורא, שכם בן חמור, על כך שעשה מעשה אסור, מעשה חמור. יומני, אמנם מצד אחד שכם בן חמור ידע להגיד כמה מילים יפות, אמר שרצה לקחת אותי לאישה, אמר שיעשה הכל כדי שתסלח המשפחה, אך מצד שני, הוא אפילו לא הביע חרטה, לא אמר מצטער ולא הודה שהיה זה מעשה נורא, זו הסיבה שלקחתי הכל בספקנות. ייתכן כי ההצעות שפיזר הן רק עוד מניפולציה כדי להשתלט כלכלית על משפחתי, ולא נועדו הן כדי להגן על כבודי.

לפעמים אני מנסה לשכוח ואולי אפילו לסלוח, לא קל להישאר עם הכאב והאכזבה, בסוף אני זאת שנשארת עם הטינה והשנאה. אני מבטיחה לך אני באמת מנסה, מנסה אבל אני לא מצליחה. קשה להתאכזב מהאנשים שקרובים לי ללב, הם לא סתם שם, הם שם כי אני סומכת עליהם שלא יגרמו לי לכאב וכשהם בכל זאת עושים את זה, זה כאב שלא מרפה. אבי הוא כזה, אבי היה קרוב אליי ובכל זאת בחר להתעלם ולשבור לי את הלב. חוסר התגובה שלו גרמה לי להרגיש שאני כבר לא חשובה לו, שהשלכות הנקמה הם כעת בראש ובראשונה. כמה חסרה לי התגובה שלו, התמיכה שלו, האהבה שלו, נמאס לי להרגיש לבד וחסרת אונים בגללו. מסביבי מיליוני רסיסי אכזבה, אם רק הייתי יודעת איך לבנות מהן חומות הגנה

שיתנו לי תקווה. קיוויתי שאבי יגיד משהו נחמד, משהו בסגנון של "אל תדאגי, זה יעבור, זה יעבור לפני שתשימי לב, אני כאן איתך עד שייעלם הכאב". כנראה שאצטרך על הכאב לנסות לבד להתגבר, כנראה שזהו גורלי, אין מה לעשות, ככה זה בחיים, מתאכזבים, נופלים ואחרי הכל, על הכל מתגברים.

מקום שלישי חטיבות ביניים

עבדות מצרים ועבדות מודרנית

נועה נוה - כיתה ט', מקיף י"א אשדוד

בהנחיית דגנית אלימלך

יום חמישי, 17 במרץ 2016

יומני היקר,

אתה בוודאי עדיין לא מכיר אותי, אז אני אציג את עצמי: שמי איריס, בת 14 מבאר שבע, ולפני יומיים קרה הנורא מכול – הוריי לקחו לי את הטלפון. איזו חוצפה!!

באותו בוקר גלשתי באינסטגרם, ובלי לשים לב, המשכתי עד 8:10. אימא שלי נכנסה לחדר שלי, ראתה אותי ולקחה לי את הטלפון – היא רוצה לעשות לי "גמילה מהאיפון" בטענה שאני משעבדת את עצמי אליו ואל הטכנולוגיה. היא טוענת שאני מבזבזת את רוב זמני עם האיפון, ושזאת הסיבה שהציונים שלי ירדו בשנה האחרונה.

"אולי תלמדי מאחותך, הילה?" סיננה אימא.

זה ממש לא פייר... הרי אני מוכרחה לקרוא את ההודעות שלי בבוקר, אני חברה בקבוצות רבות ואני צריכה להתעדכן במה שקורה שם (דבר שהילה, אחותי התאומה מתעצלת לעשות).
וחוץ מזה, איך אפשר בכלל להיות משועבד לחפץ???

מה אני אעשה עכשיו???! איך אני אדבר עם חברותיי?! הצילו!!!

זה ממש מבאס, אני לא יכולה להיות ככה בלי איפון, אני בכלל לא צריכה גמילה ממנו.

יום רביעי 10 לאפריל 2016

יומני היקר,

כבר עבר שבוע מאז שאין לי פלאפון.

שבוע!!

זה לא קל להיות לא מעודכנת במה שקורה. אני מרגישה לגמרי מנותקת מהעולם, והתקשורת עם חברותיי הפכה לקשה יותר. מצד שני, לאחרונה חל שיפור בלימודים אצלי, וההורים שלי טוענים שזה בזכות הליך הגמילה.

אתמול בשיעור תנ"ך, לכבוד פסח הקרב ובא דיברנו על העבדות ויציאת מצרים. המורה הגדירה עבדות כבעלות ושליטה של אדם, דבר מסוים או התנהגות על אדם אחר שנחשב לקניין שלו. בעבדות האדם המשועבד לא חופשי ואינו בן חורין לקבוע את ההתנהלות ואת סדר היום שלו. נראה לי שממש מבאס שבני ישראל היו עבדים ככה מאות שנים. דיברנו גם על המשמעות של להיות עבד - במשמעות פיזית - קניין של אחר ולעבוד בעבודת פרך בשביל האחר, ובמשמעות התודעתית - עבד הוא משולל זכויות בסיסיות ורצון חופשי. עם תחת שיעבוד הוא עם שאיבד את הזהות הלאומית שלו. לאחר השחרור מהעבדות, בני ישראל נדרשו לעבור תהליך של יציאה לחירות פיזית ותודעתית (שהיא יציאת מצרים), ולהתחיל להיות עם חופשי בעל ייעוד, חירות פנימית ואמונה באלוהיו ובמנהיגו. יום אחרי השיעור, חלמתי חלום מאוד מוזר. ובחלומי: אני עבד עברי במצרים בתקופת שיעבוד עם ישראל, ואני עובדת עבודת פרך. אלא שבמקום לבנות את פיתום ואת רעמסס, אני בונה אייפון ענק! החלום היה מפחיד ומבלבל מאוד.

יום שישי 22, באפריל 2016, ערב פסח

יומני היקר,

היום ערב פסח, וישבתי בבית וחשבתי על החלום שחלמתי לפני כשבועיים, ואני חושבת שהבנתי מה החלום בא לסמל לי - אני באמת הייתי עבד. ואני חושבת שאני גם לא העבד היחיד.

הצורך התמידי שהיה לי לשימוש בפלאפון שלי הוא סוג של עבדות - עבדות מודרנית. הוא לא עבדות פיזית כמו שאנחנו מכירים מהמקרא. העבדות הקדומה היא איבוד חירות אדם והפיכתו לקניין של אדם אחר, והוא חסר זכויות בסיסיות. בעבדות מודרנית לעומת זאת, העבד אינו קניינו של האחר, ויש לו זכויות חוקיות, שכן מרצונו החופשי הוא משעבד את חירותו לדבר אחר.

אני הייתי עבד לטכנולוגיה – ובעיקר לאייפון. הרי עבדות, הגדרתית, היא לא רק עבודת פרך פיזית, אלא גם הרגל או התמכרות, השוללים למעשה את החופש.

והשימוש באייפון אכן שלל לי את החופש. הייתי משועבדת אליו מרצוני החופשי. מחד גיסא, הטכנולוגיה מקלה על האדם, ומפתחת את העולם, ומאידך גיסא – עלולה לגרום לניווט ולשעבוד. במקרה שלי, אני נתתי לטלפון החכם שלי לקבוע לי את סדר היום. כל חיי סבבו סביב האייפון והטכנולוגיה: בארוחות המשפחתיות סביב שולחן האוכל הייתי שקועה בהתכתבויות, דיברתי עם אנשים אחרים דרך הרשתות החברתית במקום פנים אל פנים. שקעתי מול מסך הפלאפון ונתתי ללוח המקשים, להודעות ולמסרונים לקבוע לי את סדר היום.

בעבודת שכזו, עבדות מודרנית שבה אנחנו נותנים לטכנולוגיה המתקדמת של היום לשעבד אותנו בהסכמתנו ומרצוננו החופשי, היא עבדות שכל החברה שלנו חוטאת בה. במאה ה-18, ז'אן ז'ק רוסו הגדיר את העבדות כבעיה חברתית, וגם לאחר כ-400 שנה זוהי עדיין בעיה חברתית עמוקה ומושרשת שלובשת פנים חדשות.

”עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאינו ה' אלוהינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה. ואילו לא הוציאנו הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים.”

את יציאת המצרים שלי הוציאה אותי אמי, שכן הוציאה ממני את הטלפון שלי ביד חזקה ובזרוע נטויה למשך חודש. ואילו לא הייתה מוציאה מידי את הפלאפון, הייתי נשארת משועבדת...

מקום שלישי חטיבה עליונה

האדם ואשתו

אריאל סביקוב - כיתה י', מקיף ג' אשדוד

בהנחיית ענבל טלקר

הוא שכב על צד הגבעה מתחת לצל עצי התאנה, גופו מונח על אפר ודשא ועיניו היו עצומות. הוא נשם נשימה עמוקה. ידו הרגישה את האדמה הפורייה החומה ואת עלי הדשא ורוח קרירה מרעננת את גופו החשוף.

"מצאתי פירות חדשים!" הוא שמע קול מתוק וכפות רגליים נוחות על האדמה במהירות אחת אחרי השנייה. הוא פתח את עיניו וראה את השמיים הכחולים מבעד לעלי התאנה, ואישה צועדת לעברו, הוא ידע שזו היא אשתו.

היא התיישבה לידו והראתה לו שני סוגי פירות וחופן אגוזים. האדם התיישב מולה ובחן כל אחד מן המציאות. הראשון היה פרי ארוך עם קליפה צהובה ועבה, השני היה עגול וקשה עם קליפה דקה ואדומה והאגוזים היו עגולים וקשים בצבע חום צהבהב. הוא הבין שלא הביאה פרי מעץ הדעת ואבן ירדה מעל ליבו, הוא נשק לאישה במצחה, והיא חלקה אתו את פירותיה.

"האם גילית חיות חדשות היום?" שאלה אותו האישה

הוא השיב לה בחיוב. "כשצעדתי לכאן גיליתי חתול עצום עם רעמה מפוארת ופרווה חומה צהובה כצבע האגוז" אדם הצביע על האגוז שהאישה הביאה. "התקרבתי אליו ובחנתי אותו מקרוב ליטפתי את פרוותו וכשהוא פתח את פיו גיליתי ניבים בגודל אצבע" עיניה של אשתו התרחבו מהתפעלות ושאלה: "ומה שמה של החיה הזו?"

אדם ענה לה "אריה קראתי לו והוא מלך החיות."

הם המשיכו לאכול לשוחח ולהתפעל מיופי נוף הגן, וכל עצי הגן הדקלים והגפן היפים למראה, ומאלומות האור שיצרו העננים ומימיו הכחולים של הנהר שהשקה את הגן. הוא התפצל לארבעה וחצה אדמות רחוקות מלאות שפע וכל טוב. כל חיות השדה נהרו לנהר זה וכל עופות השמיים מכל הצבעים נחתו ורחצו שם - האריות, היעלים, הזאבים, הכבשים הנמרים והגדיים רבצו שם למשך כל היום.

ותקום האישה ותלך לרחוץ עצמה בנהר לפני השקיעה ובדרך חזרה טיילה בין עצי הגן, אהבה האישה למצוא סוגי פירות חדשים להביא להם לאכול. הגיעה האישה לקרחת יער גולה ובמרכזה עמד עץ מרשים וגבוה מכל עצי הגן. היא התקרבה לעץ והסתכלה מקרוב על פירותיו, שלא נראו כמו שום פרי שראתה עד כה.

היא נזכרה שאדם הזהיר אותה מהעץ הזה, ולפתע היא הבחינה בדמות מהלכת לכיוונה מבין העצים. כשהדמות יצאה אל קרחת היער האישה ראתה שזהו נחש וחייכה לעברו כמו לכל חיות השדה. קשקשיו של הנחש הבריקו למגע קרני השמש. ושיניו הארוכות לא הרתיעו את האישה כלל.

הוא התקרב אל האישה ושאל באופן חברותי: "הלא אלוהים אמר לכם לא לאכול כלל מפירות הגן?" ענתה לו האישה "לאכול מפירות עץ הגן מרשה לנו אך בעץ הדעת טוב ורע הוא לא מרשה שניגע ונאכל מפירותיו ואם כן אולי נמות."

הנחש היה ערמומי וידע בדיוק איך להשיב לה וכך עשה: "אתם לא תמותו, אלוהים יודע שביום שתאכלו ממנו ייפקחו עיניכם ותהפכו להיות כמוהו ותוכלו להבדיל בין טוב לרע." האישה הסתכלה למטה במבוכה היא לא ידעה למי להאמין, לאדם או לנחש.

"אני יודע שהנך מתלבטת, תני לי להוכיח את צדקתי." הנחש לקח את ידה בעדינות והניח אותה על קליפת העץ החומה ובאותו רגע האמינה לו האישה, כי ראתה שהיא נגעה בעץ ונשארה בחיים.

היא בחנה שוב את העץ וראתה בו יופי שלא ראתה עד כה. "אולי יהיה נחמד לדעת את מה שאלוהים יודע" היא אמרה וקטפה פרי אחד מן העץ. "אני מודה לך נחש על עצתך." אמרה האישה והחלה לצעוד בחזרה אל אדם.

כשהגיעה לגבעה של אדם, השמש נשקה לגבעות במרחק והעננים נצבעו באלפי גוונים של כתום, וורוד ואדום. היא ראתה אותו שוכב היכן ששכב לפני שעזבה, היא צעדה אליו בשקט, התיישבה בעדינות ליד ראשו והניחה את הפרי מאחורי גבה. הוא הסתכל עלייה חייך ושאל: "הבאת לנו פירות לאכול?" קולו היה עמוק ונעים. "הבאתי לנו פרי מיוחד הפעם" היא התרגשה לבשר לו "עצום את העיניים, זאת הפתעה."

הוא עצם את עיניו והאישה לקחה את הפרי העגול, וחצתה אותו לשניים וחצי אחד הניחה על הדשא. היא הריחה את הפרי וריחו היה מתוק יותר מכל פרי אחר. היא חצתה אותו שוב וביקשה: "פתח את פיך."

היא הניחה את חתיכת הפרי על לשונו וחתיכה בפיה בו זמנית. היא עצמה את עיניה ולעסה את הפרי, היה לו מרקם רך שכמעט נמס בפה וטעמו מתוק כמו דבש וברגע שהם בלעו את הפרי עיניהם נפתחו ועולמם השתנה. הם הרגישו צמרמורת שהתחילה בעורפם והמשיכה במורד עמוד השדרה אל הידיים הרגליים וקצות האצבעות.

הוא הרגיש בפעם הראשונה תאוה לאשתו והיא אליו. הם הסתכלו אחד על השנייה וידעו שערומים הם.

"מה נתת לי לאכול?" שאל האדם, הוא הרגיש שונה בצורה טובה ורעה בו זמנית ותהה מה מתרחש בגופו.

"הבאתי לנו מפרי עץ הדעת לאכל" אמרה האישה. אדם התיישב במהירות, הוא הרגיש שלפתע ניתנה לו ברירה, הוא יכול לצעוק על אשתו ולגרום לה לעצב או לדבר אתה ברוגע ולפתור את הבעיה בשלווה. וענה לה: "זוכרת את שאמרתי לך שאלוהים ציווה עלינו לא לאכל מהפרי, כי אם נאכל מות נמות."

"אך אתה רואה שאכלנו שנינו מהעץ ונשארנו חיים" הסכים האיש לדברי אשתו וחמתו שכחה.

ותעלה החמה מעל גבעות המזרח ויהי בוקר. וישמעו את קול אלוהים מתהלך בגן. קם האדם מן האדמה והעיר את אשתו ואמר לה בדחיפות "אלוהים בגן ויכול הוא לראות אותנו ערומים בואי במהירות." הוא לקח את ידה והם קטפו עלים מעץ התאנה שמעליהם ותפרו להם חגורות. "קדימה בואי נסתתר" אמר האדם לאשתו ושניהם רצו מאחורי סלע בין עצים במורד הגבעה והם ישבו והתחבאו.

לפתע שמעו קול מרגיע, מטיל אימה ומלא סמכות בו זמנית קורא "אדם, אייכה?"

אדם הרגיש מחויב לענות והסביר: "שמעתי אותך בגן וראיתי שאני ערום לכן התחבאתי."

"ומי אמר לך שאתה ערום, האם אכלת מהעץ אשר ציוויתי ממך לא לאכול ממנו?"

ענה לו האדם: "אשתי קטפה אותו והיא נתנה לי לאכל מן הפרי ואכלתי אותו." ושאל אלוהים את מדוע עשתה זאת והיא ענתה לו: "הנחש גרם לי לחשוב שאני יכולה לאכל מן העץ ואכלתי."

וקרא אלוהים לנחש לבוא והנחש בא ואלוהים לא שאל את הנחש, כי ידע שהנחש היה ערום מכל חיות השדה ותשובות זדוניות לו ואמר: "כי עשית זאת, ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה. על גחונך תלך ועפר תאכל כל ימי חיך אתה וכל זרעך לעולמי עולמים!" ובאותו רגע ירדו מן השמיים מלאכים וקצצו את ידיו ורגליו של הנחש, דמו ניתז לכל עבר והוא נפל על הקרקע בזעקה גדולה שהבריחה את כל עופות השמיים ממשכנם בעצים. ויוסף אלוהים: "ומהיום עד קץ הימים תהיה איבה אישית בינך ובין האישה, ובין זרעך, ובין זרעה."

לרגע חשבה האישה שהתחמקה מעונשה, אך במהירות היא גילתה את גודל טעותה.

ויאמר אלוהים לאישה: "את תהי הרה ותצטרכי ללדת בנים ותלדי בכאב וייסורים, ובנוסף בעלך ישלוט בך ואת תהי כפופה אליו למשך כל חיך, ושמך יהיה חוה, כי אם כל חי את."

והאדם עמד שם מושפל ראש כששמע את גזר דינה של אשתו וידע, שגם עונשו קרב ובא, וכך היה. ויאמר אלוהים אל האדם "כי אכלת מהעץ אשר צותיך לא לאכול ממנו, תהיה האדמה ארוה בעבורך ובעצבון תאכלנה כל ימי חיך ומפירות שבעזרתם חיך היו מתוקים כדבש לא תאכל עוד, וכדי לאכול תצטרך בזעת אפך לעבוד את האדמה כל חיך וממנה לחם תאכל כל חיך עד שתשוב אל האדמה שממנה באת כי אפר אתה ואל עפר תשוב."

ועזב אלוהים את המקום הזה והשאיר אותם לבדם. חוה נפלה על הרצפה והתחילה לבכות היא הרגישה יגון וחרטה עצומה על מעשייה "מה עוללתי אדם." היא יבבה. אדם הרים אותה אליו וחיבק אותה בחוזקה והוא ידע בליבו שהוא צריך להיות חזק בשבילה, הוא ניסה לנחם אותה ולחש באוזנה: "בחיים אנחנו, ויש לנו אחת את השנייה וכל השאר לא משנה." חוה חיבקה אותו בחוזקה והרגישה בטוחה בידיו.

כשאלוהים חזר הוא הביא להם כתנות מעור כדי לכסות את גופם. הוא קרא לאדם לראותו בלי האישה, וכשבא האדם הוא ראה את רוח אלוהים בצלמו ובדמותו, דמות אנוש עשויה אור. ואמר לאדם אלוהים: "אתה אכלת מעץ החיים ומעתה אתה כמוני, יודע טוב ורע וגם זרעך ידעו טוב ורע ויהיו גם הם כמוני ואתה לא תאכל מעץ החיים לעולם."

”מה נעשה עכשיו?” שאל האדם את אלוהים ”ועכשיו קח את אשתך ולכו מערבה אל שער גן העדן ותגורשו משם, ואתם לא תשובו בחייכם, ואולי לאחר דורות רבים אתה, אשתך, ונפשות כל צאצאיך תחזרו לחיות כאן...”

כך עשה האדם, לקח את אשתו, והם הגיעו לשער גן העדן שעשוי אבן ועטוף גפנים וצמחייה רבה עטפה את המקום וכשיצאו מן השער ירדו מן השמיים הכרובים שגופם גוף ארייה עם כנפי נשר וראש אדם והם החזיקו חרב בוערת ולעולמי עולמים הם שמרו על שער גן העדן ודרך עץ החיים.

והאדם ואשתו המשיכו בדרכם והסתכלו אל האופק ועל האדמה הקשה והנהר והנחלים היוצאים ממנו וראו את הנחש שזוחל על גחונו ולמרות הצער בגירושם מהגן הם ראו בכך סימן טוב וחיוך עלה על פניהם.

הם ידעו שבניגוד לנחש הם אינם ארורים, אינם זוחלים על גחונם, ולהם יש האהבה אחד של השנייה, והם יוכלו להביא ילדים לעולם ולהקים בית ומשפחה וכך עשו.

ואדם ידע את אשתו ותהר ותוליד בנים ובנות והם פרו ורבו וצאצאיהם יחיו לאלפי שנים והם מילאו את הארץ וכבשו אותה.

והם היו לאנשים גדולים וחכמים וגיבורים וצדיקים, והם הקימו והפילו ממלכות ומעצמות ובזכות עץ הדעת קיבלו את הכוח להשמיד וליצור ולהגיע למקומות רחוקים אפילו למאור הקטן ואולי יום אחד לכוכבים.

לְזַרְעָה
נְתַתִּי
אֶת הָאָרֶץ
הַזֹּאת
מִנְהַר מִצְרַיִם
עַד-הַנְּהָר
הַגָּדֹל
נְהַר-פְּרָת”

בראשית ט"ו, 18

עבודות נבחרות

עבודות נבחרות מהמחוזות

צפון

- 161..... אביב אלקריאף / יומנו של אשת לוחם מצבא גדעון- אורט שלומי.
164..... שוהם ביטון / שני אחים פחות אחד- דנצינגר, קריית שמונה.
167..... ליאור קדוש / המכתב שלא נכתב – דבורה הנביאה-נופרים בגליל, טבריה.
171..... עופרי טשומה / בלדה - קינת אם סיסרא, אורט אלון עפולה.

חיפה

- 173..... צליל דוד / מונולוג של חווה אחרי הרצח- דמוקרטי 'קשת', זכרון יעקב.
175..... אושר חפוטה / המצפון שבנפש האדם? – 'עתידים' אור עקיבא.
177..... אלמוג גולן / אהוד בן גרא מול עגלון מלך מואב-יומן, אורט דפנה.
180..... תמר גוטפריד/ סיפורה של נערה בתקופת השופטים-, אורט דפנה.

תל אביב

- 183..... גילי קולרמן / אהבת לאה- ז'בוטינסקי הרצלייה.
187..... שיר מלכי / מוצא אחרון - התאבדות שאול- בן צבי, קריית אונו.
189..... מעיין יחזקאל / קין והבל- עירוני רמז, בני ברק.
190..... דנה ממון / פנייה לאנשי המאה ה-21- שז"ר, בת ים.

מרכז

- 193..... ננה צוברי/ מדוע באמת צחקתי לדוד?- 'עמי אסף', בית ברל.
195..... דורון פישר / "הרגתי אותך, רצחתי אותך"- עתיד למדעים, לוד.

ירושלים

- 196..... אמיר תעידי / בלדה לשאול- עירוני ג, מודיעין.
197..... רון בניימין / שנות השקט- 'יחד', מודיעין.

דרום

- 199..... אלן רמניוק / סיפור דוד וגוליית- מקיף ה', אשדוד.
201..... ליאור דבורה / הים נחצה לשניים – עירוני א, אשקלון.
203..... אלון קוליעקוב / יומנו של אליאב מלחמת דוד וגוליית- אורט ערד.
207..... עידן מניליס / על לא "הבל" בכפו- מקיף ז', אשדוד.

יומנו של אשת לוחם מצבא גדעון

אביב אלקריאף - כיתה ט', אורט שלומי

בהנחיית אהוד שרפי

"אפרים! אפרים!" קראתי בחוזקה, "יש כרוז בחוץ שמודיע שגדעון יוצא למלחמה במדיינים, והוא קורא לכל הגברים למלחמה!"

"בסדר אחינעם, אני מתארגן!" השיב אפרים, "תני לי להתארגן חמש דקות ואני אצטרף אליו!"

אפרים יצא למלחמה ונשארתי לבדי עם שני הילדים שלנו: אלעד ודניאלה. אלעד בן 5 ודניאלה בת 3. נלחצתי מאוד, אבל הייתי צריכה להראות שאני רגועה כדי שהילדים יהיו רגועים. המשכתי בשגרה והתנהגתי כרגיל וכל פעם שהילדים שאלו איפה אבא, אמרתי להם שהוא הלך לעבודה ויחזור מאוחר.

באופן מפתיע מאוד אפרים חזר באותו ערב, הייתי מאושרת, רצתי אליו והתחלתי לדבר איתו.

שאלתי אותו: "תגיד, אפרים, ניצחתם את המדיינים בקלות רבה כל כך?"

הוא השיב: "לא יצאנו למלחמה עדיין, גדעון רק עשה מיונים."

"מיונים?" שאלתי כיוון שלא הבנתי למה הוא מתכוון.

"כן, מיונים", השיב לי אפרים והמשיך: "גדעון קרא לכל הגברים מהשבטים של מנשה, זבולון, נפתלי ואשר. הגיעו 32 אלף לוחמים."

"אכן, מספר גבוה מאוד", אמרתי.

אפרים המשיך בדבריו: "גדעון אמר ש-32 אלף לוחמים זה יותר מדי אז הוא אמר שכל מי שמפחד שילך."

"הלכת?" שאלתי אותו.

"לא ייתכן שאני אלך! אני נלחם על ביתי!" אמר בגאווה, "אבל בניגוד אליי, 22 אלף לוחמים אחרים פשוט הלכו, ואז נשארנו 10 אלף לוחמים."

"זהו מספר גבוה, לא?" שאלתי בהססנות.

"כן, גם גדעון חשב כך" אמר אפרים, "ולכן הוא עשה לנו מסע ארוך ומפרך, כאבו לי הרגליים מאוד, זה היה קשה, אבל לא התייאשתי."

אחרי ה"טירונות" שהוא עשה לנו הוא לקח אותנו לשתות מים, וכמעט כל חבריי כרעו על ברכיהם בשביל לשתות, אבל כמו חלק מחבריי, אני כרעתי ברך אחת, הושטתי את ידי אל המים, מילאתי את ידי במים ולאחר מכן שתיתי, בתנוחה זאת אם מישהו היה מנסה לתקוף אותי אז הייתי מוכן. לאחר כמה דקות גדעון בא אליי ואומר לי שנבחרתי להשתתף במלחמה.

"כל הכבוד לך בעלי היקר!" החמאתי לו, "ומתי אתם מתכננים לתקוף את המדיינים?"

"הלילה", המשיך, חזרתי הביתה בשביל להיפרד ממך ומהילדים. "תיפרד מהם ותצא מלחמה, אתה לא רוצה לפספס את הקרב."

אפרים הלך להיפרד מהילדים וכעבור מספר דקות הוא יצא מהבית להילחם במדיינים. איחלתי לו "בהצלחה!!!" אבל אני לא חושבת שהוא שמע אותי. לאחר שהלך, דניאלה התחילה לבכות. הלכתי אליה, חיבקתי אותה חזק והרגעתי אותה, אמרתי לה שאבא הלך ושהוא יחזור מחר והכל יהיה בסדר. דניאלה נרגעה והלכה לישון. היה לילה ארוך, לא נרדמתי, חששתי לגורלו של אפרים, אני מקווה שהוא בסדר ושהם מנצחים את המדיינים. לבסוף נרדמתי, העייפות הביסה אותי. כשהתעוררתי, ראיתי שאלעד ודניאלה משחקים להנאתם בסלון, הלכתי אליהם, חיבקתי ונישקתי אותם, והם שאלו אותי: "איפה אבא?" עניתי שאבא אמור לחזור עכשיו. מיד כשסיימנו לאכול את ארוחת הצהריים, אפרים נכנס הביתה וקרא בקול: "חזרתי!" אלעד ודניאלה רצו לחבק אותו ולנשק אותו, ורק כאשר סיימו, ניגשתי אליו. שאלתי אותו: "איך היה במלחמה? ניצחתם?" והוא השיב לי במהירות: "ניצחנו במלחמה, אך הטקטיקה שבה תקפנו את המדיינים הייתה פשוט יוצאת מהכלל!" "כיצד תקפתם את המדיינים?" שאלתי, הוא סקרן אותי מאוד. "בתחילה, לפני שתקפנו, גדעון והמשרת שלו, פורה, התקרבו למחנה המדיינים וצותתו לשיחה בין שני שומרים. בשיחה הם שמעו שומר

אומר לחברו שהוא חלם חלום ובחלום הוא ראה לחם שעורים מחריב את מחנה מדיין. חברו אמר לו בתגובה שהוא ראה בחלום את גדעון מחריב את מחנה מדיין כשהאלוקים לצידו. "חלום מרתק ביותר, אך מה המשמעות שלו?" התעניינתי. "גדעון ופורה אמרו לנו שזהו הרגע לתקוף, חשבתי קצת על המשמעות של החלום והבנתי שמצב רוחם והמורל של המדיינים ירוד ולכן יהיה קל להפחיד אותם. ואז החלה המתקפה, גדעון חילק אותנו לשלוש פלוגות, מאה חיילים בכל פלוגה, נתן לנו שופרות וכדים ובתוך הכדים יש נרות. גדעון חיכה לרגע הנכון ואז סימן לנו לתקוע בשופרות ולשבור את הכדים. עשינו זאת, היה רעש חזק אבל לא פחדנו והמשכנו קדימה. הקפנו את מחנה המדיינים כשהנרות ביד אחת והשופרות ביד השנייה, אנחנו תקענו בשופרות והמדיינים ראו רק את הנרות. "טקטיקה מצוינת!" לא יכולתי להתאפק. "המדיינים פחדו כל כך שהם התחילו להרוג איש את רעהו, לרוץ ולצעוק לכל עבר עד שבסוף, נהרגו 135 אלף מדיינים!" "קרה כאן נס גדול" השבתי לו, "מעטים מול רבים, 300 אלף מול 135 אלף, האלוקים היה לצדכם ונתן את מחנה מדיין בידיכם! אבל הכי חשוב שחזרת הביתה בריא ושלם".

שני אחים פחות אחד

שוהם ביטון - כיתה ז', בית ספר דנציגר, קריית שמונה

בהנחיית נעמי אליעז

צרחו. רגע לפני שאחיו נפל לקרקע הוא הוציא את החרב המגואלת בדם. קול חלקלק של בשר נקרע, נשמע בעת שהחרב הוצאה ולאחריו. קול חבטה של אחיו הנופל לקרקע. עשן מקורבן אחיו נראה באופק של בין הערביים, אבל למה הבל? למה? שאל קין בקול שקט. למה לא רצית לתת לי גם מן הכבשים שלך להעלות קורבן? הרי אני איש אדמה, אין לי כבשים ופרות להביא לאלוהים, ולך...?

החרב נשמטה מידו. זרם דקיק של דם זרם מהבל, קין ראה בעיני רוחו את תאומותיו של הבל מתאבלות על מותו, ואת אביו ואמו עומדים באלם קול למשמע הבשורה המרה. קין ראה כיצד נשמתו של הבל עולה למעלה, והמלאכים, כנפיהם הלבנות בוקות באור הערביים. קין עדיין עמד לצד גופתו של אחיו המת.

לצד הגופה נחה החרב שבעזרתה ביצע את הרצח. לא, לא רצח סידר את אי הצדק שנגרם לו. הוא בהה במשך שניות אחדות בנקודה איי שם באופק הרחב. לאחר מכן, התכופף, הסתכל על גופת אחיו ואמר: "היה שלום אחי!" לקח את החרב והלך לאן שרגליו נשאו אותו. הוא הלך והלך, חלף על פני עצי פרי, עצי סרק, צמחים וחיות, יופי מאין כמוהו. אבל לכל מקום שרק הפנה את מבטו הוא עדיין ראה את התמונה שהעשן של קורבנו של הבל עולה, ואילו לקורבן שלו, העשן יורד אל הקרקע מהיכן שהביא את העולות.

כמה חוש הומור יש לאלוהים? גיחך קין בתוך ליבו, הרי לפי אלוהים הוא רואה את בני האדם כשווים. היכן המשפט הזה? הייתכן שאלוהים חסר צדק??? אם לפי אלוהים כולם שווים, מדוע הוא קיבל את עולתו של הבל ואת שלו לא קיבל?

גשם החל לרדת. גשם חזק שלא נודע כמותו מזה שנים רבות. וכמו שהגשם שוטף את המים בנהר פרת הגדול, כך גם הזיכרונות שטפו את קין, שהמשיך ללכת בדד תחת העננים האפורים. הוא נזכר שלהבל היו שתי תאומות, ואילו לו תאומה אחת. גם כשאביהם לימד אותם לצוד, הבל התגאה בצבי הגדול והזהוב שהוא צד, וכאשר גם הוא ניסה לצוד צבי,

הצבי ברח לו. לא משנה אלו תחבולות קין ניסה. מאז ומעולם ההורים אהבו יותר את הבל, הבן המועדף. מסתבר שהוא היה מועדף גם על אלוהים. הוא קין, היה סתם ילד דחוי גם על ידי ההורים וגם על ידי אלוהים, אפילו את קורבנותיו אלוהים לא רצה לקבל.

רעם חזק נשמע מעליו וקול קרא בשמו, קול עמוק ונורא לשמיעה. הקול העמיד אותו במקומו ומתוך דחף בלתי נשלט הוא ענה " הנני, איה אחיך"?

קין הבין שהקול שמדבר הינו אלוהים, מדוע הוא שואל ? הרי הוא יודע היטב היכן הבל?

"שמעתי את דם אחיך צועק מן האדמה, אינך מתבייש במעשיך? לרצוח בדם קר את אחיך?"

אלוהים לא נתן לקין אפשרות לענות, הוא פשוט המשיך בדבריו. הרי אלוהים הוא זה שברא את העולם בששת ימים, אין לו ממה לחשוש. לא כמו בני האדם אשר חוששים יותר מכל יצור אחר בעולם.

"על מעשיך אלו אתה נשפט לא לשוב לעולם אל בית הורייך, עד יום מותך אתה תהיה נע ונד בארצות אשר מעבר לים. ובכל יום שיעבור אתה תיזכר באותה צרחה אחרונה שהבל צרח בנשמתו האחרונה."

הקול הלך והשאיר את קין עם מחשבותיו הקודרות בגשם השוטף. קין לא היסס, הוא קם ואמר: " אם לא אחזור לבית הוריי, מה לי להישאר כאן במקום הזה? אני אצא ברגע זה אל העולם הרחב."

כשהעננים התפזרו, הירח הגדול בהק באור יקרות ונראה היה שהוא נתן תקווה לקין, כיוון שזה התחיל ללכת במרץ אל עבר האופק תחת שמי הקטיפה, שנצצו עם מאות ואלפי כוכבים זעירים. קין צעד ופתאום הפנה את מבטו לאחור, הסתכל על העמק שבו גדל והזיכרונות שטפו אותו. הוא נשם נשימה עמוקה לפני שאמר: "היו שלום", הסתובב בחזרה ונעלם, ומאז לא ראו אותו יותר. יש המשערים שקין מת בגיל מאוד מבוגר, אולי בשיבה טובה, אך לא בשקט ובשלווה. האם הוא באמת התייסר במחשבות על אחיו שבעולם המתים? האם כאב לו כשהרג את הבל? לכל השאלות הללו על קין אין מענה, אבל דבר אחד ניתן ללמוד מן הסיפור הטרגי הזה, שקין הרג את הבל לא מתוך קינאה, אלא מתוך אמונה שהוא עושה צדק.

הירח הגדול שהסתכל על קין בעודו הולך לא היה היחיד שהסתכל עליו, היה גם את אלוהים, שהביט בו בצער רב על העונש הכבד שנתן לו. אולי אלוהים לא הסתכל על התמונה המלאה, אך בהחלט מוות ואלימות אינם הפתרון הנכון לסוג כזה של סכסוך.

המכתב שלא נכתב - דבורה הנביאה

ליאור קדוש - כיתה ט', נופרים בגליל, טבריה

בהנחיית ליאת מאירסון וצביה תמיר

(יש לכם מכתב שכתבתם כבר אלף פעם למגירה? יש משהו שכבר שנים אתם מתכתבים איתו בלב? אם כן, זוהי הפינה שלכם)

לכל הנשים באשר הן, היום אני רוצה לדבר אתכן על נושא שעדיין רחוק מהמודעות הציבורית.

אתן יודעות איזה יום מתקרב אלינו?! כן, כן, אני בטוחה שכבר כולכן עסוקות בתכנון לפינוק המושלם ל"יום האישה" ... כולנו כבר מכירות את היום "המרגש" הזה שנועד לשמח את הנשים. יום בו האישה מרגישה שייכת, בעלת זכויות, יפה, חכמה, חזקה אישה שיש לה מקום בעולם.

בכל הפנטזיה הזאת, אני שואלת את עצמי, למה? למה האישה צריכה לקבל יום אחד בשנה שבו תוכל להרגיש שייכת ושוות ערך?

בנות, זה יום שנועד לחפות על כל גילויי השוביניזם הקרים והכואבים שקורים במהלך השנה, שמהם אנחנו מתעלמים, כאילו כלום לא קרה, ממשיכים כרגיל. אבל "ביום האישה" אנחנו נזכרים בכלום ומבקשים סליחה ...

אני בטוחה שרובכן פמיניסטיות, כמוני, פחות או יותר בעד השוויון בין הנשים לגברים, בטח כשאתן קוראות כתבה או פוגשות בנושא, רובכן בעד שיח. אולם בסופו של דבר כאשר קורים מקרים קיצוניים המורידים את הנשים ומשפילים אותן, רובנו ואני מודה שגם אני מתעלמות מהמצב, או יותר נכון רגילות אליו ולכן מקבלות אותו כמובן מאליו ...

אף פעם לא חשבתן למה, למה אנחנו כל כך רגילות להיות פחות טובות, פחות חזקות, פחות חכמות ותמיד פחות!..

למה אנחנו צריכות לציין רק יום אחד מהשנה ולהוכיח לנו שאנחנו יותר, ולא להוכיח לעצמינו את זה כל יום!?

בנות, אל תיבהלו! הבעיה היא לא בכך, עוד מתקופת התנ"ך הנשים נחשבו למעמד הנחות, באותה תקופה לנשים לא הייתה את הזכות להחליט, להביע דעה, ללמוד ולדעת ...

הנשים עמדו לצידם של הגברים, הן היו מופחתות בזכויות ובכך נחשבו לרכושם של הגברים והם יכלו לשלוט בה .

על ההבדל בין מעמד האישה למעמד הגבר נאמר באותה תקופה, "עולם כמנהגו נוהג" ולא היה כל סיכוי לשינוי.

עד שאישה יפה, חכמה, חזקה ולוחמת הצליחה להוכיח שאפשר גם אחרת!

אתן בטח לא זוכרות את דבורה הנביאה משיעורי תנ"ך בחטיבה, אני בטוחה שתמצאו בה דמות להערצה .. דבורה היא אישיות מאוד מיוחדת וחשובה עבורי, "ודבורה אישה נביאה אשת לפידות היא שופטה את ישראל בעת ההיא", אני מאוד מעריצה את הגבורה שלה, היא הייתה אישה חזקה החלטית ומובילה.

טוב, אז לענייננו, דבורה הייתה הנביאה היחידה אשר מילאה תפקיד פעיל, חשוב ומכריע בתולדות ישראל . היא יזמה, ארגנה וניהלה בצורה מתחכמת את המלחמה נגד סיסרא לכיבוש עמק יזרעאל מידי הכנענים.

תקופת השופטים, מוכרת לכן?

אתן יודעות שבאותה תקופה " ויעלו אליה בני ישראל למשפט ", בימי יבין מלך כנען שישב בחצור " ויזעק סיסרא את כל רכבו תשע מאות רכב ברזל ואת כל העם אשר איתו " לתקוף את בני ישראל .

לאחר 20 שנות שיעבוד למלך יבין ולשר צבאו החליטה דבורה הנביאה שיש לשנות את המצב, היא יזמה את המלחמה נגד יבין מלך חצור "ותשלח ותקרא לברק בן אבינועם מקדש נפתלי ותאמר אליו הלא ציווה ה' אלוהי ישראל".

ברק, ידע על הערצת העם לדבורה המגשרת, המפשרת והמייצעת נתן את הסכמתו בתנאי שתקח חלק פעיל בהכנות לקראת המלחמה והיה בטוח שאם דבורה נערצת על ידי העם, נוכחותה במחנה תשרה בטחון בלב הלוחמים ובכך רבים יצטרפו למלחמה, לא אחת כדבורה תסרב! להפך! "לך ומשכת בהר תבור ולקחת עמך עשרת אלפים איש מבני נפתלי ובני זבולון, ומשכתי אליך מנהר קישון את סיסרא, שר צבא יבין" (שופטים ד 6-7)

דבורה לקחה על עצמה חלק פעיל ועיקרי במערכה. היא קבעה את מספר אנשי הצבא הדרושים למערכה, יזמה את האסטרטגיה והגדירה את גזרת המלחמה והכל תוך כדי שיקולים צבאיים מתוחכמים. בהנחיית דבורה עשרת אלפים איש מבני ישראל יצאו למלחמה מול צבא גדול והרבה יותר חזק. כפי שכתוב בשופטים ד', המלחמה מסתיימת בניצחונם של בני ישראל. דבורה הייתה הגורם המרכזי לניצחון ולכן שרה ניצחון והלל, לספר ולהתגאות במעשי השבטים השונים שהשתתפו במלחמה ולפאר את ה' ותרומתו לניצחון. אם גם לי היו הישגים כמו שלה, אני בטוחה שגם אני הייתי שרה שירי הלל וגאה בעצמי. יש האומרים שבשירתה מתגלה דבורה גם כמשוררת בעלת עוצמה ויכולת ספרותית מרשימה בעוצמה פיוטית נדירה. דבורה הייתה מנהיגה מטבעה, היא בעלת תכונות מנהיגות כמו-אומץ לב ואובייקטיביות, שבחרה את האנשים הנכונים למשימות המלחמה. אני לא צריכה לחזור על התכונות הנפלאות שלה, אני בטוחה שהבנתן טוב טוב מי היא ולמה אני כל כך מעריצה אותה!

היא הייתה דמות מאוד חזקה בהיסטוריה של עם ישראל, בכל פעם שאני נזכרת בסיפורה אני נפעמת מחדש. מרגשת דרך הפעולה של דבורה והדעתנות שלה, בתקופה שלנשים לא היה מעמד זהה לגברים בחברה, לא היו להן זכויות, פתאום צצה שופטת בעוד כשכולנו רגילים לשופט (באותה תקופה) תפקדה כשר צבא והצליחה במה שדבקה בו, לכן אני רואה בה דמות לחיקוי ושואפת להיות גם אני מנהיגה בעבודתי כמוה.

דבורה הוכיחה לנו שהכול אפשרי, כן! גם אנחנו הנשים היום יכולות לגרום למהפך הזה, נכון שמורגש בשטח אך עדיין לא מספיק יחסית לתקופה הארוכה שעברה מימי דבורה ועד ימינו. מספר חברות הכנסת הולך וגדל, נשים מחזיקות בתפקידי מפתח בצה"ל, בכלכלה, בהייטק ובבית, נכון שקשה לשנות דברים שכבר נחשבים להרגל, אבל נלחם כולנו יחד למען הנשים, כדי לצמצם את אי השוויון בין האישה לגבר!

ועוד משהו קטן – אל תתכננו להתפנק לכן "ביום האישה" תרשו לעצמכן להתפנק בכל יום
שתרצו ואל תתנו לאף אחד להרוס לכן את זה!
המעריצה של דבורה והשואפת להיות כמוה .

בלדה - קינת אם סיסרא

עופרי טשומה – כיתה ט', אורט אלון בן גוריון עפולה

בהנחיית כוכבה חזן ואלעד סויסה

אלי השמים שמעו קולי,

בעל, אשתר ואשרה האזינו אמרתי.

אל בני סיסרא כמה נפשי,

אנא החזירוהו אלי איש חופשי.

בל יחרף נפשו בקרב למען מלך חצור,

וישוב עם ניצחון ושקט לכל האזור.

אנוכי ממתינה לשובו אל מול החלון,

ותמונות הקרב את ליבי מרעישות בשאון

אך אבוי אם את גופו של בני תפלח החרב,

לא אשקוט גם לא עד הערב.

ממרחקים, מעבר להרים, עיני נשאו,

וסוס מלחמה עיני ראו.

הסוס מצויד בחרב מלחמה,

דוהר אל ביתי עם שקיעת החמה.

הסוס נעצר מבעד לחלוני,

עיני בוחנות ופי שואל: "האם לא שכחת את בני?"

את ליבי רצצו אלף חרבות,

כי הפכתי להיות כאימהות לחללים - אבלות.

אני, אם סיסרא, שכלתי בן בכנען,

אף אל לא הגיב ולא יען.

מה שווים כעת חיי? טוב מותי מחיי,
כאשר שבלתי את החזק בילדיי.
את החרב התלויה על הסוס לקחתי
ובתוך ליבי הדואב נעצתי.

מונולוג של חווה אחרי הרצח

צליל דוד - כיתה ח', בית הספר הדמוקרטי קשת בזיכרון יעקב

בהנחיית יפעת תור אמיד

תמיד היה מתח בין קין להבל. הרגשתי אותו, אבל אדם לא. הוא בכלל לא שם לב למבטים שקין היה תוקע לעבר הבל בזמן ארוחות הערב, כשהבל היה מושיט את ידו כדי לקחת ממאכלי האדמה שקין התאמץ כל כך קשה כדי לגדל. אני, ראיתי את הבל.

כשקין והבל היו יותר צעירים הם הסתדרו נפלא אחד עם השני, הם תמיד שיחקו ושוחחו אחד עם השני. עם השנים הם התפצלו, כל אחד לעבודה אחרת. על קין, בתור הבכור הייתה מוטלת עבודת האדמה, ואילו הבל שהתחיל לעבוד יותר מאוחר (מכיוון שהוא היה יותר צעיר), קיבל את עבודת רועה הצאן. ראיתי את הקנאה בעיניים של קין כשהוא היה מסתכל לעבר הבל, שהיה יושב מתחת לעץ, שנתן לו מחסה מהשמש החמה. הוא היה מנגן לו בחליל עם הכבשים מסתלבטות מסביבו. קין עבד קשה מאוד בשדה, למשך שעות ארוכות.

אהבתי את שניהם באותה המידה, אבל, כשהם גדלו וראיתי את המתח ביניהם הולך וגובר, התחלתי לפחד. התחלתי לפחד בשביל הבל, החלש יותר, והרגוע יותר. קין תמיד היה יותר רגיש. פחדתי להשאיר את שניהם לבד, וניסיתי להפוך את האווירה ליותר נעימה.

יום אחד, הגיע הגרוע מכל, הדבר שחששתי ממנו כל כך, ומה שידעתי שיום אחד יכול לקרות.

קין הרג את הבל. קין הרג את הבל. קין הרג את הבל!

באותו יום הלכתי לחפש מים - בריכה קטנה או מעיין, כמעט נגמרו לנו מקורות המים. הלכתי על האדמה הסדוקה, מסביבי העצים בלי הפירות. כמה זמן לא טעמתי פרי...מאז גן עדן. ירקות קין מצליח לגדל, אבל פירות לא. אני מניחה שככה זה יהיה לתמיד. בלי פירות. הבל מסביבי כמובן נראה כמו שהוא נראה בגלל העונש. העונש שניתן לאדם, כשגורשנו מגן עדן.

הכל היה שקט, שומם. פתאום, שמעתי ציפור! לא שמעתי ציפור כל כך הרבה זמן! הציפורים
אף פעם לא באות לאזור שלנו, בגלל שאין פה מרחב מחייה מתאים בשבילם. אין פה כלום:
אין צמחים, אין פירות, אין מים... גם בשבילנו אין, ואם יש, זה דורש הרבה מאמץ והשקעה.
התחלתי לדאוג. אולי משהו קרה? מה כבר יכול לקרות? הסתובבתי והתחלתי לחזור, רצו לי
מחשבות בראש, כל אחת יותר גרועה מהשנייה. ניסיתי לדחוף אותן עמוק עמוק ולא לחשוב
עליהם. התחלתי לרוץ.

כשהגעתי לבית לא ראיתי שום דבר, הכל היה רגוע ושקט, אז הלכתי לשדה.

כשהגעתי, ראיתי דמות ליד העץ, העץ שהבל כל כך אהב.

ואז,

ראיתי את הבל.

את הבל

הבל...

המצפון שבנפש האדם?

אושר חפוטה - כיתה ז', עתידים אור עקיבא

איך זה מרגיש להיות שונה?
שבולם שותקים ורק אתה עונה.
להיות עוף מוזר
ולהרגיש כל כך זר.

יש כל מיני סוגים של שוני.
במחשבות, בנראות או בעוני.
לשמוע שירים אחרים
או פשוט להיות זרים.

זהו שוני רגיל שלאט לאט עובר
אך יש שוני שפשוט אין לתאר במילים.
אז עצום את עינייך:

ותאר לעצמך שאתה נודד.
ללא בית וחברים פשוט בודד.
עם אבן על הלב
לא יכול לשתף אף אחד בכאב.

תאר לעצמך שאתה פשוט רוצה לצעוק
לספר הכל
לשחרר את האבן הזאת
אבל זה לא אפשרי

תאר לך שמצפונך לא נותן לך רגע של שקט

אין לך יום ואין לך ליל.

מחשבות נוראיות עוברות בראשך

אתה קם זועק ומזיע מפחד.

אתה חושב איך בגללך, נשמה טהורה,

שלא עשתה שם דבר רע מאשר להיות טובה ממך

נרצחה.

ורק עבשיו פקח את עינך

נכון זה נורא?

זהו לקח חשוב לכל מצבי הקנאה - לשלוט על תגובתנו.

חייו של קין הם תזכורת - מצפוננו של אדם ורגשותיו נותרים בו לעד.

אהוד בן גרא מול עגלון מלך מואב-יומן

אלמוג גולן- כיתה ח', אורט דפנה

יומני היקר שלום,

זה זמן רב שאני חושב לכתוב יומן אך עד כה הייתי עסוק במלחמות, בהתנקשויות ובמלאכת שפיטה והנהגת בני ישראל. כעת, משהזדקנתי והמלחמות מאחוריי נפשי חשקה לרשום את האירועים כפי שקרו מנקודת מבטי ולתעד לדורות שיהיו אחרי... אז תחילה אציג את עצמי:

שמי אהוד בן גרא ואני משבט בנימין. אני רוצה לספר על היום החשוב ביותר בחיי שבו הושעתי את בני ישראל משעבודם לעגלון מלך מואב. הכל התחיל במעשיהם הרעים של בני ישראל (אשר לא נשארו נאמנים לאלוהים) ועל כן, אלוהים החליט להענישם ושיעבדם למלך מואב. בני ישראל היו משועבדים למלך מואב במשך 18 שנים אומללות.

בני ישראל זעקו לאלוהים הטוב והרחום בתחינה ובתפילה להצלתם מפני הרודנות והעריצות של מלך זה. אלוהים החנן והידוע ברחמנותו ובאהבתו לבני ישראל נעתר להם פעם נוספת (לאחר שהצילם לא מכבר מידיו של כושן מלך ארם נהריים ששלט עליהם 8 שנים), וכאן אני נכנס לתמונה:

אלוהים בחר בי להיות השליח שישחרר את בני ישראל משעבוד, מחיים קשים ומרשעותו של עגלון מלך מואב. הבעיה היא שאני איטר יד ימין ואינני יכול להילחם כמו רוב הגברים עם יד ימין, אך מצד שני אני חכם, אסטרטג ויודע לעשות תחבולות והרי ידוע "שבתחבולות תעשה לך מלחמה". לקחתי את החיסרון הגדול ביותר שלי והפכתי אותו ליתרון חזק ומפתיע: ישבתי וחשבתי לילות וימים כיצד אצליח להתנקש ולהביס את עגלון מלך מואב שמעבר להיותו מלך אכזר וחזק היה גם שמן מאוד ואילו אני לעומתו איש צנום יחסית, לא איש מלחמה ולא לוחם צבאי ובעל יד ימין חלשה. באחד מלילותיי כאשר ישבתי וחשבתי כיצד להביס את מלך מואב עם כל חולשותיי, התפללתי לאלוהים שישלח לי פתרון ללבטיי ושיגרום לי לחשוב בצורה יצירתית על מנת להביס את עגלון ומבלי שים לב, נרדמתי וחלמתי חלום שגילה לי את הפתרון לשאלותיי.

התעוררתי בבוקר והתחלתי לעבוד על התוכנית מהחלום: ביקשתי מבני ישראל שיכינו מנחה מפוארת למלך עגלון, שכללה: תכשיטי זהב נוצצים ויקרים, מטבעות זהב כבדים, מטעמים מתוקים, פירות מכל טוב הארץ (ענבים, תמרים, תפוחים) ומיני מעדנות מידיהם הטובות של ישראל.

בינתיים אני שקדתי על הכנת החרב (החרב שהתגלתה לי בחלום) הינה חרב ייחודית שלא נראתה כמותה: חרב פיפיות שהייתה חדה מאוד משני צידיה וגם מאוד קצרה (גִּמְד אֶרְפָּה) – למעשה חרב קטלנית!

וכך, מצויד בחרב קטלנית שחגרתי על ירך ימין (שהרי היד החזקה שלי היא שמאל), במנחה מפוארת ומלווה ע"י משלחת מכובדים מבני ישראל הגעתי לארמונו של עגלון. בשערי הארמון השומרים בדקו אותנו ומיששו את גופנו, למזלי הם בעיקר מיששו את רגל שמאל (מכיוון שהם היו רגילים למצוא כלי נשק מוסתר ברגל שמאל שהרי רוב הלוחמים והאנשים הם אינם איטרים וידם החזקה היא – יד ימין) וברגל ימין מיששו במהירות ובחוסר תשומת לב, מכיוון שהחרב היתה קטנה ומוחבאת על רגל ימין – השומרים לא מצאו את החרב. וכך עברתי את הבידוק הביטחוני בהצלחה ונכנסנו לאולם הכס של מלך מואב. האולם היה מפואר, עם שטיח אדום ארוך, שומרים גבוהים ושריריים עמדו מכל הכיוונים והמלך השמן והמדושן ישב בכסאו וקיבל את המנחה בשמחה – עיניו נצצו למראה הזהב והמטבעות. לאחר שקיבל את המנחה מאיתנו, ביקשתי מחבריי לעזוב את הארמון. לאחר מכן, התקרבתי לעגלון ואמרתי לו שיש לי דבר סוד עבורו והוא שלח מיד את השומרים שלו החוצה. התקרבתי אליו לחדרו המקורה בעליית הגג ואמרתי לו: "דַּבֵּר אֱלֹהִים לִי אֱלִיָּהּ", לנוכח דברי, מלך מואב קם על רגליו. בשנייה הזו שלפתי במהירות את החרב בעזרת יד שמאל מרגל ימין ובקור רוח דקרתי את עגלון ישר בבטנו לתוך האזור הרגיש (ולא למפלי השומן) סובבתי את החרב לכל הכיוונים, מכיוון שהלהב היתה חדה משני צידיה, הדקירה היתה קטלנית ומהירה. לא הרפיתי עד אשר עגלון עשה את צרכיו במכנסיו והחרב, מרוב שהיתה קטנה, נעלמה בתוך בטנו הגדולה של המלך ובחרתי להשאירה שם. יצאתי מהחדר במהרה, נעלתי את הדלת ויצאתי מהארמון.

בגלל הריח של הפרשדנה, העבדים חשבו שהמלך מתנקה והניחו לו לנפשו וזה הותיר לי זמן להגיע להימלט מהארמון ללא מרדף של השומרים. כאשר הגעתי להר אפרים תקעתי בשופר

(זה היה הסימן המוסכם לקריאתי אליהם) וכל בני ישראל הגיעו אליי. עמדתי מולם כמנהיגם הבלעדי וכשליח האלוהים וקראתי להם לבוא אחריי ולתקוף את בני מואב "כִּי-נָתַן ה' אֶת אִיְבֹיְכֶם אֶת מוֹאָב בְּיַדְכֶם". בעזרת ידיעה זו, מחוזקים מכך שאלוהים עומד לצידנו ומעודדים מכך שמלך עגלון נרצח על ידי (איש שאינו לוחם ואף חלש ביד ימין) - יצאו להתלהבות ובהרגשה שהם בלתי מנוצחים ויכולים לשנות את גורלם ביום זה.

ואכן, בני ישראל לחמו כאריות היכו והרגו 10,000 איש (לוחמים מיומנים ואנשי מואב), ולאחר ניצחון מזהיר זה מואב נכנעה לבני ישראל והארץ שקטה 80 שנה!

אז יומני היקר, זהו תמצית היום החשוב ביותר בחיי שלאחריו המשכתי לשפוט ולהנהיג את בני ישראל ועל כך ארשום בדפים הבאים.

סיפורה של נערה בתקופת השופטים

תמר גוטפריד- כיתה ח', אורט דפנה

אריאל חברתי,

אמש, בהלכי בשוק הכה בי זיכרון ממפגשינו האחרון, במקום בוכים, שם בכינו שתינו בכי מר עם עמנו, אם כי לא על הגזרה לפיה – מאילך נחיייה לצד עמים זרים הסוגדים לאלילים ולא נכרות עמם ברית! לא על הגזרה בכינו אנו! בכינו על שמעכשיו – נחיה אנו לחוד – כל אחת את חייה! נינשא לגברים ונביא ילדים. מרגע שהכרתיך – אהבתיך כחברת נפשי ויחד צעדנו ארצה. זוכרת אנוכי את אשר סיפרת לי בכל יום ממסענו המשותף, כל מילה, כל סוד אשר חלקת איתי, כל דמעה אשר זלגה ממך, את היום בו שאלתיך מה שמך וענית אותי "אריאל, כשם ציון, אריאל בת יפתח בן אברהם", את היום בו דיברת אותי כי אמך חלתה, ואסור היה עליך לשתף איש בכך, פן יכריחוך להשאירה מאחור, עם חכמינו וחולינו המבוגרים... ולאחר הרגע ההוא – מצא ליבי – אל מי לפנות עתה, כאשר לכודה אנוכי במלכודתי, אשר טמנתי לי ואובדת עצות!

אריאל, נדרי נדר! לא תפלטי דבר! הארץ – ארץ גדולה, ואת גרה בבוכים, שם נשארתי, ואילו אני ביריחו, לשם רצית בכל מאודך להגיע, להקים נחלתך.

אריאל, חברת נפשי היקרה – אספר לך מה ארע. לאבי יהוּבְרָא בן תרח – אח שטרם בא בימים, אך החכים כבר הוא...

בהגיעי לגיל מצוות – אמי הטובה, מעכה בת נחור בן תרח ואבי יהוּבְרָא בן תרח – קבעו כי אנשא ואהיה לרעיה לאחיו, דודי, זכריה אח יהוּבְרָא בן תרח. ביום ההוא לא הבנתי את משמעות הגזרה, ועתה, כשאנוכי כבר בת ארבעה עשר אביבים, מבינה אני את הדבר ועל כן – מתנגדת בכל תוקף! כחודש עבר מאז המקרה שארע לי.

היה זה בוקר מזרחי ומואר, כבכל בוקר כנעני השכמתי לקום ולהגיע לחלקת האדמה שברשות אבי. בדרכי אליה עברתי בשוק, שם – כאילו לא היו האמונות שונות – כל נפש שהייתה חייכה. אחרי צעדה ארוכה לאורך כמעט כל השוק – מצאתי את נחלת השוק של רות ובעלה הגויים. כמו בכל בוקר – ישבו הזוג האחד ליד השנייה, הבעל מתפלל לבעל – ואילו האישה, רות – מוכרת ביצים לעלמות שבאות. "בוקר אור" ברכה אותי, "בוקר אור", השבתי לה. והיא המשיכה: "היום, בשעת ערב – יחזור בני, העלם ממסעו עם חבריו בארץ, עברי

פה בשובך מחלקת אביך, ואפגישכם, בוודאי תמצאו עניין בדבר... " "אעבור, ברצון!" סיכמתי, והמשכתי בדרכי אל אבי, לאדמתו. בהמשך דרכי, פגשו עיניי בפעוט קטן בזרועות אמו, דעתי פוזרה ולא ראיתי, שקרב אלי עלם. מבלי שראינו, שנינו – התנגש חזהו בראשי והחסרנו פעימה, שנינו. הרמתי את ראשי אליו והסיט הוא את פניו אלי, עוד פעימה החסרתי אנוכי, העלם יפה תואר ואציל. מיהרתי להתנצל וכן גם הוא, פניתי ימינה ממנו, והוא פנה לאותו הכיוון, המבוכה שלטה בשנינו כעל בובות חוטים, פנינו כך גם לצד השני ואף לא אחד מאתנו צלח לעבור. לא זזנו, שניות ארוכות. חיוך וגיחוך מובכים שלו קטעו את המבוכה, ובידו, הוא הצביע לכיוון ימין, כאות בשבילי לכיוון. זזתי לימין, ועברנו שנינו, כל אחד לכיוונו. המשכתי בדרכי, והגעתי לעזור ולעמול בעבודת האדמה עם אבי ושבעת אחיי. במשך כל יום העבודה – לא יכולתי שלא לחשוב על רות, שתפגיש אותי עם בנה. וודאי חסר עניין הילד. עברה המחשבה בראשי, וודאי מפסל הוא, כמו אביו, את הבעל ואת האשורת. השעות חלפו, ובטרם ירד הערב – שלחני אחי הבכור, יוסף בן יהוּבְרָא בן תרח חזרה אל ביתי, כי ידע כי בדרכי אעבור בשוק, ולא רצה שאלך בחושך. התחלתי לחזור, והדרך ארוכה מתמיד. הגעתי לשוק, אך השוק בשעת ערב – לא כמו השוק בשעת בוקר, והיה מפחיד. כל נפש – מאיימת, והצלילים הם של הס וצעקות, שילוב לא נפוץ. קרבותי כבר אז לנחלת השוק של רות, אך היא לא נראתה בה. ככל שקרבותי יותר – הובהרו לי שתי דמויות: האחת נראתה כגבר מבוגר היושב, והשנייה, כנער, שעומד לידו. ניגשתי קרוב יותר ויותר, והתגלו בפניי אגרו, בעלה של רות, שישב עם עלם צעיר, בן כחמישה אביבים יותר ממני. ובעודי קרבה אליהם – סיים העלם למכור ביצים לאיש והסיט מבטו לכיווני. פרצופו מוכר לי, אך מאין? חשבתי. "עלמתי!" קראה אלי רות מחלון במבנה מאחור. "כן, רות? הזה בנך?" השבתי. "זהו בני!" התרגשה היא להציגו כשפתאום נעלמה מהחלון ומיד נראתה לידינו. "הכר נכדנתש, זו אוצר בת יהוּבְרָא בן תרח" היא אמרה וחיוך נבון התפשט על פניו, עכשיו זיהיתיהו, זהו העלם בו פגשתי בדרכי לאבי ואחיי בבוקר. "אוצר, הכירי, זהו בני, נכדנתש בן אגרו בן כרוכען" המשיכה, ולא עצרה מהתרגשות: "נכדנתש, בני! לווה את העלמה לביתה, שם מחכה לה אמה, ביתה לא רחוק משלנו – רק לווה אותה!". "וודאי" הוא השיב. והתחלנו ללכת. התרחקנו במעט מרות ובעלה אגרו כשלפתע הנער הושיט ידו אלי. הוקסמתי מכבודו אלי, מכך שלא אחז בי, אלא הושיט את ידו אלי ושכחתי שאסור לי לתת בידו את ידי שלי, כי הרי אני אישה והוא גבר. אחזתי בידו והמשכנו לצעוד. "נעים

להכירך" הוא לחש במבוכה, "גם לי נעים מאוד להכירך!" השבתי אנוכי בקול נרגש וחיוך טיפשי עלה על פני שנינו. הזמן כאילו לא היה – חלף מהר ממצמוץ והבחנתי בביתי, "זהו, זה ביתי" לחשתי בתקווה שלא ישמע, שהרגע ימשך עוד מעט, אך הוא – כאילו שחיכה לשמוע דברים מפי כל הערב – כן שמע, ונפרדנו. נכנסתי אל הבית, ובעזרת נר – נגשתי אל החלון ונופפתי לו לשלום. הוא חייך את אותו החיוך היפה וכך נפרדנו באותו הערב. למחרת, שוב השכמתי קום ובדרכי אל אדמת אבי, עוד בשביל השני בדרך – נדמה היה לי כי שמעתי קריאת: "אוצר!", הסבתי מבטי אחורנית וראיתי אותו, את נכדנתש – אץ בניסיון להיצמד למסלולי. ידעתי כי לא אוכל להצטרף אליו, הרי הוא בן לגוי. ואף על פי כן – השבתי לו בחיוב. במשך שבוע ימים בלינו. ככל שעבר הזמן – כן גם ארכו מפגשינו, עד שערב אחד, כשליווה הוא אותי לביתי – הבחנו כי שלמה הלבנה שמעל ראשינו, וסיפר הוא לי, כי לפי אמונותיו – זהו יום קדוש.

כבר בבוקר אותו היום – הבחנתי כי הוריו לא באו לעבוד בשוק, אלא הכינו את ביתם – כמו לחג. הציע נכדנתש, כי נמשיך מפגשנו, וכך – טיילנו ברחובות יריחו, אל תוך הליל הכנעני. בבוקר למחרת – התעוררנו יחד, בתוך ערימת חציר לבוקר שטוף שמש זהובה שהקסימה הכל. אריאל, מאותו היום – לא הגיע עת הוסת שמגיע מדי ירח. כשבוע ימים מאותו יום – בא דודי, זכריה אח יהוברא בן תרח והזכיר לאבי, שהובטחתי לו כרעיה. מחר – נינשא, מחר הוא יום חתונתנו! איני בטוחה אם אשאר פה עוד. דיברתי את נכדנתש בבשורה וכנראה – נברח עוד הלילה! אותו ליבי בחר! אסר עלינו האל להינשא לגויים, אך אם לא אברח עמו הלילה – למשך שארית חיי – אהיה עקרת בית לדודי וילדינו, והבן הבכור שנגדל – לא יהיה שייך לשנינו. אריאל, היום בלילה נברח לכיוון "בוכים", לכן אולי עוד נפגש ביום מן הימים.

שלך, אוצר בת יהוברא בן תרח

מחוז תל אביב

אהבת לאה

גילי קולרמן- כיתה ט', זאב ז'בוטינסקי הרצליה

בהנחיית מקס רוזנפלד

שמי לאה.

בני הרביעי, יהודה, נולד היום ואני מאושרת כפי שלא הייתי מימי!

בעלי יעקב ואני עברנו הרבה בשנים האחרונות.

הכל התחיל מרחל, אחותי הקטנה.

רחל הייתה מהממת ביופייה. שיערה הזהוב הארוך תמיד היה קלוע בצמה והעיניים הכחולות
הבוהקות שלה הצליחו להקסים כל אדם.

כבר מילדות נהגו להשוות בינינו לא מעט. תמיד רחל הייתה האחות היפה והזהרת ואני
הייתי בצילה.

זכורים לי היטב המבטים הנעוצים בי ברחמים.

תמיד קינאתי ברחל, אבל עכשיו, הכל התהפך.

לפני שנים, יעקב, הדודן שלי ושל רחל, בא לבקר את לבן, אבינו.

רחל רעתה אז את הצאן ויעקב הבחין בה.

הוא נמלא כוחות עזים, גלל את האבן מפי הבאר לבדו, השקה את הצאן, ובלי להסס נשק
לרחל. זאת הייתה אהבה ממבט ראשון.

יעקב ביקש את יד אחותי מאבא ומרצונו החופשי הבטיח לעבוד שבע שנים עבורה.

אבי הסכים וכך קרה.

במשך שבע שנים יעקב עבד בביתנו. ראיתי אותו בסביבתי כל הזמן הזה אך לא העזתי לספר לאיש כמה שאהבתי אותו. בכל יום שעבר אהבתי ליעקב רק גברה והקנאה שלי ברחל התחזקה.

והנה שבע השנים הגיעו לסופן.

ערב הכלולות נחקק בזיכרוני היטב.

אבא אירגן משתה חגיגי והייתה אווירה חגיגית. ההתרגשות הייתה בשיאה ואני הרגשתי נורא.

לפתע, באמצע החגיגה, כשרוב האורחים כבר שיכורים, אבא הוביל אותי לאוהל של יעקב. הוא הסביר את המורשת המשפחתית שלפיה קודם צריך לחתן את הבת הבכורה. באותו רגע הבנתי שאני הולכת להיות נשואה ליעקב ללא רצונו.

פרצתי בבכי.

למרות כל החלומות שלי שבהם אני מתחתנת עם יעקב במקום רחל לא רציתי שזה יקרה! לא כך!

הייתי מבוהלת ומבולבלת וניסיתי לדמיין את תגובתו של יעקב כשימצא אותי במקום רחל. הרגעים שבהם חיכיתי ליעקב באוהל הרגישו לי כמו נצח.

כשיעקב הגיע, רעדתי מפחד. לא הייתי מוכנה ללילה הזה.

יעקב, שהיה שיכור כלוט, לא זיהה אותי באותו הלילה ולכן גילה שאני לא רחל רק בבוקר יום הכלולות.

הוא הסתכל עלי בבעתה. הוא לא הבין מה קרה. הוא נהיה אדום וראיתי כמה שהוא מבולבל. ניסיתי להסביר, להתנצל, אבל לא הייתי מסוגלת להוציא הגה מהפה. קפאתי במקום.

יעקב יצא זועם לדבר עם אבא.

אבא הסביר לו בשקט שאת שבע השנים האלה הוא עבד בשבילי.

אם יעקב רוצה להתחתן עם רחל, עליו לעבוד שבע שנים נוספות.

הצעקות של יעקב נשמעו עד האוהל. הרגשתי שנואה.

בסופו של דבר, יעקב הסכים בלית ברירה. אהבתו לרחל הייתה גדולה והוא היה מוכן לעבוד שבע שנים נוספות בשבילה.

תחילת חיי הנישואים שלנו הייתה נוראית. הרגשתי לא רצויה, דחויה. הוא בכלל לא דיבר איתי ונשבר לי הלב.

תמיד זכרתי שאני חלק ממעשה רמאות, למרות שגם אני הייתי קורבן. חשתי שאני רק מחליפה את רחל לתקופה זמנית.

עם הזמן נולד לנו הבן הראשון. כשנולד ראובן הרגשתי בפעם הראשונה בשנות הנישואין שלנו אושר אמיתי! ראובן היה אבן דרך בחיים המשותפים שלי עם יעקב.

השם שלו ייצג את כל מה שיחלתי לו במשך שנים. שיעקב יראה אותי סוף סוף. שיראה אותנו. הורים ובן. משפחה.

בהמשך ילדתי ליעקב עוד שלושה בנים מקסימים: שמעון, לוי ויהודה.

בכל לידה הרגשתי שהיחסים שלי ושל יעקב מתחזקים ומתעצמים. לבני שמעון ולוי קראתי כך בתקווה שיעקב ישמע לי וילווה אותי וכך אמנם קרה.

בנינו ביחד משפחה נהדרת, חווינו רגעים של התרוממות רוח ביחד. התקרבנו.

במהלך השנים יעקב ורחל התחתנו. היה לי קשה מנשוא.

בשנים בהן נולדו בניי, רחל נותרה עקרה.

ליבה נשבר. היא כל כך רצתה בנים והתפללה לה' כל יום שיפתח את רחמה.

יום אחד אפילו שמעתי אותה ואת יעקב רבים כשהתחננה בפניו לבנים והוא כעס עליה. הוא אמר לה שהוא לא אלוהים וזה לא בשליטתו.

הרגשתי שהתהפכו היוצרות. שבפעם הראשונה רחל מקנאת בי.

ריחמתי על רחל מאוד אבל אני מודה שגם שמחתי קצת.

היחסים ביני לבין רחל תמיד היו טעונים.

לכן בפעם הראשונה שבה היה לי משהו שלרחל אין, הרגשתי מעין "תחושת ניצחון".

אמנם כנראה תמיד ארגיש עמוק בלב כמו הילדה השקופה שהסתובבה עם רחל לשאוב מים מהבאר וכולם ניגשו רק לאחותה, אך בכל זאת קיבלתי את כל מה שחלמתי עליו אי פעם. הקמתי משפחה לתפארת עם אהובי יעקב.

היום, כאשר נולד בני הרביעי, החלטתי לקרוא לו בשם יהודה כי ליבי מלא באהבה ובהכרת תודה.

אבל... הבעת הפנים של יעקב כשגילה אותי במיטתו במקום רחל, לא תעזוב אותי לעולם...

מוצא אחרון- התאבדות שאול

שיר מלכי - כיתה ט', בן צבי קריית אונו

בהנחיית קרן שובע ושרית דוקרקר

שאול הסתכל סביב בניסיון למצוא מקום מפלט. אך לא היה לאן לברוח. הוא נצמד עם גבו אל קיר האבן שמאחוריו, נושא כליו לצדו. הוא הרגיש את המוות הקרב מחלחל אל ליבו. הוא ידע שהמורים ימצאו אותו כל רגע, אך לא יכול היה לעצור זאת. מראות משדה הקרב השתלטו על מחשבותיו. מאות גופות שרועות פשוטות איברים על הרצפה. חלקי גוף מפוזרים ליד נשקים שמוטים. נהרות של דם שחור מעורבב עם בוץ שזרמו מתחת לרגליו. מראה פניהם של בניו מוכים ומדממים, מכותרים בפלישתים צמאים לדם. שאול רעד, לא מקור, אלא מפחד. אצבעותיו קפאו מההלם. באופק הוא ראה את המורים שועטים לכיוונם. **"וייתן יהוה גם את ישראל עמך ביד פלישתים ומחר אתה ובניך עמי גם את מחנה ישראל ייתן יהוה ביד פלישתים"** הנבואה של שמואל הדהדה במעמקי מחשבתו. מעמת את סערת הקרב ומשאירה בראשו רק מחשבה אחת. **הכל באשמתי. אם רק הייתי מקשיב לה' כל זה לא היה קורה, עשרות חיים לא היו נלקחים, בניי לא היו מתים, ישראל הייתה מנצחת. אילולא אני, כולם היו ניצלים.** שאול נשען על הקיר, רגליו סירבו לשאת אותו והוא פחד שמא יקרוס אם לא ישען על משהו. **"שאול מלכי, מה עושים?"** שאל נושא כליו ועיניו התרחבו בפחד. שאול החזיר את מבטו אל המורים, פניו איבדו מצבעם כשנזכר בסיפורים האיומים ששמע על שבויי הפלישתים. הלקאות, כריתת גפיים, שבירת עצמות, הוצאת עיניים, כריתת לשון, כוויות וקשירה על עמודים כדי להפוך למזון לציפורים. בחילה גאתה בשאול והוא נאבק להישאר על רגליו. **"הוצא את חרבך"** ציווה שאול ומבטו נשאר על המורים המתקרבים. ליבו פעם בחוזקה בחזהו, מאיים לפרוץ החוצה. נושא הכלים שלף את החרב במגושמות. **"מלכי, אנחנו נילחם בהם? אני חושש שאין לנו סיכוי"** אמר נושא הכלים בקול רועד וחלוש. שאול התעלם מאמירתו והתייצב מול נושא הכלים. **"הרוג אותי"** קרא שאול והופתע מהשלווה בקולו. נושא הכלים הביט בו המום. **"מלכי, מה כוונתך?"** הוא שאל וגבותיו התכווצו בחוסר הבנה. **"דקור אותי, חדור עם חרבך אל תוכי והרוג אותי"** חזר שאול, הפעם קולו בגד בו ורעד מעט, אך הוא היה שלם עם החלטתו. **"מלכי אני... אני לא יכול"**

מלמל נושא הכלים ההמום. שאול הפנה את מבטו חזרה למורים לשמע זעקת הקרב שלהם. הצעקה הדהדה בראשו והתערבלה יחד עם פעימות ליבו שחפרו במוחו. שאול חטף את החרב הכבדה מידיו הרועדות של נושא כליו. הוא כיוון את הלהב אל ליבו, להפתעתו ידיו היו יציבות ולא רעדו. **זו אשמתי. עדיף לי למות עכשיו** חשב שאול שוב ושוב בזמן שהביט בלהב הדוהר לקראתו. המתכת הקרה חדרה דרך בשרו ופגעה בליבו. הוא הרגיש חמימות מספקת מתפשטת בחזהו. פיו נפער וזעקת כאב יצאה ממנו. אך הזעקה נשמעה לו כאילו היא באה מרחוק. עיניו התערפלו מהתמונות הרבות שרצו במחשבותיו. גופות שסועות שוכבות על הרצפה. אנשים שהכיר ואהב, דוממים, חסרי חיים. תפילות אחרונות לבריאותם של בני משפחה שלעולם לא ייפגשו בשנית. שאול נפל קדימה, עיניו פעורות מביטות בנחל הדם מתחתיו, ודמם.

מחוז תל אביב

קין והבל

מעיון יחזקאל – כיתה ט', עירוני כללי "רמז" בני ברק

בהנחיית דבורה להט

קין והבל הסתכלו על עצמכם,
מלחמת אחים, זה מה שקרה ביניכם?
אפליית הבורא גרמה לגמרי למקרה
אז מה בשם השם קרה שם באמת?
טעות או כוונה?
ובמי בעצם האשמה?
עובד האדמה, שהיה עטוף בשנאה, חסר מעצורים
קל דעת, ואולי רעב לחום ואהבה?
על מה באמת הייתה המריבה?
קין קין, לא השלים עם העובדה כי העדיפו את מנחתו של הבל,
ולכן גרם לו סבל.

קין, קין, קין,
הבט בעצמך ובאות שעל מצחך,
בורח כבר שנים מפחד האלוקים
מרוחק ומרוחק מאנשים חיים.
אולי אתה קין, למדת שיעור לחיים
גם אם כועסים ומקנאים לא נוטלים חיים.
ומה אנחנו כאן אומרים? ואת מי אנו שופטים?
זהו מקרה הרצח הראשון בתנ"ך
וממנו אנו הישראלים לא למדנו לקח..
אך כולנו יודעים לצטט: "שונא מתנות יחיה"
אם נקשיב לאחר, נאהב וניתן מבלי לקבל
לא נצטרך על חיינו להתפלל.

פנייה לאנשי המאה ה- 21

דנה ממן – כיתה י', תיכון שז"ר בת ים

בהנחיית עידו ברקאי

נסו לדמיין לעצמכם חיים שונים מהתקופה הנוכחית. תקופה בה התקשורת שונה, צורת הדיבור שונה, הבגדים, מקום המגורים, האנשים, הכל שונה. לא, איני מדברת על שנות השמונים או השנה בה המציאו את נורת החשמל. אני מדברת על האנשים הראשונים שקיבלו את מתנת החיים מאלוקים. הראשונים שראו את גן עדן, הראשונים שקבלו שכל ודעת ואפילו הראשונים שחטאו. האנשים האלו הם בעלי ואני.

חוזה הוא שמי ואני האישה הראשונה שיצר אלוקים. אני נשואה לאדם ולנו שני בנים. היו שני בנים.

קין והבל שמם. הכל היה להם ומעולם לא נתנו שתשרור בניהם תחושת אפליה. אמנם בתנ"ך רשום בברור כי עשה עמי אדוני חסד וכך נולד קין. ואילו תיאור הולדת הבל, בני השני, אינה מפורטת במיוחד ונותנת תחושה של חוסר חשיבות, אך בשבילנו מאז ומעולם היו אותו הדבר.

שונים מאוד היו קין והבל. בעבודות אדמה עסק קין ואילו רועה צאן היה הבל. שניהם נתנו מכל ליבם אל עבודתם ולא זלזלו בה אפילו במעט. אז היכן החל הכל להשתבש? בדיוק באותו אופן שבו דברים מתחילים להשתבש היום – קנאה וחוסר שליטה עצמית בכעסים וברצונות שלך. על אף שהזהיר ה' את קין בני כי יש עליו ללמוד לשלוט בקנאה החבויה בו נתן קין ליצר הרע להשתלט עליו והרג את אחיו, בני היקר הבל. כל כך הרבה פעמים שאלתי עצמי: "מדוע? מה חטאי שמגיע לי העונש הנורא הזה? האם חינכתי את בניי לרעה? הרי הכל היה לו. אז מדוע? מדוע שירצה קין להרוג את אחיו בצורה כה רעה ואפלה שכזו?"

שנים לא הצלחתי לשאת על גבי אובדן גדול שכזה. הרגשתי כי איבדתי לא רק אחד, אלא שניים מילדיי. לא יכולתי להגדיר כרוצח אחד מבניי. במיוחד לא את "יצירת האומנות" הגדולה, הטהורה והקדושה שקיבלתי מאלוקים במתנה למשפחתי. אפילו כשניסה לחזור

ולהיפרד ממני לקראת המסע אשר עומד לעבור לאור העונש שקיבל לא רציתי לראות את פניו המבישות.

במשך כל חיי, חשבתי שרצח הבל היה עונש שקיבלנו מאדוני. עונש שמגיע לנו לאור החטא הגדול והארור שחטאנו ביום ההוא, בגן עדן. כמה התחרטתי על החטא הנורא הזה. עווני היה גדול מנשוא. בדיכאון עמוק שקעתי ונראה היה כי בקרוב מאוד אעצום את עיניי לנצח. אדם הבחין במצבי ולא הצליח להישאר אדיש. הוא פנה וזעק לאלוקים: "אנא ממך אדוני אלוהיי, רחם נא על אשתי, הרי רק היא נותרה לי". לילה למחרת התגלתה בחלומי רוח אלוקים. בברור היה ניתן להבחין בהוראה הברורה שניתנה לקין כי יש עליו לפעול בהתאם ולא לתת ליצרים רעים לשלוט בו, אך בשעת הרצח – נשבר.

בנוסף, גיליתי כי הרצח קרה בטעות ושקין לא היה מודע כלל לתוצאות מעשיו. אפילו הצלחתי לראות את ההלם בפניו כאשר גילה שהרג את אחיו.

הרגשתי כאילו אני שוקעת בלב ים במשך דקות ארוכות ובעודי עומדת להתמוטט, מגיע הגיבור שיציל אותי. פתאום הכל היה נראה שונה, על אף שקין היה האדם שהרג את בני, ידעתי כי כוונותיו היו שונות מן המציאות וכי פעל מקנאה ומחוסר אונים, אולי אפילו פחד שיתעלה מעליו ויצליח לקחת ממנו את הרושם הטוב שתמיד היה לו.

בשנייה שהתעוררתי, החלטתי שאני יוצאת לשני המסעות החשובים ביותר בחיי. הראשון – מציאת קין וקבלת סליחתו. השני – הצטרפות למסעו של קין ותמיכתו למרות כל העונשים הקשים המוטלים עליו.

הייתי בת 82 ביום ההוא, מבוגרת ומותשת מהחיים הקשים שעברתי. אך הייתה לי מטרה אחת. ידעתי שאסור היה לי למות מבלי לדעת שהגשמת את בקשתי הבסיסית – מציאת בני. אדם החליט להצטרף אלי ויחד צעדנו. החלטנו לצאת מזרחה, ידענו שקין היה שמאלי ובעקיפין יבחר בדרך הקשורה אליו. לאחר 6 שנים של צעידה אדם חלה. שנתיים לאחר מכן, התמוטט בידיי בעודי מכינה לו חליטת תה. ליבי נשבר וידי רעדו. הייתי בתקופה הקשה בחיי.

הרגשתי שאינני יכולה לשאת עוד כאב נורא וקשה שכזה, לקחתי את החנית איתה היינו צדים את הארוחה היומית שלנו ותקעתי אותה בבטני. הוטלתי על הרצפה בעודי מדממת למוות.

וכך הסתיימו חיי, חיים כל-כך קשים ומאתגרים. מי בכלל חשב שכך אעצום את עיני? כל כך הרבה דברים חוויתי. דברים שהעצימו וחזקו אותי. דברים רעים וטובים, קטנים וגדולים. המון חוויות. לעולם אל תשכחו שהרע מביא איתו טוב והקושי מביא עמו הקלה. אף פעם אל תחשבו שהכל יגיע בקלות כי החיים תלתיים וכנראה שתעבדו קשה מאוד בשביל להיות מאושרים. האמינו שיהיה טוב וכך יהיה. אל תזלזלו באחרים ואל תתנו ליצר הרע לשלוט בכם.

אני, חווה, כתבתי מכתב זה אליכם, קוראי המאה ה-21, בתקווה שסיפור חיי יצליח להיכנס ללבכם ושתצליחו להסיק וללמוד ממנו דברים שהייתי רוצה לדעת בתקופת חיי. אני מקווה שתצליחו לפעול נכון בהמשך חייכם ותלמדו להשאיר את העבר – בעבר. בברכה, חווה.

מחוז מרכז

מדוע באמת צחקתי לדוד?

נגה צוברי-כיתה ט', "עמי אסף" בית ברל

בהנחיית אתי קפון - רז

אולי אני בת מלך, אבל אני לא נסיכה.
לא סנובית לא מפונקת וגם לא סתם חתיכה.

התגובה שלי אלייך בלעג ובבוז
היא בגלל שגרמת ללב שלי לזוז.

התאהבתי בבחור אמיץ וגיבור,
שממיס לי את הלב כשמנגן על כינור.

התאהבתי בבחור נדיב וצנוע,
שאפילו בקרב מול גוליית הוא לא חזר פצוע.

התאהבתי בבחור בעל שיער כתום,
שהביא על עמי שקט שלוה ושלו.

התאהבתי בבחור שאהוב על כולם,
מה עוד לספר, פשוט מושלם!

מהזווית שלך הכל היה נראה אחרת,
רצית אותי רק כדי לשנות "כותרת".

התחנת איתי רק כדי "לעלות בדרגה",
וחשבת שככה תגיע לפסגה.

אם הייתי פס מתכת שמתחבר לבגד כדרגה לא היית מסרב,
ולא היה לך אכפת שלי בלב זה צורב, וכואב.

בסוף נשביתי בקסם האהבה-
לא ידעתי שמשכתי כזו מריבה.

בין אבי אלייך עמדתי חסרת אונים,
ניסיתי להקשיב אל הלב מבפנים.

נאלצתי לבחור בין שתי נאמנויות-
דילמה אכזרית שקשה לשפוט.

הגעתי למסקנה שניצחה האהבה,
קיוויתי שתעריך את מעשה ההקרבה.

השארתי אותי לבד מאחור,
לא מאמינה שחיכיתי שתחזור.

מאז התחתנת עם נשים בערימות,
כנראה כולן כמוני - נפלו תמימות.

עברו כמה שנים והתאהבתי באחר,
אוהב אותי, דואג לי, מגן ושומר.

נשואים כבר שלוש שנים, פלטיאל ואני,
אהבה אמיתית, לך זה לא אופייני.

ואז הגעת בלי שום הודעה,
קרעת אותו ממני, לא רצית לשמוע דעה.

תבעת ממנו לקחת אותי בחזרה,
כאילו הייתי חפץ למכירה.

עיניים רטובות ולב בוכה,
אז יופי הצלחת, אתה הזוכה!

נישאת לבת מלך, כל הכבוד.
לא אתן לך לנצח, לא עוד!

"הרגתי אותך, רצחתי אותך"

דורון פישר-כיתה י', עתיד תיכון למדעים לוד

הרגתי אותך, אחי, בן דמי,
הרגתי אותך,
כי אני לא אני.
חיי היו ויהיו
יגון, סבל, צער,
כי אתם לא הכנסתם אותי ללבכם,
והוא חשב ששתי מילים
יצמצמו את הפער.
הרגתי אותך,
אחי.
למה אתה – אתה בטח שואל,
יצר רע השתלט עליי,
גרם לנפשי, לרוחי, להשתולל.
הייתי צריך לשמור עליך,
עליי,
ואין לי דרך מוצא מכך
עדיין.
הרגתי אותך אחי,
ואני מתחרט, בחיי,
ועונשי והוא נדודים, חוסר שקט,
ואות קין.
רצחתי אותך אחי,
אחרי תכניות רבות,

רצחתי אותך,
כי זה מה שהיה צריך להיעשות.
גדלתי בבית
בו אתה האהוב,
בו הוא בחר בך,
בו אני גלמוד,
עלוב.
רצחתי אותך,
אחי,
לא היו לי ברירות,
ארגיש חרטה בקרוב,
אך היו לי סיבות.
לא נשמרת לנפשך,
ואני לא שומרך,
עכשיו אתה עולה מעלה לעולמים,
ותוריד עליי טיפות אשמה בימים
גשומים,
אך אל דאגה אחי,
אזכור אותך לנצח,
כי מלבד עונשיי,
מעללי
חקוקים לי על המצח.

מחוז ירושלים

בלדה לשאול

אמיר תעזי - כיתה ט', עירוני ג' מודיעין

שאול חטא והחטיא את העם,
על כך לא ישוב להיות מלך לעולם.
באותה שנייה שמואל יצא,
בתקווה שאולי מלך חדש ימצא.
אם שאול ידע על כך,
כדאי ששמואל מיד יברח.
שמואל הולך לישי ולו שבעה בנים,
אחד מהם הולך להיות המלך המדהים.
הבן הראשון היה גבוה ומלבב,
אך אלוהים הסתכל לא על המראה אלא על הלב.
שמואל היה ממליך אחד מהבנים ברצון,
ואז דוד חזר מרעיית הצאן.
אלוהים אמר לו זהו האחד,
ושמואל מיד תפס לו את היד.
הוא משח אותו למלך במקום,
ורוח אלוהים הייתה איתו מאותו היום.
רוח רעה הייתה על שאול,
והוא חיפש נגן שיעביר לו את התסכול.
שאול שלח את עבדיו שימצאו את האחד,
והם הביאו את דוד עם הכינור ביד.
הנגינה של דוד הייתה מופלאה,
ומיד סרה מעל שאול הרוח הרעה.

מחוז ירושלים

שנות השקט

רון בנימין- כיתה ח', חטיבת ביניים יחד מודיעין

בהנחיית נעם שכטר

איך הדברים מתגלגלים

הם עשו את הרע בעיני אלוהים

הם עבדו בפרך את כושן רשעתיים

הם זעקו למושיע, והוא הגיע - עתניאל בן קנז

והם לחמו בחוזקה

ואז הגיעו 40 שנות השקט

הם עשו את הרע בעיני אלוהים

הם עבדו את עגלון מלך מואב

הם זעקו למושיע, והוא הגיע - אהוד בן גרא

והם גברו עליהם בגבורה

ואז הגיעו 80 שנות השקט

הם עשו את הרע בעיני אלוהים

הם עבדו את יבין מלך כנען

הם זעקו למושיע,

והיא הגיעה - דבורה הנביאה

והם לחמו בחכמה רבה

ותשיר דבורה את שמחתה

ואז הגיעו 40 שנות השקט

הם עשו את הרע בעיני אלוהים

הם עבדו את מדין

הם זעקו למושיע, והוא הגיע - גדעון חובט החיטים

והוא לחם בתבונה רבה

ואז הגיעו 40 שנות השקט
וגם כיום יש רע בעולם
עובדים על כולנו
ומושיע לא קם
אז איפה השקט - הסוף למהומה?
40 שנות שקט בבקשה!

דוד וגוליית - יומן דמויות

אלן רמניוק – כיתה ח', מקיף ה' אשדוד

בהנחיית מלי מורד

יומני היקר, היום קרה משהו מפתיע, משהו מרגש, משהו שקורה לעיתים נדירות מאוד. אני רוצה לספר על הקרב בין דוד לגוליית – החלש מול החזק.

זה התחיל כאשר הפלישתים שוב עלו לקרב נגדנו, עם ישראל. שלושת אחיו הגדולים של דוד מצטרפים לצבא של שאול המלך. יום אחד, דוד לקח מעט חיטה וכיכרות לחם והלך אל האחים שלו, לראות מה שלומם. כשדוד הגיע אל מחנה הצבא, אל שדה הקרב. הוא רץ לשם כדי לחפש את האחים שלו. גוליית היה שם ולעג לנו כמו שעשה כל יום במשך 40 ימים. אנחנו הרגשנו בושה גדולה שגוליית לועג לנו ואנחנו פחדנו להגיב כי הוא חזק מידי. הוא אמר לנו לבחור מישהו שיילחם נגדו. גוליית הבטיח, אם הלוחם שיתמודד מולו יהרוג אותו, הפלישתים יהיו לעבדים של בני ישראל, אך אם גוליית ינצח בקרב הזה, בני ישראל יהיו לעבדים של הפלישתים. כולנו פחדנו מגוליית מכיוון שהיה ענק, בגובה של 3 מטרים.

דוד שאל כמה מהאנשים שהיו שם: "מה יקבל האיש אשר יהרוג את גלית ויציל את עם ישראל מהבושה הזאת?" האנשים ענו לו ששאל יעניק לאיש הזה עושר רב. דוד היה היחיד שהתנדב להילחם נגד גוליית, אך שאול אמר לו שהוא לא יוכל להילחם נגד גוליית כי דוד הוא רק נער. אך דוד לא וויתר. הוא התעקש ואמר שהוא הרג דוב ואריה שרצו לטרוף את הצאן של אבא שלו. בסופו של דבר, שאול הסכים שדוד יילחם וגם נתן לו ביטחון ואמר לו שה' יהיה עמו. אף אחד לא חשב שלדוד הקטן יהיה סיכוי נגד גוליית החזק והענק. דוד הלך אל הנחל ולקח ממנו חמש אבנים חלקות וגם לקח את הקלע שלו וקיווה שדברים אלו יעזרו לו בקרב מול גוליית הענק והמפחיד. כשגוליית ראה את דוד, הוא לא התרגש. הוא חשב שיהיה לו קרב מאוד קל נגד דוד. גוליית ניסה לאיים עליו ואמר לדוד שלא כדאי לו להתקרב אליו, כי הוא יהרוג אותו בקלות וייתן את בשרו לעוף השמיים ולבהמת השדה. היו חששות גדולות לגבי הקרב הזה.

כולם פחדו שגוליית יהרוג את דוד בקלות, באמת חשבנו שזו תהיה הפעם האחרונה שנראה את דוד, אך דוד לא פחד ולא וויתר.

דוד אמר לגוליית: "אתה בא אליי עם כידון וחרבות, אך אני בא אלייך בשם ה', היום אתה תהיה בידי ואפיל אותך בזכות ה'." דוד החליט שהוא רוצה להביא גאווה לעם ישראל ולנצח את גוליית. הוא לא מוותר למרות שגוליית גדול ממנו פי שניים. דוד רץ במהרה אל גוליית. במהלך הריצה הוא הוציא אבן מהתיק שנשא. את האבן שלקח, הוא שם בתוך הקלע וזרק בכל הכוח לעבר גוליית. האבן עפה בחוזקה אל עבר מצחו של גוליית, שנפל ומת. הפלישתים ראו שגוליית, האיש הגדול והחזק ביותר מת. כשהם ראו זאת, הם ישר הסתובבו וברחו במהרה מהמקום. אך אני, וכל שאר בני ישראל, רדפנו אחריהם וניצחנו במלחמה. התרגשנו, בכינו, ראינו מול עינינו מקרה נדיר שלא קורה בכל יום. החלש ניצח את החזק. מי שלכאורה כולם חשבו שיפסיד, בסופו של דבר ניצח.

כיום, סיפור זה מתאר מצב, שבו עימות בין שני צדדים מנצח הצד שלכאורה נראה חלש יותר, בזכות צדקתו, חוכמתו או האמונה בעצמו. דוד מתגלה כאמיץ לב שלא מפחד להילחם נגד החזק ביותר. המלחמה הזו מוכרעת לא על ידי נשק חזק וקטלני, אלא עד ידי אמונה חזקה באל. סיפור זה מתאים למציאות של ימינו בכך שלפעמים גם החלש או מי שלכאורה כולם חושבים שיפסיד, יכול לנצח. של קבוצת הכדורגל לסטר. קבוצה חלשה, בלי שחקנים גדולים שמשחקת בליגת הכדורגל הטובה ביותר בעולם, זכתה בשנה שעברה באליפות בזכות רצון ואמונה.

הים נחצה לשניים

ליאור דבורה – כיתה י"ב, מקיף עירוני א' אשקלון

בהנחיית רפי פורמן

נולדתי ומשו אותי מהיאור,
מצאה אותי נסיכה ובשבילי היא האור.
היא נתנה לי סיכוי ודרך חיים,
כדי שבסוף אציל את היהודים.

במקרא קראו להם בני ישראל,
הם אהבו הרבה להשתולל.
לא מחונכים, אך עם חזק,
בגלל עבודות פרך, הם ירקו אבק.

ולמרות שלא גדלתי עם משפחתי האמיתית,
אני מרגיש חובה לאומית,
להציל את בני ישראל משעבוד..
מבחינתי לא מגיע להם להיות עם אבוד.

יום אחד הלכתי לעצמי וראיתי סנה בוער,
הוא עלה באש וחשבתי שעלי להיזהר.
אבל פתאום הרגשתי תחושה אלוהית,
הייתי מבולבל, אך זאת הייתה התפנית,
אמי היא יהודייה,
ונשלחתי בנוסף להציל גם אותה.

לא חשבתי שאני מסוגל, אבל אלוהים ידע,
שאני זה שצריך להנהיג ולעשות את המשימה.
אמרתי לו שאני לא יכול, אני כבד פה,
והבנתי שלא את הכל אני רואה.

מנהיג לא נמדד ביכולת שלו לדבר,
אלא בנכונות שלו וברצון שלו לעזור לאחר.
ולי הפריע יותר מכל,
כי כזה אני... אחד שישמיע קול.

ניגשתי לפרעה, אך ליבו היה קשה,
ואני אפילו קצת דאגתי לו כי הוא לא יודע מה לו מחכה.

דם, כינים, צפרדע, ערוב, דבר, שחין, ברד וחושך.. ניסיתי הרבה,
אבל אז מכת הבכורות הגיעה ולפרעה היה קשה.

הוא רצה שבני ישראל ילכו כי הם מביאים לו חורבן,
אבל הוא שכח שבגללם בנו נרדם.
איך שהוא נזכר, כבר בני ישראל מיהרו ללכת,
ופרעה רדף אחרינו אבל אני הרחקתי לכת.
כשהגענו לים סוף, הרגשתי קצת שפוף,
לא חשבתי שאחצה את הים לשניים,
ובאותו הרגע לא חשבתי פעמיים.
אלוהים כמובן השתתף במערכה
הוא הראה לכולם שכדאי לפעול באהבה,
שכן השנאה מביאה לדברים רעים,
ואני חושב שזה ממש לא מתאים.

ובים מתו הרבה מצרים.
מכות באו ללמדם לקח,
אבל זאת בעיה שלהם ולי נתנו פתח.
פתח של צדק מול מעשים נוראים,
ואני שמח שיצרו איתי קשר מהמשרד של אלוהים.

עכשיו אני מביט לאחור ולא כועס על אלוהים,
למרות שהוא השאיר אותי מחוץ לעניינים.
לא הורשתי להיכנס לישראל וזה חבל..
אך לעולם ועד אזכור את מה שהוא אמר:
הוא אמר לי שאני יכול להנהיג ושזאת חובתי,
הוא אמר לי שאני מיוחד והרגשתי שהוא אוהב אותי.

בדיעבד, אני מבין הכל.
למדתי לקחת אחריות ואני מרגיש גדול.
החיים שלי היו נפלאים,
חבל לכם על הזמן.. לא ראיתם את הארמון של המצרים.
אני אישית לא אוהב אותם כי זה נורא לשעבד עם ולהתעלל בו,
מקווה שההיסטוריה לא תחזור על עצמה,
ושנלמד לאהוב פה.

יומנו של אליאב - מלחמת דוד וגוליית

אלון קוליעקוב - כיתה י"ב, אורט ערד

בהנחיית עפרה ריבקין

רוח העם שבורה.

אין מנוס מהצרה הזאת!

אין מי שיושיע ויציל אותנו.

זה מרגיש חסר סיכוי.

צרחות... בכי... מלחמה... גוליית הענק כשש אמות, הגיעה חמוש מאוד והביא עמו את נושאי כליו לקרב בעמק האלה. מקלל את אלוהי ישראל ואומר כי בלתי מנוצח הוא. מטיל זלזול כלפי בני ישראל ואומר שנבחר באחד מאנשינו שילחם בו. "אם ינצח ויהרוג אותי, הם! כן הם הפלישתים יעבדו אתכם ואילו אני אהרוג את האמיץ, אתם תהיו לי לעבדים. תביאו לי מישהו שיילחם בי!" כבר זה היום ה-40 שבו גוליית עושה זאת בוקר וערב. ואני.. חלש.. וכל הארץ.. מפוחדת ממנו.. גוליית.. פחד אימים.. לא ניתן לתאר במילים את העוצמה והחוזק שלו.

אני רואה את דוד רץ לעבר כיווני ומעביר לי אוכל וציווד בזמן מלחמה נגד הפלישתים. בטח אבינו שלח אותו.

דוד שומע את דבריו של גוליית על אלוהי ישראל נדהם ונורא מתרגז, ראיתי לפי המבט שלו.

שאל מלך ישראל מסתכל מהצד מיואש, אין ביכולתו לעזור לעמו וזה מתסכל אותו! הוא מרבה בתפילה ובתחנונים אבל עדיין מפחד שתילקח ממנו ממלכתו. מפחד להפסיד וליפול לידי הפלישתים. מפחד לאכזב את עמו, הוא המנהיג? הוא המלך, איך זה הגיוני שאין פתרון לבעיה שכזו.

"האמיץ שילחם בגוליית ויחסל אותו יקבל את הפרס שלי, הפרס הוא ביתי מיכל, המנצח יזכה בביתי מיכל ובסכום כספי גדול."

נשמע מפתה מאוד, אבל עדיין פחד אימים. אי אפשר לנצח את גוליית.

ואני קרוע פונה אל אחי דוד ואומר לו: "אנחנו לעולם לא נחמוק מהפלישתים אין לנו סיכוי

מולם. אבדנו דוד, אבדנו".

אבל דוד בשלו. רגוע שליו. לא מראה שום רגישות כלפי המצב אף פעם. ככה אני זוכר אותו תמיד.

ביום שנולד דוד הבטתי על פניו העליזות של דוד הקטן והחלטתי שאשמור עליו בכל מקום ובכל עת עד ליום מותי.

הוא אחי הקטן. דוד אחי, בעל שיער אדמוני ומתולתל נמוך הקומה. אני אוהב אותו ולעולם לא אעזוב אותו.

היינו נוהגים לשחק בנחל, אוספים אבנים חלקות ומתאמנים בזריקת האבנים באמצעות הקלע, ודאגנו תמיד ללמד אחד את השני דברים חדשים, שיתפנו אחד את השני סיפורים, תמיד אהבנו זה את זה. מעולם לא יצא לי להכיר ילד בעל מזל כה רב מזל. ואני חש בזכות דוד אני הבן אדם המאושר בעולם. תודה לאלוהים שיש לי אח כזה. דוד הקטן קיבל מתנה מאלוהים. אלוהים תמיד שומר עליו.

אני לא מצליח להפנים את זה אפילו... הוא באמת הביס אריה ודוב בזמן שניסו לטרוף את הצאן של אבא שלנו!!! אריה ודוב!! לא האמנתי כאשר שמעתי את זה. אבל דווקא הקטנצ'יק הזה מראה אומץ וחשק לנצח את גוליית הפלישתית. אני מנסה להרגיע אותו אבל עדיין, כל יום הוא חוזר ומתאמן על איך הוא יהרוג את גוליית וינצח. ראיתי אתמול את דוד מתהלך בין האנשים השבורים ופונה אליהם. לא הבנתי מה הוא חיפש בדיוק. ברגע שחזר לאחוזתנו מיד רצתי אליו לשאול איפה הוא התהלך ולמה. ועוד לפני שהפסקתי לשאול הוא בא ואמר לי: "אני עוד אהרוג אותו! אני אציל את ישראל מן הבושה והחרפה הזאת".

דוד ביקש להילחם. הוא פנה לכמה חיילים וביקש שיארגנו לו קרב עם גוליית העצום. אך ענו לו בברור כי אינו יכול להילחם בגוליית בגלל שהוא עוד נער, בנוסף לעומת דוד גוליית הוא איש מלחמה חזק ומיומן מאוד.

דוד מסתכל עליהם במבט כועס וצועק עליהם, מצהיר כי הרג אריה ודוב בזמן שהיו בקרבת אבינו. ואני כשאני שומע את זה שוב ושוב, זה פשוט מעורר בי צמרמורת כל פעם מחדש. זה פשוט לא יאומן, לילד הזה יש אומץ!
דוד לועג לגוליית ואומר כי הוא יהיה הקורבן הבא. "ה' יהיה עמי" אומר דוד כמו בפעמים קודמות.

שאל המלך שרואה את כל המהומה שהקים דוד מרגיש כי אולי בכל זאת הנער הזה יצליח.
הוא שולח את דוד ואומר לו: "לך, ה' יהיה איתך".

כולם התחילו להתאסף. לראות מי הולך להילחם, במי מדובר?! אבל דוד נעלם בין כל
ההמון.

חיפשתי אותו, נזכרתי שיש את הנחל ליד האחוזה שלנו שהוא נהג ללכת לשם בימים
האחרונים כל הזמן. הגעתי לשם וראיתי את דוד עומד בנחל ואוסף אבנים ומכניס אותם
אל התיק. לוקח איתו את הקלע שלו ורץ.

ואני רץ אחריו, מנסה להשיג אותו לומר לו משהו לנסות להניע אותו מהרעיון המטורף
והבלתי מושג הזה.

באופן אני רואה את גוליית הפלישתי מבט לעגני ומזלזל נסוך על פניו.
דוד מביט בגוליית במבט עיקש. גוליית לועג לו, שבקלות הוא מנצח אותו בקרב. אבל דוד
לא מגיב לו או ניפגע או מפחד, הוא פשוט מתקדם לעברו.

גוליית מזהיר את דוד וחש רגש של בוז כלפי דוד אחי ואומר לו כי אם יתקרב אליו ירצח
אותו וייתן את בשרו לעוף השמיים ולבהמת השדה. קשה לי. מאיימים על אחי הקטן אבל
עדיין אני פוחד להתערב הרי גוליית לא יהסס וירצח אותי.

לעומתי דוד הקטן לא מפחד כלל חדור אמונה וביטחון ומאמין שכוחו הגדול יביא אותו
לניצחון ואף אומר לגוליית: "אתה בא אליי בחרב, בחנית ובכידון, ואני בא אליך בשם ה'.
היום הזה ייתן אותך ה' בידי ואפיל אותך."

היו לי דמעות בעיניים. לא רציתי לראות את מה שקורה. אני עוצם את עיניי. רק מאזין
לדברים הסובבים אותי. אני רק מחכה שזה יגמר ודוד יחזור אלי שלם.

אני מתפלל בכל כוחי שרק יחזור אלי שלם! צעקה של דוד!
וריצה לעבר גוליית הפלישתי.

שקט. דממה. עיני דומעות כבר. אני מאמין בדוד אחי, אני מאמין בו! אני יודע שאלוהים
עומד מעליו ומגן עליו. אני יודע את זה.

רוח האלוהים תציל את עם ישראל. אבל דוד הוא אחי הקטן, והבטחתי לעצמי שאשמור
עליו עד סוף חיי. אני מפחד. ואני פותח את עיניי לאט לא רוצה לראות את המתרחש.
פוחד שדוד הוא זה שנפל.

אני פותח את עיני ורואה את גוליית מתמוטט ונופל ארצה.

דוד עורף את ראשו של גוליית ומראה לשאול את מה שעשה.
הקלה הציפה את ליבי. אחי הקטן שלם!
מיד בסיום הקרב הפלישתים נסו לנפשם.
ניצחנו! ניצחנו!
נושאים את אחי על הכתפיים, מריעים לו!
ניצלנו פשוט ניצלנו! אחח דוד דוד, ג'ינג'י קטן עם מלא
אומץ, תושייה אחת גדולה וניצחון אחד ענק שמציל את כולנו.
אתם תיראו הילד הזה יגיע לגדולות. הוא עוד יעשה פלאים.
הלכתי לחגוג גם אני את ניצחוננו.
ניצחנו של דוד על גוליית הפלישתי.
אני בטוח שהקרב בין דוד לגוליית קבע את גורל המלחמה.

מחוז דרום

על לא "הבל" בכפו

עידן מניליס- כיתה ח', מקיף ז' אשדוד

בהנחיית אבי סעדון

רעל היא האלימות

לנהוג לנו בה אין זכות

הורסת היא קשרים חברתיים

ולעיתים גם משפחתיים

קשרה כבול גם בקנאה

אשר בסיפורינו אשמה

שני בנים היו לאדם וחווה

קין והבל.. סיפור של מעשה איבה

שני האחים לאלוהים הביאו מנחה

האחד את תנובת שדהו

והשני את המשובחים שבמרעהו

אך רק של הבל התקבלה

ובקין עלתה קנאה עמוקה

מעשה מחריד בראשו עלה

כשהיו קין והבל בשדה

עשה קין הצעיר מעשה שהפכו למנודה

בדם קר את אחיו הרג

הבל על לא עוול בכפו נהרג

ואת עתידו הכואב לו קין ארג

והרעיון בסיפור הוא כל כך מכאיב

בפעם הראשונה אח הרג את אחיו

ומה עשה לו אלוהים?

אות הביא לכל החיים

קין בצורה נוקשה נענש

משום שהתנהג הוא כמו נחש

ומה קורה היום?

הכול כתמול שלשום

הקנאה והאלימות יד ביד הולכים

וצאצאיו של קין עודם מתהלכים

אך אל לנו לשכוח

לכל אחד יש כוח

ואת השינוי לעשות אנו יכולים

למנוע יחדיו את הרג האחים

הסיפור הזה מהתנ"ך

גם בימינו לא נשכח

הסיפור המפורסם

שמלא קנאה ודם

מלמד אותנו לקח

"בן" לשלום ו"לא" לרצח

”ויפילו
גִּוְרָלוֹת ...
כִּקְהָטוֹן
כִּגְדוֹל
מִבֵּין עַם תְּלַמִּיד”

דברי הימים א', כה' 8

יסודי

תוכן עניינים - ספר יסודי

מקום ראשון

213.....עגל הזהב / מאיה מנור- גבריאילי הכרמל, תל אביב.

מקום שני

215.....יומנה של תמר בת דוד/ רז מרקוס- דורון, רמת השרון.

מקום שלישי

216.....כתבה עיתונאית - מי האשם בפרשת כרם נבות?/ איתן ברובקין – לביאות, ערד.

מקום ראשון יסודי

עגל הזהב

מאיה מנור – כיתה ה', בית ספר גבריאלי הכרמל, תל אביב

אני לא זוכר איך בדיוק מתתי אבל זה לא עיקר הסיפור. עיקר הסיפור הוא מה שהנשמה שלי הפכה להיות בגלגול החמישי שלה.

שתבינו, בגלגול הראשון אני הייתי מפקד צבאי ומתתי בשנת 1899. בגלגול השני שלי הייתי אחות בבית החולים המפורסם בעולם ונהרגתי בשנת 1959. בגלגול השלישי שלי הייתי שחקן כדורסל ומתתי בשנת 2010. בגלגול הרביעי שלי הייתי קוסמטיקאית ומתתי בשנת 2088, ועכשיו אתם תגלו מה הייתי בגלגול החמישי שלי דרך היומן שלי שכתבתי לפני בערך עשר שנים.

זה היה ממש מוזר, פתאום התעוררתי במערה חשוכה והכל היה מטושטש ולא ברור. אחרי כמה שניות הצלחתי סוף סוף לפתוח את עיניי. ראיתי כמה אנשים עומדים סביבי ומתפלאים, לבושים בשמלות מלאות כתמים וטלאים, הם היו יחפים ולא הבנתי איך לא כואב להם ברגליים. אחד מהם אמר: "ואוו, איזה מדהים זה יצא! אנחנו ממש אומנים!" אחד אחר הסתכל עלי ביראת כבוד ואמר: "אל תסתכל עליו בתור סתם יצירה! זהו האל הגדול!" ועוד אחד אמר: "הוא צודק, בואו נתפלל כבר!" ואז הם ועוד כבערך תריסר אנשים עצמו את עיניהם והתחילו להתפלל אליי. לאחר מכן הם יצאו מהמערה ולקחו אותי איתם. היה ממש קשה להסתגל לאור שבחוץ ואחרי כמה דקות הבחנתי במה שקורה סביבי. אם קודם רק בערך חמישה עשר אנשים היו איתי במערה, עכשיו כבר ראיתי אלפים! אלפי אנשים הסתכלו עלי בכבוד, הריעו, צעקו, התרגשו ומחו כפיים. איש אחד ישב בצד ונאבק להדליק אש בעזרת אבנים, לא הבנתי למה הוא עושה זאת כשיש גפרורים בעולם הזה, ניסיתי להעיר לו אבל אף לא צליל אחד יצא מפיו. לא הבנתי מה קורה והסתכלתי על עצמי, לא האמנתי למראה עיניי, אני הייתי פסל! ולא רק זה, אני הייתי עגל! זה מה שהיקום נתן לי להיות! לפתע, באו שלושה אנשים וגררו אותי אל גבעה משונה. כולם התחילו להתאסף סביב הגבעה.

לידי על הגבעה, עמד איש גבוהה וחסון שקרא לעצמו "אהרון". אהרון התחיל לדבר וקולו היה קול נמוך ורם: "שלום עם ישראל היקר!" כולם מתחתיי הריעו. "אני גאה להציג בפניכם את האל החדש שלנו, עגל הזהב!"

אני עשוי מזהב?! לרגע לא הבנתי, אבל האמת שזה לא תפס את תשומת לבי כל כך כי באותו הרגע שמתי לב שאהרון ממש מתאמץ לדבר ולא הבנתי למה לא נותנים לא מיקרופון. תשועות רבות נשמעו מכיוון הקהל. רק אז הבנתי: אני האל שלהם, אני עגל הזהב. הייתם מצפים שאם אני מבין שאני האל של עם גדול (כמו העם המשונה הזה שלא יודע שיש מיקרופון וגפרורים) אני אתלהב, אבל לא התלהבתי יותר מידי כי ידעתי שאני פסל של עגל!

כעבור בערך יומיים או שלושה אני הרגשתי שאני מתחיל לחבב את העם הזה. האנשים האלו הביאו לי ענבים, יין, בשר ומה לא?! זה היה חודש מפנק ומהנה מאוד! (חוץ מזה שלא הצלחתי לאכל את האוכל משום מה.....), אבל פתאום, הכל השתנה. שמעתי רקיעות וקולות משונים מכיוון הגבעה המרכזית במחנה. שמתי לב שלא רק אני שומע את הקולות האלו, כל המבטים הופנו לכיוון הגבעה. שמעתי צעקות חזקות: "אני לא מאמין, אני פשוט לא מאמין! מה עשיתם?! מה עלה בדעתכם?! מה?! איך?! למה?! לא חשוב, אתם משמידים אותו מיד!" זה היה קול צרוד ומוזר מאוד. ולפתע התגלה האיש: זה היה איש קשיש, עם גיבנת ושמלה ארוכה מלאה תלאים. היה לו זקן ארוך שהגיע כמעט עד ברכיו. מבטו היה כעוס ומאוכזב. הוא החזיק בידו גוש אבן גדול. גוש האבן הזה היה נראה ממש כבד ואני לא הבנתי למה הוא לא יכול לכתוב את זה בטאבלט.

על גוש האבן שהוא החזיק היו חרוטים כמה משפטים שלא הצלחתי לקרוא.....

מקום שני

יומנה של תמר בת דוד

רז מרקוס- כיתה ו', בית ספר דורון, רמת השרון

יומני היקר,

רציתי לספר לך על משהו נוראי שקרה לי היום, הדבר הזה הרס את החיים שלי!!! זה התחיל כך: זה היה עוד יום רגיל, אני התעסקתי בשלי, לפתע שמעתי דפיקה בדלת, מי זה יכול להיות חשבתי לעצמי, פתחתי את הדלת וראית אבי, דוד המלך. הוא אמר לי שאמנן אחי החורג חולה ושהוא ביקש שאני אטפל בו.

חשבתי למה דווקא אני, אני כמעט ולא מדברת איתו, אז למה אני?, בכל זאת הסכמתי. כאשר הגעתי ראיתי את אמנן בחדרו הגדול שוכב במיטה חולה, מסכן, חשבתי לעצמי. היו חוץ ממנו עוד כמה משרתים בחדר. הוא ביקש שאני אכין לו לביבות שהוא יאכל ואז הוא יבריא, לכן הכנתי. כאשר סיימתי הוא קרא לי ובאתי אליו עם הלביבות, כאשר הגשתי לו את הלביבות הוא סירב לאכול ואז ביקש שכולם ייצאו מהחדר חוץ ממני, לא הבנתי למה אבל חשבתי... שיהיה. לפתע! הוא תפס את ידי בכוח רב, נבהלתי, לפתע הוא לחש אליי: "אחותי תמר, אנא שכבי איתי". אני הייתי בשוק, לא האמנתי למה ששמעתי, אמרתי לו שאם הוא רוצה, שיבקש מדוד שייקח אותי לאישה ודוד לא יסרב, אך סירבתי לשכב איתו. ניסיתי לסביר לו שמעשה זה יעשה רק רע בישראל ושהוא יהיה אחד הנבלים בישראל, ושזה גם יהרוס לי את החיים, אם הוא יישכב איתי ולא ייקח אותי לאישה, אני לא אהיה שווה כלום, אני אהיה שווה כמו יתומה או אלמנה, שזה דבר רע מאוד.

לפתע הוא כעס, הוא משך אותי למיטתו ואנס אותי, דבר זה זעזעה אותי, אך לפתע!, אני לא יודעת מה קרה לו, אבל הוא גירש אותי, הוא ממש הרגיש שנאה כלפיי, הוא פשוט אמר לי קומי לכי, לאחר שיצאתי מחדרו הוא נעל את הדלת.

אני, שעוד לא עיכלתי את מה שקרה לי לפני כמה שניות, קרעתי את כותנת הפסים שלי, שמתי אפר על הראש והתאבלתי. לא מספיק שלאחר שאמנן אנס אותי, כאשר הדבר הגיע לדוד הוא רק בעס ולא עשה כלום ואבשלום, אחי הביולוגי!, אמר לי לשתוק. אני פשוט מרגישה עכשיו כאילו אני בובה והגברים עושים בי מה שהם רוצים, כאילו הם משחקים בי, כאילו אני איזה צעצוע קטן, עלוב ומסכן. זה משגע אותי שהגברים חושבים שהם יכולים לעשות מה שבא להם.

כעבור שנתיים....

יומני היקר, לא כתבתי לך המון זמן מפני שאבשלום אמר לי לשתוק ושאף אחד לא יידע על כך, לכן לא רציתי שמישהו ייראה משהו שכתבתי ביומן לגבי זה, לכן הדרך היחידה הייתה פשוט לא לכתוב, אלא פשוט לשתוק. עברו שנתיים מאז שאמנן אנס אותי, ושמתי לב שבשנתיים האלה אבשלום אחי תכנן משהו, אני לא יודעת מה זה אבל זה בטוח משהו רע.

כעבור כמה ימים..

יומני היקר,

אני פשוט לא מאמינה, התכנית של אבשלום הייתה לרצוח את אמנן, וזה בדיוק מה שהוא עשה בחג הגז. משרתיו של אבשלום רצחו את אמנן מפני שהוא אמר להם לעשות כך, וכאשר אבי המלך דוד שמע על כך הוא קרע את בגדיו והתאבל. אני עדיין לא מעכלת את מה שאבשלום עשה, נכון, שנאתי אותו כי הוא הרס את החיים שלי, אך זב עדיין לא סיבה לרצוח אותו. כנראה שאני לא ייראה את אבשלום יותר מפני שהוא ברח מהבית, ומדוד ומשרתיו ומכל בני המלך. הוא רצה לתגמל אותי אך במקום זאת הוא רק גרם יותר לחשוב שגברים עושים מה שבא להם, כאילו אין להם חוקים או כללים.

להתראות יומני היקר.

סוף דבר

המסר העיקרי שרציתי להעביר ביצירתי מבחינה מקראית הוא שתמיד תסמכו על הקרובים לכם, במקרה של תמר הם לא היו לצידה, אך כמעט בכל הפעמים הם יהיו לצדכם ויהיו אתכם בכל צרה שתהיה לכם. מפני שהמשפחה שלכם והחיים שלכם הם הדבר הכי חשוב בעולם, אם משהו בלב מציק לכם, עליכם לשחרר אותו למי שאתה בוטח, אם תשאירו אותו בפנים הוא ימשיך להציק, אל תתביישו בפני המשפחה שלכם, ספרו להם הכל. כי המשפחה שלכם הם הכל.

מקום שלישי

כתבה עיתונאית - מי האשם בפרשת כרם נבות?

איתן ברובקין- כיתה ו', בית ספר לבאות, ערד

הדרמה שהסעירה את שכנתנו מצפון, ממלכת ישראל, הולכת ומסתבכת. כל ניסיון לראיין את מלך ממלכת ישראל אחאב נענה בשלילה על-ידי יועציו, בלי למסור מועד חלופי או סיבה לסירוב, ואילו איזבל אשתו אינה מוסרת מידע אלא רק טוענת בתוקף שנבות תכנן למרוד במלך והמהלך נכשל. מה באמת אירע? מי באמת אשם? הכל בהמשך הכתבה.

דרך מקור אנונימי נודעו למערכת העיתון פרטי המעשה, שתועדו בפרוטוקולים של זקני שומרון שערכו את המשפט. האירוע במלואו מפורט בכתבת השער-תודה לאל שכאן ביהודה העיתונות חופשית, וכעת עומדת השאלה: מי האשם? איזבל החליטה להעניק שי "צנוע" לבעלה אחרי שראתה שמצב רוחו ירוד, שיחדה אנשים מפוקפקים, המכונים "בני בליעל", שבשביל חלקם זו הייתה הדרך החוצה מהכלא, שיעידו עדויות שקריות בעליל שנבות רצה למרוד במלוכה. לאחר משפט מבוים למדיי, הוא הוצא להורג בסקילה. בעיתוני תומכי אלוהים, ובמיוחד בעיתונו המחתרתי של אליהו הנביא, נכתבו מאמרים חריפים בגנות בית המלוכה, וההמונים צעקו בהפגנה של בני הנביאים "אחאב רשע שאין כמותך", "מוות לאחאב", "איזבל מקומך אינו כאן תחזרי ללבנון".

האם אחאב באמת אשם? אנוכי סבור באופן מוחלט שלא. הוא הציע לנבות עסקה הוגנת, ולא הכריח אותו להסכים. אני לא מדבר בשבחי הקטנוניות ומצב הרוח הרע שלו, אבל להגיד על "אחאב רוצח" זו פשוט הסתה. איזבל, לעומת זאת, הסיתה לרצח, שיחדה אנשים מפוקפקים ואז גרמה להוצאה להורג של חף מפשע. היא הרוצחת, והדם נמצא על הידיים שלה-דמה בראשה!

בשורה התחתונה ולסכום, קוראים יקרים לדעתי ולפי הנימוקים שפורטו בגוף הכתבה אחאב המלך חף מפשע, וזה לא הוגן ולא צודק להעניש אותו.

מאת א.ב., עיתונאי הנלחם לצדק חברתי

”ועתה
קחו לי מנגן
והיה
כנגן המנגן
ותהי עליו
יד ה”

מלכים ב', ג 15

פרוייקט מקורוק

מי אנחנו?

'מקורוק ישראל' הינו פרויקט היצירה המוזיקלית המקורית הגדול בארץ בו נכתבים ומולחנים שירים מקוריים בהשראת לימוד של ארון הספרים היהודי והתנ"ך במרכזו. המקורוק מזמין את בני הנוער למסע אישי ועיסוק בזהות באמצעות תהליך היצירה המוזיקלית ומפגש בין שונים.

השנה משתתפים בפרויקט כ-300 בני נוער ב-15 ישובים ברחבי הארץ- מכרמיאל ועד ירוחם- נערות ונערים, דתיים וחילונים, תושבי מרכז ופריפריה. את הפרויקט שיזם דויד אביב, מובילים זו השנה השמינית עשרות מוזיקאים ישראלים מן השורה הראשונה לצד מנחי תוכן מנוסים ומעטפת תומכת של הרשות המקומית.

השנה נרתם המקורוק לכתיבת שירים בהשראת הנושא השנתי של משרד החינוך- '50 שנה לאיחוד ירושלים'. לאחר סדנה אינטנסיבית בת שלושה ימים, הוציאו המוזיקאים הצעירים מתחת ידם 11 יצירות מקוריות אותן הם גם הלחינו, ניגנו ושרו כולל הקלטות באולפן מקצועי. ראינו לנכון להכניס את היצירות הנבחרות לספר זה, שמבטא יותר מכל את האהבה למילה הכתובה ואת רוח היצירה היונקת מן העתיק ומתחדשת כל הזמן.

יצירות נוספות של משתתפי מקורוק מכל רחבי הארץ, ניתן למצוא באתר מקורוק ישראל:

www.mekorock.co.il

תוכן עניינים-ספר מקורוק

222.....	אורי דוד מוסאיי / חולת אהבה.....
224.....	איתמר קמאי / גיא חזון.....
226.....	אסיף טורפז / חצויה.....
228.....	דניאל בלוצרקובסקי / של מי ירושלים?.....
231.....	דניאל כהן / עיר שלא נעזבה.....
233.....	זהר חיים / מזמור געגועים.....
235.....	יהונתן לוגר / היי לי.....
236.....	יהעוז מגנהיים / בעמל רב.....
238.....	מיה כהן / מי את ירושלים?.....
240.....	נטע אביקסיס / לך אני שר.....
242.....	רבקה מאיר / ציונה.....

חולת האהבה

אורי דוד מוסאיי - כיתה י"ב, תיכון מרחבים

מקורוק באר שבע

זהב נישא על ראשה
ובעינה דמעה
זולגת במורד ההר
אל דודה, אל אהובה.

סגורה בין חומותיה
בשמלה לבנה
אנה תלך? איה דודה?
היא עודנה יחפה.

קומי צאי כלה
חולת האהבה
בקשי בקול זמרה
כי תבוא הגאולה

הראיני כליל יופיך
השמיעיני שירתך
לא תבושי בביתך
כי לב חדש בשערך.

קומי צאי כלה
חולת האהבה
בקשי בקול זמרה
כי תבוא הגאולה.

על השיר:

במהלך הסמינר נחשפנו לסיפורה של ירושלים דרך מספר מקורות מקראיים ויהודיים, ביניהם מגילות איכה ושיר השירים, הפיוט 'לכה דודי' וספר מלכים. את רוב ההשראה שאבתי משיר השירים. השיר שלי נקרא 'חולת האהבה' והוא לקוח משם. משמעותו עבורי הוא חולי חיובי של אהבה טהורה שמסוגלת להתקיים גם בין מקום לאדם. אני בתור אדם מעריך מאד את תפקידן של נשים משמעותיות בתנ"ך ובכלל בחיים. השיר הזה מדמה את ירושלים לאישה המתגעגעת לאהובה, ובוכה עליו. ממש כמו שהעם הגולה בכה על חורבן ירושלים. שאבתי השראה גם מהפיוט 'לכה דודי', ובמיוחד מהשורה "קומי צאי מתוך ההפיכה, רב לך שבת בעמק הבכא". אני מספר פה את הסיפור כפי שטרם סופר, איך ירושלים מתגעגעת לעם שגלה לבבל, כמו כלה המחכה לחתנה. התחברתי גם למזמור 'על נהרות בבל', והשיר מתכתב גם איתו. כאשר הגולים מתבקשים לשיר את שיר ה' על אדמת ניכר הם לא מסוגלים מפאת הגעגועים, אך בשיר אני דווקא נותן לירושלים ולשכינה את המקום לשיר.

בשיר אני קורא לירושלים לפרוץ את חומותיה, קריאה מהדהדת המתייחסת לתהליך פריצת החומות במאה שעברה והרחבתה של ירושלים. אני קורא לה גם לפרוץ את חומותיה הרוחניות, ולשיר את מזמוריה החבויים בתוכה, כי רק כך תבוא הגאולה.

חוויה מאוד משמעותית בתהליך הפקת השיר היא הקלטתו בגיא בן הינום, שמסמל חורבן וזוועה, ודווקא שם הקלטנו את השיר שמהווה תקווה גדולה לירושלים ולעם היהודי בכלל. גם שם, במקום בו נטבחו בני אדם רבים, שירתה של ירושלים תושמע והגאולה תגיע כ"לב חדש" כפי שמתואר בתנ"ך.

השתמשתי גם בשמותיה השונים של ירושלים. 'עיר זהב', 'כלה', 'כלילת יופי'.

גיא חזון

איתמר קמאי - כיתה י"א, ישיבת בני עקיבא, גבעת שמואל

סמינר מקורוק ירושלים

והנה היא עומדת בין שמיים וארץ
בעפרא דארעא עומדת
ומחכה להיגאל ולהיוושע
ולה אין גואל ומושיע
עומדת ומבכה על גורלה.

והנה היא ניצבת בין שמיים וארץ
כרוח סערה מטלטלת
בענות נפשה ניצבת
וקשורה בשני צידיה בחוט שני
ומבכה לרחמים.

והנה היא נופלת על הארץ
החוט נקרע ודמה נשפך
היא נופלת
ועלטה מכסה את עמודי האש ותימרות העשן אשר סובבוה
בעודה זועקת כאשר אבדתי אבדתי

והנה היא מתרוממת מן הארץ
וקול דממה דקה ישמע
ורוח קדים המשברת עצמות נשאה על כנפי נשרים
מוחה דמעה ופורצת בהודיה.

על השיר:

השיר נכתב מתוך ההשראה והציפיה לגאולת ירושלים מכל הרע שסובב אותה. מאז נפילתה ועד תקומתה. גם שמה, "גיא חזון", שהוא אחד מתוך 70 שמותיה, נבחר לכבב כשם השיר. השיר מתקשר ברעיונו לספר ישעיהו, שם מתוארת עיר של מרצחים ושל סוחרים שכספיהם נהיה לסיגים ההופכת לעיר של צדק, קריה נאמנה. מנקודת מבט אישית זו אני רואה לנכון לתאר את ירושלים בשיר זה.

חצויה

אסיף טורפז - כיתה י' - תיכון הרטמן ירושלים

מקורוק ירושלים

אז כל מה שיש לי היום

ציפיית עד אלייך, חלום

ומודיקה

ניסיון למלא בי חלל על חלל

אמה על אמה של ריקנות

חצויה אני טובעת בכך שלם

חצויה אני טובעת בכך שלם

וגם כשאגיע לחוף

אשאר של מעלה ושל מטה

כמו סלע במעלה ההר

תופסת ניצחית

זה להשתוקק לשלם

להשתוקק לחצוי

ליצור בי כמיהה

חלקיות אינסופית

חצויה אני טובעת בכך שלם

חצויה אני טובעת בכך שלם.

על השיר:

השיר עוסק בשאיפה שלי, שלנו, לאיזושהי שלמות, מלאות.

ירושלים - יהודים השתוקקו אליה במשך שנים, ראו בה את סמל הטוב, המהות הפנימית, המקום השלם שלנו כעם. אבל אם אתם שואלים אותי, המהות הזו היא לא ירושלים עצמה, ההימצאות בה, אלא השאיפה אליה. ממש כמו שהגמרא אומרת להשאיר, אמה על אמה של חלק לא מסוייד בבית כזכר לירושלים. כך קורה גם שגרים בירושלים, מדברים על ירושלים של מעלה וירושלים של מטה. כדי ליצור לעצמנו שאיפה חדשה, שלמות חדשה, לעולם לא לתת לעצמנו להגיע אליה.

אני מדברת על עצמי בשיר. ממש כמו כל היהודים במהלך הדורות, גם בי יש ריקנות מסויימת. הרגשה שאני לא נמצאת במקום השלם שלי, שלא הגעתי אל המהות שלי. ודווקא מהחוסר הזה, נוצרת לי זהות. מי שאני, כל מה שיש בי, אלו התקוות, החלומות שלי, השאיפות שלי. המוזיקה שאני יוצרת, כולה מגיעה מחלל ריק שבתוכי, שמנסה להתמלא.

ירושלים היא הסמל לכך שלעולם לא אהיה שלמה, ולכך שאני גם לא רוצה להיות שלמה, אני רוצה להמשיך ליצור בי חללים ולהיאבק למלא אותם לנצח.

של מי ירושלים?

דניאל בלוצרקובסקי - כיתה י"ב, פרויקט היל"ה

מקורוק נצרת עילית

בירושלים יהיה ולא יהיה שלום אף פעם
דם במים הטהורים מוסיף טעם
חרבות אדמות חרבות מה יגדל אחרי הלהבות מה יבוא אחרי הזעם?
לאן כל הדם הזה יישטף
ממגן דויד, חצי ירח וצלב אותו הדם נוטף
את הפרח המשגשג אותו אדם קוטף
ויצר רע יבחין יצלם תמונה וישתף
גלותנו היא בביתנו, איפה ביתנו
מהם חטאינו?

מעולם לא נדע רק נמשיך לדגול בזהותנו
לא נעצור בשיא של חוסר תבונתנו
וללא פירור של מחשבה נמשיך בתפילתנו
פזמון:

של מי ירושלים? (של מי?)
שלי או שלך (אה?)
יש לנו דם על הידיים
זה בטח לא מגיע לי ובטח לא לך!

גלותנו היא בביתנו
בעירנו, בארצנו, בעולמנו ולפנינו
ושכינתנו נגררת סוררת בשכונתנו
ירושלים היא רק הקצה של קרחונינו

ירושלים של זהב
בזמן שילדים באפריקה מתים מרעב
לניצולי שואה העניים בפריפריות
עוד יותר כאב
מלחמות יש לא רק כאן
כולנו מקדמים את האינטרסים של השטן
כל אחד יישאר בבועתו יתפלל לאלוהים שלו
וישחק אותה ראש קטן

ברגע שנבין שאחריותנו היא על העולם שלנו
ולא רק על ירושלים רק אז יהיה שלום בירושלים
יהודי, נוצרי, מוסלמי, בודהיסטי זה לא משנה
דעותינו תמיד תהיינה שונות
אבל אנחנו חייבים לקבל אחד את השני
כי אם לא נקבל אחד את השני
לא יהיה שלום לא בעולם ולא בירושלים

על השיר

השיר - של מי ירושלים שנכתב בהשראה מהסדנאות שנערכו בסמינר שעסק בסיפורים
תנכיים על ירושלים מדבר על השאלה למי מגיעה ירושלים? ליהודים? לנוצרים?
למוסלמים? לעוד דתות למיניהן?

והשיר הזה גם עונה על השאלה הזאת.

והתשובה היא שכרגע ירושלים לא מגיעה לאף אחד בגלל שאנחנו לא מסוגלים לקבל דעות
ששונות מהדעות שלנו מה שגורם לחוסר אידון, פיוס ושיתוף פעולה

ובלי כל אלה לא יהיה שלום בירושלים (גם לא בעולם)

בנוסף לכך השיר גם הופך לאט לאט לכללי יותר ומתחיל לדבר על שלום עולמי ועל זה שאם נמשיך לדגול בדעותינו ולא נקבל את השונה לא יהיה שלום בעולם.

בגדול השיר מנסה להגיד שירושלים היא מין דימוי לכל העולם שלנו וההפך.

השיר שלי מתכתב עם התנ"ך מפני שלאורכו (ובעצם לאורך ההיסטוריה כולה) היו תמיד מלחמות אדמה ושטח, וכולם רצו לשלוט בירושלים.

אני משוכנע שכולנו נמצאים באותה סירה, ואם נמשיך להילחם אחד בשני היא לא תשוט לשום מקום.

אבל אם נאחד כוחות ונשתף פעולה אז נפליג אל השגשוג, האושר והעושר בכל התחומים.

עיר שלא נעזבה

דניאל כהן- כיתה י"א, תיכון ש"י עגנון נתניה

מקורוק נתניה

העולם נברא , עפר מן האדמה
ריבוי דעות, יוצר הרמוניה שלמה
שונה כל-כך , אך בשר מבשרי
עצם מעצמי, עזר כנגדי

צדי הדרך , מפסלים את המטרה
מוצא את הנחת בשבת השקטה
בכל צרה, בכל פסיעה , קדימה
אני תמיד חוזר העירה

עיר שלא נעזבה

הקודש שורר באדמתה
מלאת רבדים, היבטים שונים
כותל מביט בנו, מניחים פתקים

מול מגדל אבנים , מדבר בלב שלם
בין המון אנשים, על פתק קטן רושם
תודה על הכל, על יופי בדמות עיר
ירושלים שלנו, איתך הלב דופק מהיר

שונה כל-כך , אך בשר מבשרי
עצם מעצמי, עזר כנגדי...

עיר שלא נעזבה

הקודש שורר בתוך אדמתה

מלאת רבדים, היבטים שונים
כותל מביט בנו, מניחים פתקים

על השיר

בשיר "עיר שלא נעזבה", כתבתי על ירושלים. אני מסביר בעצם שריבוי דעות הוא זה שיוצר הרמוניה, ששלוש הדתות: היהדות, האיסלאם, והנצרות, חולקות אותו מקום קדוש - ירושלים.

החיבור האישי שלי הוא במשפט "אני תמיד חוזר העירה". למרות שנולדתי בנתניה, ירושלים בשבילי זו עיר הבירה, ותמיד כשאני נמצא בה יש בי תחושת רוגע ושלווה.

המילים המשמעותיות בהם אני עושה קישור למקורות ההשראה התנ"כיים נמצאות במשפט "שונה כל כך, אך בשר מבשרי, עצם מעצמי, עזר כנגדי".

כפי שמתואר בסיפור הבריאה בספר בראשית, חווה היא בעצם בשר מבשרו של אדם, כך אני חש שירושלים היא בשר מכולנו, חלק מאיתנו, עזר כנגדנו.

מזמור געגועים

זהר חיים – כיתה י', תיכון דרור

מקורוק לב השרון

אכזבות גדולות באות עלינו למה?

משימות שלא נראות אפשריות

איך משחקי כוחות שולטים גם על הפחד

ומה אפשר עוד להציל או לפחות רק לקוות.

איך הפכנו את עצמנו לאויבים בלי שום סיבה

איך המחלוקת שבינינו גרמה להרס בחברה

ושאלה אחת נשאלת לאורך כל אותה תקופה

האם מחיר שווה את הכאב, לזה אין לנו תשובה.

ואולי קשה קצת להבין

את הסודות שמסתתרים בחומותיה של העיר

אפשר שתיקות לבני אבניה הישנות

הופכות ברגע למזמור געגועים.

מערכת משפטית או מערכת טעויות

לא משנה איך תקראו לזה ככה זה לא צריך להיות

וההבדל הדק בין צדק למשפט לאט נגמר

כי האדם כבר לא מבין לו מה אסור ומה מותר.

ואולי קשה קצת להבין

את הסודות שמסתתרים בחומותיה של העיר

אפשר שתיקות לבני אבניה הישנות

הופכות ברגע למזמור געגועים

על השיר

השיר שכתבתי והלחנתי עוסק במציאות הישראלית המסוכסכת, המורכבת. מציאות שלעיתים רבות ירושלים עומדת במרכז. ולמרות זאת ירושלים הייתה, עודה ותהיה העיר שכולנו נושאים אליה עיניים. העיר שהחיבור שלה עם העם הוא תמידי גם כשהיינו רחוקים וגם כשחזרנו. למדנו ועסקנו במספר גדול של טקסטים תנ"כיים הנוגעים לירושלים, וכמות הפעמים המרשימה שהעיר נזכרת בספר הספרים ומגוון הצורות והתיאורים שלה בתנ"ך הם שהיוו את ההשראה לשיר שלי.

"היי לוי"

יהונתן לוגר - כיתה י' - ישיבת אמי"ת עמיחי רחובות

מקורוק יבנה

אני אוהב אותך ואת הווייתך אהבה

בידך הגורל חמדתי

ולמרות - גלינו מביתך בית אלוה

משכי אותי אלייך ההיי לסוף דרכי

כמו תינוק אשר נולד בלילה

יתמודד בחשכה עד עלות השחר

ויזכה לברכת החמה מהשמיים

בסוף הדרך את תהיי לי לשער

העולם בעל שני צדיו מתגלגל פעם אחת

העולים בראשונה - ילכו לאבדון

והמתמודדים בחשכה זהו עם שלנצח יזרום

לחשי אליי זרקי שושנות בדרכך

רחוקה מספיק אבל עוד אזכה לראות יופייך

כי עם מבקש לחיות בשביל דרך

ועקרונך למות בשביל הערך

אעבור בחומותייך ללא דרך.

על השיר

השיר עוסק בירושלים ומביע את הרעיון שירושלים מעבר להיותה מקום פיזי, היא דרך חיים. כלומר, יותר חשוב האחדות והתקווה שהיא מספקת לעם ישראל מאשר מטרתה הרוחנית.

בעמל רב

יהעוז מגנהיים - כיתה י', תיכון אמי"ת בלבב שלם

מקורוק ירוחם

עיר תפילה, חסרת תקווה,
כי אין עמל ואין יגיעה.
בה משיח שכח חובותיו,
השלג נערם, כבר נהיה מאוחר.

עיר חומלת, עיר רחומה.
תנחם כל נשמה פגועה.
בה משיח יחזור בתשובה,
זהו זמן לעבוד, זמן לצאת משגרה.

בית:

עיר תמה, ללא רבב
כלב חוברה לה יחדיו
בה משיח ילחין מזמוריו
ורק לה ישיר את שיריו.

עיר ללא דופי,
קימור מלא יופי.
בה משיח יבלה נעליו,
ורק אז נאכל פרי מגדיו.
ורק אז נאכל פרי מגדיו.
עמל. בעמל. בעמל רב...

על השיר

השיר שלי הוא בעצם סיפור. הוא פותח בתיאור של סטטוס קוו שלילי שהוא הקטע היחיד בשיר שהוא הווה. אחר כך, בבית השני והשלישי, מתואר התיקון של ירושלים והיציאה שלה מהמשבר המתמשך בעזרת המוזיקה וחיבור של העם.

ובבית הרביעי אנו מגיעים לסטטוס קוו חדש ומשופר.

כמו כן לאורך כל השיר יש תהליך אותו עובר המשיח – תהליך שאפשר להציע למנהיגים שלנו... מההווה בו התפקוד שלו לקוי ופגום, לתהליך של חזרה בתשובה ועד לחזרה ולהבנה של מי הוא באמת – למקום של השגת טוב בעזרת עבודה רוחנית וירידה אל העם ("יבלה נעליו").

אני מאוד מחובר לשיר כיוון שהעמקתי וחשבתי רבות על משמעות המילים שלו, והוא גם השיר הראשון שכתבתי בהשראת המקורות.

את ההשראה לשיר לקחתי בעיקר משיר השירים ומספר ירמיהו.

מי את ירושלים?

מיה כהן – כיתה י' - מקיף א'

מקורוק באר שבע

כל כיסופיי אלייך
אל משכנך המרשים המאיים
הגאולה המתערסלת בזרועותייך
שבהן הכוח להרוס או לתקן

למי את בנויה? למי את?
מדוע כל שירי קורצים אלייך?
אשת נעורים ובך אוסף תפילותיי
וליבי נאצר בין חומותייך

שבעים פנים לך
אך את לעצמך עולם ומלואו
ובתוך כל אלו מי אני בשבילך?
מי את באמת ירושלים?
פני לי מקום בחיקך

מי את? חצויה ומבולבלת
שנויה במחלוקות ומעוררת סערות
מלאת שלום ומטלטלת שמיים
האם בך התשובות לכל השאלות?

שבעים פנים לך
אך את לעצמך עולם ומלואו
ובתוך כל אלו מי אני בשבילך?
מי את באמת ירושלים? פני לי מקום בחיקך

על השיר

כשכתבתי את השיר חשבתי על ירושלים כעל אישה. אישה נורא מחוזרת, מאד מסתורית ובכל זאת כולם רוצים קצת מהאור שהיא משרה. ירושלים בעיניי זו עיר מופלאה, יש בה איזה כוח שכל הזמן מושך אליה, סוג של קדושה שניתן לחוש בה כשאתה נמצא בה. השיר נכתב על מנת לשקף את הדרך בה אני רואה את ירושלים. היפה, המחוזרת, אך מצד שני גם חצויה ומבולבלת. בשיר שכתבתי והלחנתי אני מזכירה את הפנים הרבות והשונות שיש לירושלים היוצרים הד לשבעים שמותיה של העיר.

לך אני שר

נטע אביקסיס - מכינת יונתן, קיבוץ עלומים

מקורוק מודיעין

שנים של חיפושים
מנסה למצוא מקלט לנפשי
הימים כה ארוכים
מחכה לתשובה שתחזיר אותי לחיים

עפתי רחוק חלמתי מתוק
לא עיר מזהב, לא בית בכפר
אלא מקום להיות בו מי שאני
שם אמצא את עצמי
ולך אני שר שתביני מה את בשבילי

מלחמות על אדמות
לא יסתירו ממני שרצית לנסות
את רק רוצה שלום
הוא יגיע אם רק תתני לו מקום

עפתי רחוק חלמתי מתוק
לא עיר מזהב, לא בית בכפר
אלא מקום להיות בו מי שאני
שם אמצא את עצמי
ולך אני שר שתביני מה את בשבילי

ואולי יבוא יום ואת תביני סוף סוף
שגם אני מתפלל ומנסה
כבר לא חצוי ללא סיבה אני הולך ומתחבר
הגעתי אלייך שלם

על השיר:

השיר "לך אני שר" שכתבתי והלחנתי נולד מתוך חיפוש והשתוקקות לשלמות. הגעה למקום שבו אני מרגיש הכי שלם בעולם. שלם כמו שמה של ירושלים. השיר נכתב לירושלים אבל כל אדם יכול להתחבר אליו מנקודת המבט שלו, במסגרת החיפוש אחר ה"שלם" שלו. אני כותב לירושלים: "ולך אני שר כדי שתביני מה את בשבילי" הלימוד של הטקסטים המגוונים בתנ"ך העוסקים בירושלים השפיע עלי מאד, המורכבות של העיר הנעה בין אופוריה לחורבן בין שמחה לעצב גדול. זו העיר שהכמיהה אליה לא פסקה...

ציונה

רבקה מאיר - כיתה י', אולפנת אלומות

סמינר מקורוק ירושלים

היא הייתה הכי יפה בגן
תשעה קבין של יופי, הרבה בלאגן
אל קודס, עיר דוד, ג'רוסלם
גם אני כמותם עליה חולם

פזמון:

ציונה הלא תשאלי
ציונה אם לא תשאלי איך תדעי...

עיר הצדק קרה נאמנה
קריאות ילדים, צלילי מנגינה
מהלך ברחובות עם חורים בכיסים
בדרך חושב את איך לשלם ת'מיסים

עיר אהבה שחוברה לה יחדיו
פנים מאירות איש אל אחיו
רעש סירנות צורם בחלל
מה כבר משנה עוד אחד נפל

והוא מחכה האביר על החמור הלבן
להציל את ציונה כבר מזמן הוא מוכן
עורו את הכל אתן לכם
עורו ילדיי שעריי פתוחים בפניכם.

על השיר

השיר מדבר על זה שאנחנו נורא רוצים שיבוא המשיח וירושלים תגיע לאידיאל שלה – "גם אני כמותם עליה חולם... ", אבל בפועל אנחנו לא כל כך עושים עם זה משהו, אך אם רק נרצה – "שעריי פתוחים בפניכם...".

השיר מראה את ההבדלים בין ירושלים האידיאלית לבין ירושלים של היומיום. ההשראה לקוחה מירמיהו וישעיהו שמנסים לעורר את העם לחזור בהם ממעשיהם הרעים כדי שירושלים תגיע לאידיאל ולא תיחרב. השיר מנסה לעורר את שומעיו למחשבה על מה אנחנו צריכים לתקן בעצמנו, בהתנהגותנו כדי שירושלים תממש את האידיאל ולא חס וחלילה תיחרב. אומרים שדור שלא נבנה בו בית המקדש נחשב כאילו הוא נחרב בו וזה אמור להביא אותנו לידי מעשה.

